TG life

2013 №2
ფასი: 2 ლარი
Fiyati: 2 TL

თურქეთ-საქართველოს საზღვარზე ახალი საბაჟო გაიხსნება

TÜRKİYE – GÜRCİSTAN SINIRINDA YENİ GÜMRÜK AÇILACAK

მონათვაჭრობა

KÖLE TİCARETİ

თურქეთელი ქართველების ცხოვრება

TÜRKİYELİ GÜRCÜLERİN HAYATI

საქართველოს დელეგაცია თურქეთში

საქართველოს დელეგაცია პრემიერ მინისტრ ბიძინა ივანიშვილის ხელმძღვანელობით თურქეთის რესპუბლიკას ეწვია. ქართული დელეგაციის შემადგენლობაში იყვნენ: პრემიერ მინისტრი - ბიძინა ივანიშვილი, თავდაცვის მინისტრი - ირაკლი ალასანია, საგარეო საქმეთა მინისტრი - მაია ფანჯიკიძე, ბუნებრივი რესურსებისა და ენერგეტიკის მინისტრი - კახი კალაძე და ეკონომიკის მინისტრი - გიორგი კვირიკაშვილი. მათ მასპინძლობმა თურქეთის პრეზიდენტმა, პრემიერ მინისტრმა და მინისტრთა საბჭომ გაუწია. შეხვედრამ ორივე ქვეყნისთვის წარმატებულად ჩაიარა, პრემიერ მინისტრ რეჯეფ თაიფ ერდოღანსა და ქართველ პრემიერ მინისტრ ივანიშვილს შორის პრემიერ მინისტრის ცენტრალურ ოფისში განხორციელებული ორმხრივი და დელეგაციებს შორის შეხვედრების შემდეგ, მედიისათვის ერთობლივი პრეს-კონფერენცია ჩატარდა. ***თურქეთის პრემიერ მინისტრმა რეჯეფ თაიფ ერდოღანმა*** შეხვედრის დეტალებზე ისაუბრა: "საქართველოსთან ჩვენს ურთიერთობებს მეზობლურ ურთიერთობებზე უფრო დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს ვიზიტი, ივანიშვილის მიერ, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების გზით ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, ჩვენს სახელმწიფოში პირველია. თურქეთი, მეზობელ საქართველოს მშვიდობასა და სტაბილურობას, ეკონომიური განვითარებას "ნატოში'' ინტეგრაციას უსურვებს. თურქეთი, უკვე დიდი ხანია, საქართველოს ნომერ პირველ სავაჭრო პარტნიორს წარმოადგენს. ორმხრივმა სავაჭრო ბრუნვამ, 2012 წლის ბოლოსთვის 1,5 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა. თურქეთიდან ნამოსული ინვესტიციები საქართველოს ეკონომიკაში მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს. ენერგეტიკითა და ტურიზმით დაწყებული სხვადასხვა სექტორებში მოღვაწე თურქმა ბიზნესმენებმა, მრავალი მოქალაქის დასაქმებას შეუწყო ხელი. როგორც საქართველოს მეზობელი და მეგობარი, ჩვენი გულწრფელი სურვილია, რომ ქვეყანამ მშვიდობა და სტაბილურობა შეინარჩუნოს, დღემდე ნაჩვენები განვითარებისა და ზრდის ტემპი განაგრძოს." პრემიერ მინისტრმა ერდოღანმა, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ორ სახელმწიფოს შორის არსებული ურთიერთობები რეგიონის სხვა დანარჩენი ქვეყნებისათვის სამაგალითოა, "დღევანდელ შეხვედრაზე, თურქეთსა და საქართველოს შორის პოლიტიკური, ეკონომიკური და ენერგეტიკასთან დაკავშირებული საკითხებიც საფუძვლიანად განვიხილეთ, კულტურული მეგზაურობის დაცვის მიმართულებით, აღდგენა და რესტავრაციის საკითხების განსახილველადაც გამოვნახეთ დრო."

საქართველოს პრემიერ მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა, კარგი მასპინძლობისათვის, თურქეთის ხელისუფლების ნარმომადგენლებს მადლობა გადაუხადა: "თურქეთი საქართველოს ნომერ პირველი სავაჭო პარტნიორია. თურქეთში ბევრი საქართველოს მოქალაქეა. ვიმედოვნებ, რომ ჩვენს შორის არსებული ურთიერთობები განვითარდება. ჩვენ მზად ვართ თურქი ბიზნესმენები საქართველოში მოვიწვიოთ, განხილულ საკითხებში გაირკვა, რომ თურქ ბიზნესმენებს წინა ხელისუფლება აპატიმრებდა და მხოლოდ ფულის სანაცვლოდ ათავისუფლებდნენ. მსურს, რომ მომავალში მსგავსი ფაქტები აღარ გამეორდეს. სიტყვას გაძლევთ რომ ბიზნესმენებს მსგავსი სახის პრობლემები აღარ შეექმნებათ. მინდა კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით, პირადად მე, რაც შემეძლება ყველაფერს გავაკეთებ. კულტურული მეგზაურობის დაცვა ყველას ვალდებულებაა. აუცილებლად უნდა დავიცვათ იგი. ვფიქრობ, რომ ამისათვის, ჩემს ქვეყანაში არსებული თურქულ - ოსმალური ძეგლების ახალი აღრიცხვა უნდა განხორციელდეს. გარდა ამისა, მინდა გამოვხატო კმაყოფილება უზუნდერესადმი დაქვემდებარებული, ჩამლიიამაჩის სოფელში არსებული ისტორიული ოშკის ეკლესიის რეაბილიტაციაში, თურქეთის ხელისუფლების დაუზარებლობის გამო.''

ივანიშვილმა ასევე აღნიშნა, რომ ყველა შეხვედრამ აქტიურად ჩაიარა, "პრემიერ მინისტრს საქართველო ისედაც ძალიან უყვარს. ბაიუმში რამოდენიმეჯერ ჩამოვიდა, კვლავ ველოდებით. პრემიერ მინისტრს ფორმალობა არ უყვარს, ამბტომაც, ვიზიტების შეთანხმება ტელეფონებითაც შეგვეძლება.''

საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრი კახი კალაძე, თურქეთში მიმდინარე ორმხრივი შეხვედრების დროს, თურქეთის ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრს, ტანერ ილდიზის შეხვდა. ორი ქვეყნის მინისტრებმა ორმხრივი ენერგეტიკული ურთიერთობები განიხილეს. შეხვედრაზე ხაზგასმით აღინიშნა, რომ აუცილებელია საქართველოსა და თურქეთს შორის თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაღრმავება. საუბარი საინვესტიციო პოტენციალის მაქსიმალურ გამოყენებას და მომავალ თანამშრომლობას შეეხო.

თავდაცვის მინისტრი ირაკლი ალასანია თურქეთში ოფიციალური ვიზიტის ფარგლებში, თურქეთის გენერალური შტაბის უფროსს, არმიის გენერალ - ნეჯდეთ ოზელს და თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარეს - ოლუს ქალან ქოქსალს შეხვდა. თურქეთის რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრი ისმეთ ილმაზისთან შეხვედრისას კოლეგებმა, ორ ქვეყანას შორის არსებული ურთიერთობები და სამომავლო გეგმები განიხილეს. მხარეები, ასევე, საქართველოს საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტს - ნატოში ინტეგრაციის საკითხს შეეხნენ. როგორც საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა აღნიშნა, ქვეყანა რჩება ევრო-ატლანტიკური უსაფრთხოების ერთგული, რაც ქართველი სამხედროების ავღანეთში, ISAF-ის მისიაში მონაწილეობითაც დასტურდება. თურქულ მხარესთან, პოსტ-ISAF-ის პერიოდში საქართველოს მონაწილეობის საკითხიც განიხილეს. ირაკლი ალასანიამ, თურქ კოლეგას საქართველოს თავდაცვის სფეროში დაგეგმული რეფორმები გააცნო. ქართული დელეგაციის წევრებმა, თურქულ მხარეს პოლიტიკური მხარდაჭერისთვის და საქართველოს შეიარაღებული ძალების განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის მადლობა გადაუხადეს.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა მაია ფანჯიკიძემ, ოფიციალური შეხვედრების შედგომ ჟურნალისტებთან კომენტარი გააკეთა: "საქართველოს საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებია კარგი ურთიერთობების ქონა მეზობელ ქვეყნებთან და ურთიერთობების ნორმალიზაცია რუსეთთან. აშკეთხით, სამაგალითოა თურქეთი. ეჭვი არ მეპარება, ჩვენი ურთიერთობები კიდევ უფრო განვითარდება".

თურქულ-აფხაზური ურთიერთობის გაუხმაურებელი ფაქტები

მკითხველისთვის საინტერესო იქნება, გაეცნოს თურქულ მედიაში გავრცელებულ მასალას. თებერვლის თვეში თურქეთის SATSO–ს (SATSO-SAKARYA TICARET VE SANAYI ODAS-საქარიის სავაჭრო პალატა) აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დელეგაცია ეწვია. ვიზიტი ჩატარდა დევიზით „აფხაზეთი ინვესტორებისთვის ღიაა". ინფორმაციაში ვკითხულობთ:

„აფხაზეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ინარ გიტსბოი, CHP - (CHP - CUMHURIYET HALK PARTISI -რესპუბლიკური სახალხო პარტია) საქარიის დეპუტატ ენგინრ ქოჩთან ერთად SATSO-ში იმყოფებოდა. მან დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე მაჰმუთ ქოსემუსული აფხაზეთში მიიწვია. ინარ გიტსბოიმ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ აფხაზეთი ინვესტიციებისთვის ღია ქვეყანაა და საქარია მათი მოძმე ქალაქია. "ველოდებით ჩვენს ძმებს ჩვენს სახელმწიფოში ინვესტიციების განსახორციელებლად". მინისტრის მოადგილემ ინარ გიტსბოიმ, ასევე აღნიშნა, რომ 2008 წელს აფხაზეთის დამოუკიდებლობის გამოცხადებით, მსოფლიოს კარები მათთვის ნელნელა იღება: "თურქეთში ბევრი აფხაზი ცხოვრობს. სავარაუდოდ, მათი რაოდენობა 500 ათასს შეადგენს. მაგრამ ნაღდელი ექსპორტი 200 მილიონი დოლარით განსაზღვრა. აფხაზეთი ინვესტორებისთვის ღიაა. მსხვილ ინვესტორებს სახელმწიფო დახმარებას უწევს. გიტსბოიმ, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ 3 – 4 წლის წინ, საქარიიდან აფხაზეთში ოფიციალური დახმარება მიიღეს. "აფხაზური კულტურა ჩვენი საერთო კულტურაა. თქვენს გვერდით დგომა ჩვენი მოვალეობაა." განაცხადა SATSO-ს დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე მაჰმუთ ქოსემუსულმა. CHP - ს დეპუტატმა ენგინრ ქოჩმა, აღნიშნა, რომ აფხაზეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოდგილე გიტს ბოისთან ერთად ეწვევა გუბერნიასა და მერიას".

ამ ფაქტთან დაკავშირებით კომენტარი ვთხოვეთ აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ გია გვაზოვას.

– ბატონო გია! თუ იცოდით თურქეთში აფხაზების ამ ვიზიტის შესახებ და როგორ შეაფასებდით ამ ფაქტს?

— ნამდვილად არ ვიცოდი, ამის შესახებ თქვენგან ვიგებ. საერთოდ კი, ჩვენთვის ცნობილია, რომ აფხაზებს თავის ნარმომადგენლობა ბევრ ქვეყანაში ჰყავთ, მათ შორის, თურქეთშიც. ვიცით, რომ ამგვარი ურთიერთობების დამყარების კუთხით ,მთა გარკვეული პროგრამაც აქვთ შემუშავებული. ამ პროგრამის თანახმად,მათ სურთ, სხვადასხვა სახელმწიფოში ჩავიდნენ და, რაც შეიძლება ბევრი კონტაქტი დაამყარონ. თავისთავად, დამეგობრებაში ცუდს ვერაფერს ვხედავ, მაგრამ როდესაც ამგვარი ოფიციალური შეხვედრები და ურთიერთობები საქართველოს გვერდის ავლით ხდება, ეს, რა თქმა უნდა, არ არის სასიამოვნო ფაქტი.

– ბატონო გია! თურქეთის ოფიციალურ საიტზე გავრცელებულ ამ ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ მათ ქვეყანაში 500 000 აფხაზი ცხოვრობს, რამდენად ზუსტია ეს ციფრი?

- რა თქმა უნდა, ეს ციფრი სიმართლეს არ შეესაბამება. თურქეთში მხოლოდ ჩერქეზული დაისპორა. აფხაზები კი, ასე ბევრნი არ არიან, ჩვენი მონაცემებით, იქ მხოლოდ 70 000 აფხაზი ცხოვრობს. ისინი, თურქეთში მე-19 საუკუნეში გადასახლდნენ და მათ შორის ლაზებიც არიან. რაც შეეხება აფხაზების მსგავს ვიზიტებს, ყველა სახელმწიფოს, ვინც კი საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას აღიარებს, ჩვენ ვთხოვეთ, რომ ყოველი ასეთი ფაქტის შესახებ აუცილებლად აცნობონ ქართულ საელჩოებს. მე ვფიქრობ, მათ უნდა გაითვალისწინონ ჩვენი სახელმწიფოს ინტერესები.

TÜRK – ABKHAZ İLİŞKİLERİN YAYINLANMAMIŞ GERÇEKLER

Okuyucu için, Türk basında yayınlanan haberi okumak belki enteresan olur. Şubat ayında SATSO'yu (SATSO-SAKARYA TICARET VE SANAYI ODA-SI) ayrılıkçı Abkhazya dışişler bakanlığın heyeti ziyaret etti. Ziyaret "Abkhazya yatırımlara açıktır" sloganı ile yapıldı. Haberde okuduğumuza göre ise:

"Abkhazya Dışişler Bakan yardımcısı İnar Gitsboı, CHP (CHP - CUMHURİYET HALK PARTİSİ) Sakarya millet vekili ile birlikte SATSO'yu ziyaret etmiş. Yönetim kurluğu Başkanı Ahmet Kösemusul'u Abhazya'ya davet etti. İnar Gitsboı Abkhazia'nın yatırımlar için açık ülke ve Sakarya'nın ise onların kardeş şehri olduğunu altını çizerek vurgulamış. "Bizim kardeşlerimizi ülkemize yatırım yapmaları için bekliyoruz". İnar Gitsboı, 2008 yılında Abkhazya'nın bağımsızlığını ilan ederek onlar için yavaş yavaş dünya kapıların da açıldığını ifade etti: "Türkiye'de çok sayıda Abkhaz yaşıyor onların sayısı yaklaşık 500 bindir. Geçen seneki ihracatımız 200 miliyon dolar olarak gerçekleşti. Abkhazya yatırım için açıktır. Büyük yatırımcılara devlet de destek veriyor. Gitsboı, 3 – 4 sene önce Sakarya'dan resmi yardım aldıklarını da altını çizerek vurguladı. SATSO yönetim kurulu başkanı Ahmet Kösemusul ise bu ziyareti ile memnün olduğunu ifade etti, "Abkhaz kültür bizim ortak kültürümüzdür. Sizin yanınızda durmak bizim görevimiz. CHP millet vekili Engin Özkoç, Abkhazya Dışişler Bakan yardımcısı Gitsboı ile birlikte valiliği ve belediyeyi de ziyaret edeceklerini söyledi.

Bu konu ile ilgili Abkhazia yüksek kuruluğu Başkanı sayın Gia Gvazava ile ropörtaj yaptık

Gia bey! Abkhazların Türkiye'ye yaptıkları bu ziyaret hakkında bilginiz varmıydı ve bu olayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu konuyu sizden duyuyorum gerçekten bilmiyordum. Genel olarak ise biz biliyoruz ki Abkhazya'nın bir kaç ülkede kendi temsilcileri var, bunlar arasında Türkiye'de var. Bu tür ilişkileri kurmaları için onların bir nevi politika geliştirdiklerini de biliyoruz. Bu program çerçevesinde onlar çeşitli ülkelere giderek ilişkilerini çoğaltmaya çalışıyorlar. Tabbi ki dostluk bağlarını kurmakta her hangi bir sakıca yok ama, bu tür resmi ziyaretlerin ve ilişkilerin Gürcistan'ın devre dışı brakılarak yapılması iyi hareket değildir.

Gia bey! Türk basında yayınlanan bu haberde, Türkiye'de 500 000 Abkhazın yaşadığı yazıyor, bu rakam nekadar gerçekçidir?

Tabbiki bu rakam gerçek rakam değil. Türkiye'de sadece Çerkes diyasporası var. Abkhazlar ise bu kadar çok değiller, bizim bilgilerimize göre orda sadece 70 000 abkhaz yaşamaktadır. Onlar oraya 19 – yy'da göç ettiler ve onlar arasında lazlar da var. Abkhazya'nın bu tür ziyaretlere gelince ise, Gürcistan'ın toprak bütünlüğünü tanıyan her ülkeden bu tür ziyaretler hakkında mutlaka bizim elçiliklerimize bilgi vermelerini istiyoruz. Bence onlar Gürcistan'ın çıkarlarını göz önünde bulundurmalılar.

GÜRCİSTAN HEYETİ TÜRKİYE'DE

Başbakan Bidzina İvanişvili başkanlığı ile Gürcü heyet Türkiye'yi ziyaret etti. Gürcü heyetinde: Başbakan Bidzina İvanişvili, Savunma Bakanı İrakli Alasania, Dışişler bakanı Maia Pancikidze, Doğal kaynaklar ve Enerji Bakanı Kakhi Kaladze ve Ekonomi bakanı Giorgi Kvirikaşvili bulunuyorlardı. Onları Türkiye Cumurbaşkanı, Başbakanı ve Bakanlar kuruluğu ağırladı. Ziyaret her iki ülke içinde başarılı geçti, Başbakan Receb Tayip Erdoğan ile Başbakan Bidzina İvanişvili arasında, başbakanın merkez ofisinde gerçekleştirilen ikili ve heyetler arası görüşmeler sonrasında ortak basın toplantısı yapıldı. **T.C Başbakanı Receb Tayip Erdoğan** görüşme detayları hakkında konuştu: "Gürcistan'la bizim ilişkilerimiz komşuluk ilişkilerden ziyade daha büyük önem taşımakta. Bu ziyaret İvanişvili'nin 2012 yıl 1 ekim ayındaki seçimler yolu ile hükümetin değişmesinden sonra ülkemize ilk ziyaretidir. Türkiye, komşu Gürcistan'a, barış ve istikrarı, ekonomik gelişmesini ve "NATO"ya katılmasını diliyor. Uzun zamandır Türkie Gürcistan'ın bir numaralı ticaret ortağıdır. İkili ticaret ilişkiler 2012 yıl sonu için 1,5 milyar doları aştı. Türkiye'den gelen yatırımlar Gürcistan ekonomisinde önemli yer tutuyor. Enerji ve turizim başta olmak üzere çeşitli alanlarda faliyet gösteren Türk iş adamlar bir çok insan için istihdam kaynağı oldu. Gürcistan komşusu olarak bizim en büyük arzumuz Gürcistan'ın barışı ve istikrarının koruması, bugüne kadar gösterdiği gelişmesini ve büyüme hizını devam etmesidir." Başbakan Erdoğan, iki ülke arasında olan ilişkilerin diğer bölge ülkeler için örnek temsil edecek düzeyde olduğunu altını çizerek vurguladı, "bugünkü görüşmelerde Türkiye ve Gürcistan arası siyasi, ekonomik, kültürel, insani ilişkiler, kültürel mirasın koruma yönünde, yenilenmesi ve restavrasyon konularını görüşme fırsatı da bulduk. Aynı şekilde enerji ilie olan konuları da temelden görüşebildiklerini söyledi.

Gürcistan Başbakan Bidzina İvanişvili Türkiye hükümet temsilcilere iyi ağırlamaları için teşekkür etti: "Türkiye Gürcistan için bir numaralı ticaret ortağıdır. Türkiye'de çok sayıda Gürcistan vatandaşı bulunuyor. Umarım bizim aramızda olan ilişkiler dahada gelişecek. Biz Türk iş adamları Gürcistan'a çekmeye hazırız, görüşmelerimiz sırasında bir önceki hükümetin Türk iş adamları tutukladığı ve sadece para karşılığında serbest bıraktıkları ortaya çıktı. İsterim ki gelecekte aynı olaylar yaşanmasın. Söz veriyorum ki iş adamların bu tür sorunları olmayacak. Bir daha altını çizerek söylemek isterim ki bu konuda elimden gelen ne varsa herşey yapacağım. Kültürel mirasın korunması hepimizin görevidir. Mutlaka korumalıyız onu. Bunun için ise bizim ülkemizde bulunna Türk – Osmanlı anıtların yeniden tespit edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca (Uzundere'ye bağlı Çamlıyamaç Köyü'ndeki tarihi Öşvank Kilisesi) rehabilitasyonundan (Türk hükümetinin) gocunmamalarından duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

İvanişvili bütün görüşmelerin aktif bir şekilde geçtiğini de söyledi, "Başbaka Gürcistan'ı seviyor, bir kaç defa Batum'a da geldi, yine bekleriz. Başbakan formaliteleri sevmiyor, bundan dolayı ziyaretlerimizi telefonlarla da gerçekleştirebiliriz."

Gürcistan Enerji Bakanı Kakhi Kaladze, Türkiye'de gerçekleştirilen ikili görüşmeler sırasında Türkiye enerji ve tabbi kaynaklar bakanı Taner Yıldızla görüştü. İki ülke enerji bakanlar ikili enerji ilişkilerini görüştüler. Görüşmede Gürcistan ve Türkiye arasında işbirliğin mutlaka geliştirilmesi gerektiği konuyu altını çizerek vurguladılar. Görüşmeler sırasında, yatırım potansiyeli maksimüm düzeyde kullanılmasına ve gelecekteki işbirliğine de değenildi.

Türkiye'ye yapılan resmi ziyaret çerçevesinde **Savunma Bakanı İrakli Alasania,** Türkiye Genelkurmayı başkanı Orgeneral Necdet Özel ve savunma komitesi başkanı Oğuz Kağan Köksalla görüştü.

İrakli Alasania Türkiye Cumhuriyeti Savunma Bakanı İsmet Yılmazla da görüşmeyi yaptı. Bakanlar iki ülke arasında olan ilişkileri ve gelecekteki planları görüştüler. Ayrıca taraflar Gürcistan'ın dış politika önceliğinde olan "NATO"ya entegrasyon konusuna da değendiler. Gürcistan Savunma Bakanın ifade ettiğine göre Gürcistan Avrupa – Atlantik güvenliğine sağdık kalıyor, bu da Gürcü askerlerin Afganistan'da ISAF – harekatına katılarak da kanıtlanıyor. Türk Tarafı ile post – ISAF döneminde Gürcistan'ın katılımını da görüştüler. İrakli Alasania Türk meslektaşına Gürcistan savunma alanında planlanan reformları tanıttı. Gürcü heyet üyeleri Türk tarafına siyasi desteği ve Gürcistan silahlı kuvvetler gelişmesine sağladıkları katkıları için teşekkür ettiler.

Dışişler Bakanı Maia Panjikidze resmi görüşmelerden sonra basın mensupları için yorum yaptı: "Gürcistan'ın dış politikasındaki önceliği komşu ülkelerle iyi ilişkide olma ve Rusya ile ilişkilerin normallaştırmasıdır. Bu yönde Türkiye ile ilişkilerimiz örnek temsil etmektedir. Bizim ilişkilerimizin dahada gelişeceğinden şuphem yok." dedi.

TÜRKİYE – GÜRCİSTAN SINIRINDA YENİ GÜMRÜK AÇILACAK

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı

Türkiye gümrük ve ticaret bakanı sayın Hayati Yazıcı "TG Life" gazetesinin Türkiye temsilcisi Mehmet Başarla görüştü. Bakan gazetemizin yönetmenliğine başarılar diledi.

"Sınır bölgesinde Müratlı'da, Gürcistanla yeni sınır kapısının yapılmasına dair sözleşme yaptık. Hukuksal prosedürler devam ediyor. Muratlı'nın gümrük bölgesi olması için bakanlar kuruluğun kararı gerekiyor." Diye konuştu gümrük ve ticaret bakanı Hayati Yazıcı.

Türkiye gümrük ve ticaret bakanı Hayati Yazici 15 şubatta artvine gelerek halkla görüştü. Bakan, beraberindekilerle: Artvin valisi Necmettin Kalkanla, Rize valisi Nurullah Çakırla ve iktidardaki parti Artvin millet vekili İsrafil Kışla ile birlikte ilk ziyaretini Borçka ilçesine bağlı Muratlı köye düzenledi ve planlanan yeni sınır kapısının yerini askeri bakımından değerlendirdi. O inşaat halinde olan Cankurtaran tüneli de gezdi ve yetkililerden bilgi aldı.

Tünele ziyareti ardından: "12 Haziran 2011 seçimleri öncesi bölgede bu tünelin temelinin seçim yatırımı olarak, göstermelik olarak atıldığı, inşaatın başlamadığına dair bir dedikodu kulaktan kulağa dolaştırılıyordu. Aradan 1.5 yıl geçti. şimdi Müteşebbisi ve müteahhitilerle birlikte tünelin içinin büyük bir kısmını araçla dolaştık. Gerçekten de gurur duylacak proje. Çalışmalar hzlı bir şekilde devam ediyor. 2014 yılın ilk çeyreğinde yada ilk yarısında bitecek. Bu tünel sayesinde Borçka – Hopa arasındaki mesafe yaklaşık olarak 12 kilometre azalacak bu da zaman açısından 20 – 22 dakika demek. Bunun da Türkiye ekonomisine ve bu yolları kulanacak olanlar için karlı olacağını." Söyledi

Bakan Yazici sarp sınır kapısını da ziyert etti ve burda uygulanmaya başlanan yeni servisleri yerinde gördü. Bundan sonra da basın mesnupları için açıklamada bulundu: "Sarp sınır kapısı Türkiyenin önemli sınır kapılardan biri olduğunu vurguladı. Sınır kapısından nüfüs cüzdanla da geçilebiliyor. 2012 yılı için sarp sınır kapısını kulanan insan sayısı 5 milyon 600 bindir. Eskiden gümrük hizmetlerinde karmaşa vardı, hizmt kalitesi de istenilen seviyede değildi. Yapılan çalışmalar sonucunda gümrükte yaya geçenlere ayrılan kısımlar çağdaş bir şekilde düzenlendi. Kapının güneyinde 6 dönümlük askeri bölge ve vatandaşların sahipliğinde olan alanlar var, biz ilgili bakanlıklarla görüşüp vatandaşların sahipliğindeki alanlara istimlak yolu ile gümrüğü genişletme çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bunun yapılmasından sonra da burası vatandaşlara en kaliteli hizmeti sunacaktır."

- Muratlı'da Yapılması Düşünülen Sınır Kapısı-

Türkiye gümrük ve ticaret bakanı sayın Hayati Yazici, Müratlı'da yapılması düşünülen sınır kapısı hkkında:

"yıllardır Muratlı'da sınır kapısının yapılması gündemde. Komşumuz Gürcistan'la Muratlı'da yeni gümrük yapılmasına ilişkin sözleşmeyi yaptık. Hukuksal prosedürler devam ediyor. Muratlı'nın sınır kapısı olması için bakanlar kuruluğu kararı gerekiyor. Bu karar hazırlanması sürecinde gerekli yerli araştırmalara yapılıyor. Bu bölgede askeri bölge var ve askerler bu bölgeyi sınır çalışmaları başlamadan önce terk edecekler. Söz konusu projey bizim bakanlığımız takip edecek ve biz bu şekilde Gürcistan'la ikinci kapıyı da hizmete açacağız. Bunun için de komşumuz Gürcistan bölgedeki yolları tamir etmeli." Diye konuştu.

-Sarp Sınır Kapısı'nda Giriş-Çıkış Ücretlerine Düzenleme Geliyor-

Sarp sınır kapısının kulanımı ile ilgili yeni kanun düzenlendi, bu da Türk vatandaşları için pasaportlu yada pasaportsuz yaptıkları geçişlerin bedelin 15 TL olmasını ön görüyor. Sayın yazıcı bakanlığın inisitifini Başbakana ve diğer bakanlara da sündü. Bugünler içerisinde kanunda düzeltme yapılacak. Bakan geçen sene iki bin beş yüze kadar yeni personeli aldık, bu sene ise B kategoride çalışanların sayısı ise bin yedi yüze çıkartacağız. Bunlardan bin sınır güvenliği bakacak, diğerler ise çeşitli görevlerini üstlenecekler. Bununla 2014 yılı için gümrük ve ticaret bakanlığın gümrükler kısmında personel yetersizliği olmayacağını." Söyledi .

Şotiko Şareidze

თურქეთ-საქართველოს საზღვარზე ახალი საბაჟო გაიხსნება

თურქეთის საბაჟოსა და ვაჭრობის მინისტრი ბატონი ჰაიათ იაზიჯიმი

თურქეთის საბაჟოსა და ვაჭრობის მინისტრი ბატონი ჰაიათ იაზიჯიი გაზეთ "TG Life"-ის თურქეთის წარმომადგენელ მეჰმედ ბაშარს შეხვდა. მინისტრმა გაზეთის სარედაქციო კოლეგიას, წარმატებები უსურვა.

"სასაზღვრო ზონა მურათლიში, საქართველოსთან ახალი საზღვრის გაკეთების შესახებ ხელშეკრულება გავაფორმეთ. შიდა იურიდიული პროცედურები გრძელდება. იმისათვის, რომ მურათლი სასაზღვრო პუნქტად იქცეს, მინისტრთა საბჭოს გადწყვეტილებაა საჭირო." - განაცხადა საბაჟოსა და ვაჭრობის მინისტრმა ჰაიათი იაზიჯიმ.

თურქეთის საბაჟო და ვაჭრობის მინისტრი ჰაიათ იაზიჯი, 15 თებერვალს ქალაქ ართვინში ჩამოვიდა და მოსახლეობას შეხვდა. მინისტრმა, თანმხლებ პირებთან: ართვინის გუბერნატორ ნეჯმეთთან ქალქანთან, რიზეს გუბერნატორ ნურულლაჰ ჩაქირთან და მმართველი პარტიის ართვინის დეპუტატ ისრაფილ ქიშლასთან ერთად, პირველი ვიზიტი ბორჩკას რაიონის მურათლის სოფელში ჰქონდა და ჩაფიქრებული ახალი სასაზღვრო გამშვები პუნქტის ადგილი სამხედრო თვალსაზრისით შეაფასა. მან მშენებლობის პროცესში არსებულ ჯანქურთარანის ტუნელი დაათვარიელა და უფლებამოსილი პირებისგან ინფორმაცია მიიღო.

ვიზიტის შემდეგ მინისტრმა აღნიშნა: "2011 წლის 12 ივნისს, არჩევნების წინ, რეგიონში გავრცელდა ჭორები იმის შესახებ, რომ გვირაბის მშენებლობის საფუძველი საარჩევნო ინვესტიციად, თვალის ასახვევად იქნა ჩაყრილი და მშენებლობა არც დაწყებულაო. ამის შემდეგ წელინადნახევარი გავიდა. ახლა, მენარმეებსა და კონტრაქტორებთან ერთად, გვირაბის დიდი ნაწილი მანქანით დავათვალიერეთ. მართლაც საამაყო პროექტია. სამუშაოები სწრაფი ტემპებით გრძელდება. გვირაბი 2014 წლის პირველ მეოთხედში ან პირველ ნახევარში დასრულდება. ამ გვირაბის საშუალებით, ბორჩკა - ხოფას შორის მანძილი 12 კილომეტრამდე შემცირდება და ეს დაახლოებით, 20-22 წუთიანი დროის მოგებაა. ეს კი თურქეთის ეკონომიკისათვის და მათთვის, ვინც ამ გზით მომავალში ისარგებლებს, მომგებიანი იქნება".

მინისტრი იაზიჯი, სარფის სასაზღვრო გამშვებ პუნქტსაც ეწვია და საზღვრის შიგნით განხორციელებული ახალი მომსახურეობები დაათვალიერა. რის შემდეგაც პრესის წარმომადგენლებისათვის განმარტა: "სარფის სასაზღვრო გამშვები პუნქტი თურქეთის რესპუბლიკისთვის მნიშვნელოვანი სასაზღვრო პუნქტებიდან ერთ-ერთია. სასაზღვრო პუნქტის გავლა მხოლოდ პირადობის მონმობითაა, შესაძლებელი. 2012 წლიდან, სასაზღვრო პუნქტით მოსარგებლე ადამიანთა რიცხვი 5 მილიონ 600 ათასია. ამ კატეგორიაში არ იგულისხმებიან საზღვრის ავტომობილით გადამკვეთნი. ადრე საბაჟოზე, მომსახურების სფეროში სრული ქაოსი იყო, არც მომსახურების ხარისხი იყო სასურველი. განხორციელებული სამუშაოებით, საზღვრის ფეხით გადამკვეთთა პუნქტი, თანამედროვე სტანდარტების მიხედვით იქნა მოდერნიზებული. პუნქტის სამხრეთით, ექვს ჰექტარზე, სამხედრო და, ამის გარდა, მოქალაქეების საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებია, ჩვენ შესაბამის სამინისტროებთან მოლაპარაკებებს ვანარმოებთ და მოქალაქეთა კუთვნილებაში არსებული ტერიტორიების ჩამორთმევის გზით, საბაჟოს გაფართოებისათვის საჭირო სამუშაოებს ვახორციელებთ. შემოსაერთებელი ტერიტორიების საერთო ჯამი 20 ჰექტარია, რითაც 80 – 85 %-ით გაფართოება მოხდება. ამის გარდა, დამატებით კიდევ ერთი გვირაბის გაკეთებასაც ვგეგმავთ. რის შემდეგადაც, ეს პუნქტი მოქალაქეებს მომავალში საუკეთესო მომსახურეობას შესთავაზებს''.

-მურათლიში ასაშენებელი სასაზღვრო პუნქტი -

თურქეთის საბაჟოსა და ვაჭრობის მინისტრმა ბატონმა ჰაიათ იაზიჯიმ, მურათლიში ასაშენებელი სასაზღვრო პუნქტთან დაკავშირებით აღნიშნა:

"წლებია, რაც დღის წესრიგში დგას მურათლის სასაზღვრო პუნქტად გაკეთების საკითხი. ჩვენ, მეზობელ საქართველოსთან, მურათლიში ახალი საზღვრის გაკეთების შესახებ ხელშეკრულება უკვე გავაფორმეთ. შიდა იურიდიული პროცედურები გრძელდება. იმისათვის, რომ მურათლი სასაზღვრო პუნქტად იქცეს, მინისტრთა საბჭოს გადწყვეტილებაა საჭირო. ამ გადწყვეტილების მომზადების პროცესში შესაბამისი ადგილობრივი კვლევები ტარდება. ამ ტერიტორიაზე სამხედრო ნაწილი მდებარეობს და სამხედროებიც სასაზღვრო ზონას მომავალი სამუშაოების დაწყებამდე დატოვებენ. აღნიშნულ პროექტს, ჩვენი სამინისტრო გაუწევს კორდინაციას და ამით ჩვენ საქართველოსთან მეორე კარს ავამოქმედებთ. საამისოდ კი, მეზობელმა საქართველომ, რეგიონში გზების შეკეთება უნდა უზრუნველყოს".

- სარფის სასაზღვრო პუნქტზე გადასახადების ცვლილება-

სარფის სასაზღვრო პუნქტით სარგებლობასთან დაკავშირებით მიღებულია ახალი კანონპროექტი, რომელიც თურქეთის მოქალაქეებისათვის სასაზღვრო გამშვები პუნქტის პასპორტითა და პირადობის მოწმობით გადაკვეთის ღირებულების 15 ლირამდე გაზრდას გულისხმობს. ბატონმა იაზიჯიმ სამინისტროს ინიციატივა პრემიერ-მინისტრსა და სხვა კოლეგა მინისტრებს წარუდგინა. ამ დღეებში კანონპროექტში ჩასწორებას შეიტანენ. მინისტრმა აღნიშნა: "გასულ წელს ორიათას ხუთასამდე ახალი პერსონალი მივიღეთ, წელს კი თანამშრომელთა რაოდენობა ბ კატეგორიაში ათას შვიდასამდე გავზარდეთ. ამათგან, ათასი საზღვრის დაცვას მოემსახურება, დანარჩენები კი სხვადასხვა ფუნქციებს გაინაწილებენ. ასე რომ, 2014 წელს საბაჟოსა და ვაჭრობის სამინისტროშია საბაჟოებზე პერსონალის პრობლემა აღარ იქნება".

შოთა შარეიძე

ჩვენს მკითხველს!

2013 წლის თებერვლის თვიდან გაზეთ „TG Life“-ის რედაქციასა და საქართველოს დიასპორების სამინისტროს შორის გაფორმდა ოფიციალური მემორანდუმი, რომლის თანახმადაც ჩვენი გაზეთის ერთი გვერდი სისტემატიურად დაეთმობა სამინისტროს ოფიციალურ მიმართვებსა და დიასპორების მიერ მოძიებულ საინტერესო მასალებს. დიასპორების სამინისტროს დახმარებით გაზეთი „TG Life“ გავრცელდება თურქეთში არსებულ ქართულ კულტურულ ცენტრებსა და ორგანიზაციებში.

საქართველოს დიასპორების სახელმწიფო მინისტრი სერგო სურგულაძე:

“გაზეთ “TG Life“-ს ვუფლიცავ მედიის ფართო ასპარეზზე გამოსვლას, ვუსურვებ მას წარმატებებს და ვიმედოვნებ, რომ გაზეთი მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ქართულ-თურქული ურთიერთობების შემდგომ განვითარებას.“

- რაც შეეხება, სამინისტროს სამომავლო გეგმებს, მოგახსენებთ, რომ ეკონომიკური და სავაჭრო ურთიერთობების განვითარებისა და საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით, დიასპორული ორგანიზაციების მეშვეობით ვაპირებთ მჭიდრო ურთიერთობების დამყარებას საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველ ბიზნესმენებთან. ემიგრანტებს სისტემატიურად მივაწოდებთ ინფორმაციას საქართველოში არსებულ საინვესტიციო გარემოს თაობაზე და მათთვის საინტერესო ბიზნეს-სფეროებში გავუწევთ საკონსულტაციო-კეთილგვით დახმარებას. ამ მიზნით დიასპორულ ორგანიზაციებში ე.წ. “ბიზნესმენის საათი“ დაწესდება. ყოველწლიურად ჩატარდება ბიზნეს-კონფერენცია, თემაზე - “დიასპორული ინვესტიცია“. შემუშავდება სასწავლო პროგრამა ბიზნესის მართვისა და ადმინისტრირების ფაკულტეტის მსმენელთათვის, სადაც საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენები ჩაერთვებიან.

თურქეთის ქართული დიასპორის წარმომადგენლების მონანილეობით, საქართველოში იმყოფებოდა გადამლები ჯგუფი, რომელმაც ჩვენს რეგიონებში ქართული კულტურის შესახებ ფილმები მოამზადა. თურქეთის სახელმწიფო ტელევიზიის “TRT-AVAZ“ - არხის მეშვეობით, მაყურებელმა უკვე იხილა ისინი. დიასპორული ორგანიზაციების გამართული ფუნქციონირება დიდად შეუწყობს ხელს ეროვნული და კულტურული იდენტობის შენარჩუნებას. სამომავლოდ ვაპირებთ: ქართული სათვისტომოების, საკვირაო სკოლებისა და ქართული ფოლკლორული ანსამბლების ხელშეწყობას და სხვადასხვა პროექტების განხორციელებას. საკვირაო სკოლების წარმატებით ფუნქციონირებისათვის სურვილი გვაქვს, შეიქმნას სპეციალური ნიგნები, ვიდეო-მასნავლებლები, ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენებით მოხდეს დისტანციური სწავლების მეთოდიკის დანერგვა. მნიშვნელოვანია, აგრეთვე საზღვარგარეთ დიასპორული კერების, „ქართული სახლების'' არსებობა, სადაც მოეწყობა სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები, გამოფენები, იფუნქციონირებს ბიბლიოთეკა, მოხდება ქართული პროდუქციის წარმოდგენა და ადგილსამყოფელ ქვეყნებში მისი პოპულარიზაცია, ჩატარდება შეხვედრები და კონფერენციები, რაც მოემსახურება საქართველოს საინვესტიციო გარემოს გაცნობასა და უცხოელ ინვესტორთა საქართველოში მოზიდვას.

ჩვენთვის განსაკუთრებული საზრუნავია, ემიგრანტების ის ნანილი, რომელიც ეკონომიკური, თუ სოციალური პრობლემების გამო სხვადასხვა ქვეყანაში არალეგალურად იმყოფება. ემიგრანტების ეს კატეგორია ყველაზე მეტად მგრძნობიარე და დაუცველია. კარგად გვესმის მათი მდგომარეობა და მიგვაჩნია, რომ სწორედ ისინი უნდა გახდნენ ჩვენი განსაკუთრებული ზრუნვის საგანი. გულსატკენია, როდესაც უყურებ, თუ როგორ არის დაცალკევებული ოჯახები. ხშირ შემთხვევაში, ახლობლები ერთმანეთის ნახვას ვერ ახერხებენ. უნდა შევეცადოთ, ამ ოჯახების სამშობლოსთან დაახლოებას. მათ ყველაზე მეტად სჭირდებათ სახელმწიფოს მხრიდან ზრუნვა და დაფასება, უნდა შევძლოთ მათი ნდობის მოპოვება, დავარწმუნოთ ისინი, რომ სახელმწიფო მხოლოდ მათი უფლებებისა და ინტერესების დამცველი იქნება. მინდა, ჩვენმა დიასპორამ იგრძნოს, რომ ახალი ხელისუფლება ხალხის ნაწილია და რომ ის რეალურად ზრუნავს მასზე. მხოლოდ ურთიერთნდობით, ერთობით, ერთმანეთზე ზრუნვით შევძლებთ, ვაკეთოთ ქართული საქმე, რომელიც წარმატებული იქნება როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ.

თანამემამულეებთან ურთიერთობის გაღრმავების მიზნით, სხვადასხვა პროექტების განხორციელებას ვაპირებთ. ერთ-ერთი პროექტი იქნება თანამემამულეთა სოციალური ქსელის მოდერნიზაცია. თანამემამულეთა სოციალური ქსელი გაამარტივებს და იმავდროულად, ინტენსიურს გახდის დიასპორის კონტაქტებს სამშობლოსთან და სახელმწიფო მინისტრის აპარატთან. სოციალური ქსელი მოემსახურება მხოლოდ ერთ მიზნს - მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში მივაწვდინოთ ხმა ჩვენს თანამემამულეებს. ეს იქნება ერთგვარი პირადი გვერდი, რომლის მეშვეობითაც სახელმწიფო მინისტრის აპარატი შეძლებს, კავშირი დაამყაროს ქართულ დიასპორასთან. ამასთან, სოციალურ ქსელში გაწევრიანება იქნება ნებაყოფლობითი და არ იქნება რაიმე ვალდებულების შემცველი. სოციალური ქსელის მეშვეობით შესაძლებელი იქნება ჩვენი თანამემამულეებისათვის არჩევნებში ხმის მიცემის უფლების უზრუნველყოფა და ელექტრონული რეგისტრაცია. ამავე დროს, თანამემამულეებს შეეძლებათ, მიიღონ ინფორმაცია მათ ადგილსამყოფელ ქვეყანაში არსებულ ქართულ სათვისტომოებზე, დაუკავშირდნენ იმავე ქალაქსა, თუ ქვეყანაში მცხოვრებ დიასპორებს.

დღეს, როდესაც ყველანი ჩვენი ქვეყნის ბედის განსაზღვრაში ვმონაწილეობთ, იმედი მაქვს, ახალი შესაძლებლობებისა და რეალობების გათვალისწინებით, საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენები ეცდებიან, თავიანთი წვლილი შეიტანონ საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვაში, მეცნიერება, თუ კულტურის დარგში მოღვაწე პროფესიონალები და სპეციალისტები ჩაერთვებიან ქვეყნის მეცნიერებისა და კულტურის განვითარების საქმეში.

ამ მიმართვაში შევეცადე, გულწრფელად გამომეხატა თქვენდამი სითბო და სიყვარული, თქვენი საქმის დაფასება, ჩვენი ერთობის სურვილი, რათა ერთად ვაკეთოთ ქართული საქმე, ვაკეთოთ ისე, რომ ჩვენს მომავალ თაობებს, ჩვენს შვილებს დავუტოვოთ ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველო. მჯერა, რომ ქართულ დიასპორას ახალი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობაში სრულიად განსაკუთრებული მნიშვნელობა და როლი დაეკისრება.

საქართველოს დიასპორების სახელმწიფო მინისტრი სერგო სურგულაძე
Gürcistan Diasporalar Devlet Bakanı Sergo Surguladze

2013 Yılın şubat ayı itibari ile “TG Life” gazete editörlüğü ve Gürcistan Diasporalar Bakanlığı arasında resmi protokol imzalandı, buna göre bizim gazetemizin bir sayfanın tamamı sürekli Bakanlığın resmi bildirmelere ve diasporaların araştırdığı enteresan olaylara ayrılacak. Diasporalar Bakanlığın yardımı ile “TG Life” dergisi Türkiye’de olan Gürcü kültür merkezlerine ve organizasyonlara dağıtılacak.

OKUYUCUMUZA!

Gürcistan Diasporalar Devlet Bakanı Sergo Surguladze:

“TG Life” gazetesine medyanın geniş arasına çıkmasını kutluyorum, başarılar dileğile, umarım gazete Gürcü – Türk ilişkilerin gelişmesinde önemli katkılarda bulunacaktır.

- Bakanlığın gelecekteki hedeflere gelince ise söylemek isterim ki ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişmesi için ve Gürcistan’a yatırımları çekmek amacı ile diaspora organizasyonlar vasıtası ile yurtdışında faliyet gösteren Gürcü iş adamlarla sıkı bağlantıları kurmayı planlıyoruz. Göçmenleri Gürcistan’daki yatırım olanakları hakkında sistematik bir şekilde bilgilendireceğiz ve onlar için ilgi çekici iş alanlarda araştırma – rehberlik yardımında da bulunacağız. Bu amaçla diaspora organizasyonlarda sözde “iş adamı saati” olacak. her yıl “diaspora yatırımı” konulu iş konferansı düzenlenecek. İşletme yöntemi ve idari bilimler fakülte öğrenciler için ise eğitim programı yapılacak ve buna yutdışında faliyet gösteren Gürcü iş adamlar katılacaklar.

Türkiye, Gürcü diaspora temsilcilerin katılımı ile Gürcistan’a televiziyon ekibi geldi ve bu bölgedeki kültür hakkında filmleri hazırladılar. Türkiye devlet televiziyon “TRT AVAZ” kanalı vastası ile seyrciler bu filmleri seyrettiler. Diaspora organizasyonların sağlam bir şekilde faliyet göstermesi ulusal ve kültürel kimlik korunmasına buyuk bir katkı sağlayacaktır. Gelecekte Gürcü toplulukların, haftalık okullara ve gürcü folklor gruplara yardım ederek çeşitli projeleri gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Haftalık okulların başarılı çalışmaları için özel kitapları yapmayı, video – öğretmenler, dijital teknolojiler vastası ile uzaktan öğretme metodların kurulmasını istiyoruz. Yurtdışında diaspora ocakların “Gürcü evlerin” olması önemli, buralarda çeşitli kültürel faliyetler gerçekleştirilecektir, sergiler, kütüphane faliyet gösterecek, gürcü ürünlerin sergilenmesi ve bulunduğu ülkede tanıtılaması, buluşmalar ve konferanslar düzenlenecek, bu da Gürcistan’ın yatırım olanakların tanıtılmasına ve yabancı yatırımcıların Gürcistan’a getirilmesine katkıda bulunacak.

Bizim özellikle bakmamız gereken göçmenler ise ekonomik ve sosyal sorunlardan dolayı çeşitli ülkelerde yasadışı olanlardır. Göçmenlerin bu kategori en hassas ve güvensizdir. Onların durumunu iyi anlıyoruz ve bizce bizim özellikle bakmamız gereken kısım onlardır. Parçalanan aileyi görmek üzücüdür. Genelikle akrabalar birbirini göremiyorlar. Bu ailelerin vatanları ile yakınlaştırmaya çalışıyoz. En çok onlar devlet korumasını gerektiriyorlar ve biz onların güvenini kazanmalıyız ve devletin sadece onların hakklarını koruyacağına inandırmalıyız. Bizim diasporamızın, yeni hükümetin halkın bir paçası olduğuna ve onun gerçekten halka baktığına inanmasını istiyorum. Sadece birbirimize güvenerek, birliktelikle, birbirimize bakarak Gürcü işi yapabilirz ki böylelikle hem ülke içinde hem de ülke dışında başarılı olacağız.

Vatandaşlarımızla ilişkilerimizi derinleştirmek amacı ile çeşitli faliyetleri gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Bunlardan bir proje ise vatandaşlarımızın sosyal ağın modernizasyonu olacaktır. Vatandaşlarımızın sosyal ağ hem kolaylaştıracak hem de diasporanın vatanı ve devlet bakan ofisi ile sıkı irtibat imkanı verecektir. Sosyal ağın hizmetin sadece tek hedefi – dünyanın her hangi bir köşesinde olan vatandaşımıza sesimizi ulaştırmaktır. Bu bir nevi şahsi sayfası gibi olacak ki bunun yardımı ile devlet bakanın ofisi Gürcü diaspora ile irtibat kurabilsin. Bunun yanı sıra sosyal ağa katılmak isteğe bağlı olup herhangi bir yükümlülük taşımayacaktır. Sosyal ağı yardımı ile bizim vatandaşlarımızın oy kulanma hakkın sağlanması ve elektronik ortamda kayıt olma imkanı olacak. aynı zaman, vatandaşlarımızın bulundukları ülkedeki gürcü topluluklar hakkında bilgi edinebilir aynı şehirde yada ülkede olan diasporalarla irtibata geçebilirler.

Bugün hepimiz ülkemizin kaderini belirliyoruz, umarım ki yeni imkanları ve gerçekleri göz önünde bulundurarak, yurtdışında faliyet gösteren Gürcü iş adamlar, Gürcistan’a yatırımların çekmesinde kendi rolünü onayacaklar, bilim adamlar yada kültürel alanlarda faliyet gösteren professyoneller ve uzmanlar ülkenin bilimsel ve kültürel gelişmesine katılacaklar.

Bu bildiride, benim size olan samimi sıcaklığı ve sevgimi göstermeye çalıştım, sizin işinize değer vermek, bizim ortak olma arzumuz, Gürcü işi beraber yapalım oyle ki bizim gelecek nesillerimize ve çocuklarımıza güçlü demokratik ve birleşik Gürcistanı brakalım. İnaniyorum ki Gürcü diasporanın yeni Gürcü devlet kurmasında tamamen özel ve önemli rolü olacaktır.

საქართველოს ახალი ბიზნეს ომბუდსმენი ჰყავს

—ომბუდსმენის მოვალეობა მხოლოდ მედიატორობა არ არის, ის უნდა გახდეს ბიზნესის კანონიერი უფლებების დამცველი, არა მხოლოდ საგადასახადო დარგში, არამედ ყველა იმ სფეროში სადაც იქმნება კონფლიქტური ზონა ბიზნესისა და სახელმწიფოს ინტერესებს შორის” - აღნიშნა გიორგი გახარიამ.

„ვერავინ მოახერხებს კერძო ბიზნესში ჩარევას. არ მოხდება ბიზნესების ახალი გადანაწილება და მთავრობის ვერცერთი ჩინოვნიკი კანონის გარეშე ბიზნესის საქმიანობაში ვერ ჩაერევა” - განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა.

ბიზნეს ომბუდსმენის პოსტზე პრემიერ მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა ბიზნესმენებთან გამართულ შეხვედრაზე გიორგი გახარია წარადგინა. ბიზნეს ომბუდსმენი მედიატორის ფუნქციების შესრულების გარდა, ბიზნესის კანონიერი უფლებების დაცვასაც აპირებს. იგი საქმიანობისას, მეტი ყურადღების დათმობას, მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის გეგმავს. პრემიერმა ბიზნესმენებს შესთავაზა, რომ ერთი კვირის განმავლობაში ჩამოყალიბდნენ და რაც შეიძლება, მარტივად გააცნონ თავიანთი პრობლემები ხელისუფლებას ბიზნეს ომბუდსმენის საშუალებით. საქართველოს პრემიერ მინისტრის ბიძინა ივანიშვილის თქმით, გიორგი გახარიას განათლება მიღებული აქვს ბიზნესის მართვისა და პოლიტოლოგიის სფეროში. ახალ ბიზნესომბუდსმენს გენერალური მენეჯერის პოზიციაზე როგორც მის მიერ შექმნილ, ასევე საერთაშორისო კომპანიებში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს. გახარია სამი წლის განმავლობაში იყო “ლუფთჰანზას სერვის გრუპის” ერთ-ერთი დირექტორი დსთ-სა და აღმოსავლეთ ევროპაში.

ბიძინა ივანიშვილმა, ბიზნესმენებს, მთავრობის მიერ დასაფუძნებელ სამ საინვესტიციო ფონდზე, ინფორმაცია გააცნო.

პირველი, საქართველოს სუვერენული ფონდი იქნება, რომელიც საპარტნიორო ფონდის ბაზაზე ჩამოყალიბდება. საპარტნიორო ფონდს დატვირთვა არ ჰქონია. ფონდში არსებული აქტივები პირობითად 2 მილიარდ ლარად შეფასდება. ფონდს, მენეჯმენტს, კომპანია “ჯეიპი მორგანი“ გაუწევს. ივანიშვილის თქმით, ეს თავად ფონდისა და ქვეყნის იმიჯზე ბიზნესმენების თვალში დადებითად აისახება.

მეორე, კერძო საინვესტიციო ფონდი იქნება, რომლის საქმიანობაშიც, უპირველესად, ქართველი ბიზნესმენები მიიღებენ მონაწილეობას. თუმცა, შესაძლოა, ამაში უცხოელი ბიზნესმენებიც ჩაერთონ. “ფონდი დამოუკიდებლად და გამჭირვალედ მოიმართება. მისი მიზანი იქნება უცხოურ ინვესტიციებს დახედეს ადგილობრივი კაპიტალი 25-დან 75-პროცენტამდე. პროექტის განხორციელებაში ადგილობრივი კაპიტალის თანამონაწილეობა უცხოელ ინვესტორებს საქმიანობას უადვილებს. არ გამოვრიცხავ ფონდში ჩემი კაპიტალის მონაწილეობასაც, მაგრამ ამას მნიშვნელობა არ აქვს. ფონდს გამართული მენეჯმენტი ექნება. მისი საქმიანობა გამჭვირვალე იქნება, რაც უცხოური და ადგილობრივი პროექტების რეალიზებას დაჩქარებს“, — აღნიშნა ბიძინა ივანიშვილმა.

რაც შეეხება, მესამე ფონდს, ის ახალგაზრდა, ნიჭიერი ბიზნესმენების წახალისებლად შეიქმნება და დაახლოებით 50 მილიონი ლარით დაფინანსდება.

ბიზნეს ომბუდსმენის ინსტიტუტი ახლადშექმნილი სუბიექტია, რომელიც 2011 წლის 28 იანვრიდან ამოქმედდა. იგი წარმოადგენს შუამავალს ბიზნესსა და სახელმწიფოს შორის. ინსტიტუტის ფუნქცია საქართველოს ტერიტორიაზე გადასახადის გადამხელთა უფლებების და კანონიერი ინტერესების დაცვაზე ზედამხედველობა, უფლებების დარღვევის ფაქტების გამოვლენა და მათი აღდგენის ხელშეწყობაა.

სოფო აზარიაშვილი

GÜRCİSTAN’IN YENİ BİZNES OMBUDSMANI VAR

Bidzina İvanişvili “Kimse özel işe karışamaz. İşin yeniden paylaşılması olmayacak ve hiç bir hükümet üyesi yasa dışı, iş falyetlere karışamaz” – diye söyledi.

Giorgi Gakharia “ombudsmanın görevi sadece arabuluculuk yapmak değil, o iş hakların yasal koruyucu olmalı, sadece vergi alanında değil, devlet ve iş çıkarların kesiştiği tüm alanlarda” – diye söyledi.

საქართველოს ბიზნეს ომბუდსმენი გიორგი გახარია
Gürcistanın Biznes Ombudsmanı Giorgi Gakharia

İş ombudsman pozisyonuna başbakan Bidzina İvanişvili iş adamları ile yaptığı toplantıda Giorgi Gakharia’yı sundu. İş ombudsmanı arabuluculuk fonksyonu haricinde, işin yasal hakların korumasını da planlıyor. O çalışma süresinin büyük bir kısmını küçük ve orta girişimcilere ayırmasını planlıyor. Başbakanın iş adamlara teklifi, bir hafta içerisinde ne tür sorunlar olduğunu en kolayı şekilde iş ombudsman aracılığı ile hükümete bildirmelerini istedi. Gürcistan’ın başbakanı Bidzina İvanişvili’nin söylediğine göre, Giorgi Gakharia işletme yönetimi ve politoloji alanlarda eğitim almış. Yeni iş ombudsmanın yıllarca hem kendi kurmuş olduğu hem de uluslararası şirketlerde genel müdürü olarak çalışma tecrübesi vardır. Gakharia üç yıl boyunca BDT’de ve doğu avrupada “Lüfthanza servis grubun” müdürlerden biriydi.

Bidzina İvanişvili iş adamlara hükümet tarafından kurulacak olan üç yatırım fonu hakkında da bilgi verdi.

Birincisi Gürcistan’ın egemen fonu olacak, bu da ortaklık fonu temelinde kurulacak. Ortaklık fonun hiç bir etkinlik olmamıştı. Fonda olan varlık şartlı 2 milyar lari olarak değerlendirilecek. Fonun yönetmenliğini “Geipi Morgan” yapacaktır. İvanişvili’nin söylediğine göre bu hem fonun hemde ülkenin görünümünün iş adamların gözünde olumlu etki yaratacak.

İkincisi özel girişimci fon olacak, bunun faliyetlerine ilk önce Gürcü iş adamları katılacaklar. Ama buna yabancı iş adamları da katılabilirler. “fon bağımsız ve açık şekilde olacak. Hedefi yabancı yatırımları yerli % 25’ten - % 75’e kadar sermaye ile karşılamak olacak. Yerli sermayenin katılımı yabancı yatırımcıya proje gerçekleştirmesini kolaylaştırıyor. Fona benim sermayemin katılmasını da göz ardı etmiyorum ama, bunun önemi yok. Fonun doğru yönetileceğini, onun faliyetleri açık Biznes olacağını, bu da yabancı ve yerli projelerin gerçekleştirilmesini hızlandıracağını”, - söyledi Bidzina İvanişvili.

Üçüncü fona gelince de, o genç, yetenekli iş adamların motivasyonu için kurulacak ve yaklaşık olarak 50 milyon lari ile finanse edilecektir.

Biznes ombudsman yeni kurulan kurumdur, 2011 yılın 28 Ocak ayında kurulmuş. O iş dünyası ve devlet arasında arabulucudur. Enstitütün fonksiyonu Gürcistan bölgesinde vergi ödeyenlerin haklarını ve yasal enstitütlerin korumasının denetlemesidir, hakların ihlal durumunu ortaya çıkarmak ve onların düzeltilmesinde yardımcı olamasıdır.

Sopo Azariaşvili

ართვინის გამგეობის რეკომენდაციები

საჭირო გაფრთხილება

1. პირადობის მოწმობით მოგზაურობა თურქეთის მოქალაქეებმა, სასაზღვრო ტერიტორიაზე, შესასვლელთან არსებული ხოფის რაიონის სანიფორმაციო ბიუროდან, საბუთი უნდა აიღონ, ამ საბუთზე, სასაზღვრო პოლიციის კონტროლის პუნქტებში ბეჭედი უნდა დაარტყმეკინონ და მოგზაურობის გამგზავლობაში, ეს დოკუმენტი თან უნდა ჰქონდეთ.

2. 18 წელზე პატარა თურქეთის მოქალაქეები, მშობლების გარეშე, ანდა ნებართვის გარეშე ვერ იმოგზაურებენ.

3. თურქეთის მოქალაქეებმა ყურადღება უნდა მიაქციონ პირადობის მოწმობაში იყოს პირადი ნომერი, და ასევე, დაზიანებული პირადობის მოწმობებით არ უნდა იმოგზაურონ.

4. პირადობის მოწმობის გარდა, მართვის მოწმობით ან და მსგავსი დოკუმენტით პროცედურებს ვერ გაივლით.

5. საქართველოს საზღვრებს გარეთ მიმავალმა თურქეთის მოქალაქეებმა, საზღვრის გადაკვეთის პროცედურები პასპორტით უნდა განახორციელონ.

6. თურქეთის მოქალაქეების საქართველოში დარჩენის პერიოდი პრეტოკოლ საფუძველზე 90 დღეა.

7. საქართველოში, განსახორციელებელ მოგზაურობისას თუ შესაძლებელია გიდის თანხლებით მოგზაურობაა რაკომენდირებული.

8. თუ მანქანიდან მოკლე ვადით გადადიხართალ, მოუხდავად ამისა, მანქანა დაკეტილ მდგომარეობაში დატოვეთ.

9. სამანანთო პაკეტი ან და ნივთი, არავითარ შემთხვევაში არ აიღოთ.

10. დარწმუნდით რომ მანქანაში ტყვია ან და ცეცხლსასროლი იარაღი არ გაქვთ.

11. თუ კი პასპორტში, საქართველოს მიწაზე, აფხაზეთში საზღვაო გზით ან და სხვა ქვეყნის გამოყენებით მოგზაურობის მაჩვენებელი ბეჭედი არის, ამ შემთხვევაში უნდა გაითვალისწინონთ, რომ ან დაგაპატიჟრებენ, ან და ფულად ჯარიმას გამოგიწერენ.

12. თუ აეტმობილი თქვენს სახელზე არაა გაფორმებული, მაშინ თან უნდა იქონიოთ ჩვენს სახელმწიფოში საქართველოს წარმომადგენლობის მიერ დამოწმებული ინგალისურენოვანი ან და ქართულენოვანი აეტმობილის გამოყენების მინდობილობა.

13. დარწმუნდით, რომ პასპორტში ან და პირადობის მოწმობით მოგზაურობის დოკუმენტებში, შესვლა და გასვლის ბეჭდები არის.

14. აეტმობილში ნუ ჩაისვამთ იმ პიროვნებებს, ვისაც არ იცნობთ.

15. თუ საქართველოს ადგილობრივ ხელისუფფლებასთან უთანხმობა მოგვიადო, ბათუმის მთავარ საკონსულოს (+995 422 27 47 89 ან და +995 422 47 90) შეატყობინეთ ან და მოითხოვეთ საკონსულოს შეატყობინონ.

წესები რომელსაც უნდა დაეთრგზიოთ

ა. სასაზღვრო პროცედურები

1. თურქეთიდან გასვლისას, სპასპორტო კონტროლისათვის პოლიციის უწყებას მიმართეთ. კანონის შესაბამისად ვალდებული ხართ პასპორტთ/პირადობის მოწმობით გასვლის პროცედურები გაიაროთ.

2. პასპორტი, პირადობის მოწმობა და პირადობის მოწმობით მოგზაურობის დოკუმენტები თან უნდა იქონიოთ. საბუთები არა უფფლებამოსილ პირებს არ მისცეთ და არა უფფლებამოსილი პირებისგან არანაირი დაზმარება არ მიიღოთ.

3. დახმარების საჭიროების შემთხვევაში, საქართველოს უსაფრთხოების უწყებებისადმი მიმართვისგან თავს ნუ შეიკავებთ.

4. თუ კი ფეხით გადადიხართ, ამ შემთხვევაში ფეხით მოსიარულეთათვის გაწყუთვნილი განყოფილებით ისარგებლეთ. არ დაგაინდეთ, რომ გზების ანდა სხვა გაწყოფილებების გამოყენების შემთხვევაში ეს მოძრობაზე უარყოფითად იმოქმედებს და ასევე, თქვენ სიცოცხლესა და ქონებას შეიძლება საფრთხე შეექმნას.

5. თან 30.000 ლარის ან და უფრო მეტი თანხის ოდენობის თურქული ლირა/ვალიუტა თუ გაქვთ, სპპაყო პერსონალის ჯერ სიტყვიერად, ანდა წერილობით შეატყობინეთ. ნაღდი თანხის ოდენობის თუ არ განაცხადებთ, საქართველოს უფლებამოსილი უწყების მიერ ეს თანხა ჩამოგერთმევთან.

6. ზორცისა და რძის პროდუქტების საქართველოში შემოტანა სასტიკად აკრძალულია.

7. აეტმობილით მოგზაურობისას თვეში მხოლოდ ერთხელ 500 ლარის ღირებულების, მაქსიმუმ 30 კილოგრამი წონის არა კომერციული ხასიათის ნივთის, იმ პირობით, რომ არ უნდა იყოს დამაღული შესაძლებელია გადასახადების გარეშე საქართველოში შეტანა. წამოღებული საქონლის ღირებულება თუ ნაჩვენებია ინვოისით, ამ შემთხვევაში ნაჩვენები ფასის მიხედვით, თუ არა და ქართული უწყების მიერ ღირებულების შესაბამისად განისაზღვრება.

8. სასმელი, სიგარეტი და მსგავსი ზოგიერი მპრძნობიარე ნივთიერებების გარდა, მგზავრს თან წამოღებული ნივთების ის ნაწილი რომელიც დაშეკებულ ოდენობას აღემატება, საქართველოში შესატანად საბაჟო მოსაკრებლისა და დღეს გადასახადის გადახდის შემდეგ ეძლევა ნებართვა შეიტანოს.

9. მგზავრს გადასახადებით დაუბეგრავად, თვეში მხოლოდ ერთხელ მაქსიმუმ 4 ლიტრა აღკოჰოლური სასმელი და 2 პაკეტი (20 ცალი) სიგარეტი შეუძლია იქონიოს თან.

10. ერთი თვის განმავლობაში, მეორე ან და შემდგომ მოგზაურობისას, საქართველოში შესატანი სამელები და სიგარეტები ჩამოგერთმევეთ, და მინიმუმ, 1000 ლარიანი ფულადი ჯარიმა დაგეკისრებათ. ამ მდგომარეობაში მყოფი მგზავრი თუ ამ სიგარეტს ან სასმელს სახელმწიფოს შესწირავს ამ შემთხვევაში ფულადი ჯარიმა შეიძლება გაუქმდეს.

11. მგზავრები რომლებიც არ ემორჩილებიან საბაჟო პერსონალის მითითებებს ან და პრობტესტს გამოთქვამენ 1.000 ლარიანი ფულადი ჯარიმა ეკისრებათ.

ბ. საგზაო მოძრაობისას დასაცავი წესები

1. საკუთარ სახელზე რეგისტრირებული აეტმობილებით მოძრავ მძღოლებს, საქართველოში, მაქსიმუმ 65 დღე შეუძლიათ იმოძრაონ.

სხვის სახელზე რეგისტრირებული აეტმობილით საქართველოში სამოძრაოდ, მძღოლებმა, აეტომობილის მეპატრონესგან ნოტარიული ნებართვა უნდა მიიღონ, გამგეობაში აპოსტილით უნდა დაამოწმონ, რის შემდეგაც მაქსიმუმ 65 დღე შეუძლიათ იმოძრაონ საქართველოში.

საქართველოში მოძრავი მძღოლები ვალდებულები არიან თან იქონიონ მართვის ეროთად თურქეთიდან საერთო მიზნებით და საერთო გზებით უცხო ქვეყანაში მიმავალი თურქები ანდა უცხოელები.

2. გადასასადგილებელი ტრანსპორტის მძღოლები და მომსახურეები მგზავრებად არ ითვლებიან. შესაბამისად, ეს პირები ვერ ისარგებლებენ შეღავათებით, რომელიც გათვალისწინებულია მგზავრთა თან წამოღებული ნივთების შესახებ.

3. მგზავრის მიერ ან წამოღებული ნივთები, რომლებიც არ წარმოადგენენ კომერციულ ღირებულებას და არ აბარებს კომერციულ ხასიათს, მგზავრის თან წამოღებულ ნივთად ითვლება.

4. მგზავრი სარგებლობს შეღავათით თუ მის მიერ თან წამოღებული სასაზუქრე ნივთის ღირებულება არ აღემატება 450 ევროს. მაგრამ 15 წლამდე ასაკის ბავშვების შემთხვევაში, ეს 150 ევროს შეადგენს.

5. სახმელეთო სასაზღვრით სხვა სახელმწიფოში სამოგზაურდ წასული მგზავრები, ქვეყანაში, რომელშიც მოგზაურობენ სულ მცირე სამი (3) დღის გაუტარებლად ისევ სახმელეთო საზღვრით უკან დაბრუნდებიან, მგზავრებისათვის გათვალისწინებული შეღავათებით ვერ ისარგებლებენ.

6. თამბაქო და თამბაქოს ნაწარმი

ა) სიგარეტი 600 ცალი (10 პაკეტი 3 ბლოკი)

ბ) სიგარილოები 100 ცალი (თითო არა უმეტესი 3 გრ სიგარეტი)

გ) სიგარა 50 ცალი

დ) დაჭრილი თამბაქო 250 გრ. (200 ფურცელი სიგარეტის ქაღალდით)

ე) ჩიბუხის თამბაქო 250 გრ.

აღკოჰოლური სასმელები

ა) აღკოჰოლის ოდენობა 22 % - ზე მეტი აღკოჰოლი და აღკოჰოლური სასმელები 1 ლიტრა.

ბ) აღკოჰოლის ოდენობა 22 % - ზე ნაკლები აღკოჰოლი და აღკოჰოლური სასმელები 2 ლიტრა.

კოსმეტიკური ნაწარმი

არა უმეტესი 600 მლ. ოდეკალონი, პარფიუმერია, ლავანდა, ესენციალი ან და ლოსიონთან ერთად 5 ცალი კანის მოვლის საშუალება და მაკიაჟი.

საკვები პროდუქტები

ა) ჩაი 1 კგ

ბ) ხსნადი მზა ყავა 1 კგ

გ) ყავა 1 კგ

დ) შოკოლადი 1 კგ

ე) შაქრით დამშაღებული საკვები 1 კგ

მგზავრებს რომლებსაც სურთ 1 კგ შოკოლადის ან და 1 კგ შაქრით დამზადებული საკვების უფლება სრულიად ანუ 2 კგ - იანი უფლება ხსენებული პროდუქტებიდან მხოლოდ ერთისათვის გამოიყენონ.

7. მგზავრები, მგზავრის თან წამოღებული ნივთზე შეღავათების არსებობის პირობით მინაური ცხოველებიდან (კატა, ძაღლი, ჩიტი) ვეტერინარული ჯანმრთელობის ცნობა, წარმოშობის და ვაქცინაციის ცნობასთან ერთად თუ არსებობს პასპორტი და მდგომარეობის დოკუმენტი უნდა წარმოადგინოს და ვეტერინარის შემოწმების პირობით ორიკალი შეუძლია წამოიღოს.

8. ა) მგზავრებს, თურქეთში შეუძლიათ მემოგანონ თურქული ფული და ვალიუტა.

ბ) მგზავრებს, თურქეთიდან ქვეყნის გარეთ შეუძლიათ გაიტანონ 5000 აშშ დოლარი ან და მაქსიმუმ 5000 აშშ დოლარის ოდენობის თურქული ლირა

გ) საზღვარგარეთ მცხოვრები პირები და თურქეთში რეზიდენტად ჩათვლილი საზღვარგარეთ მომუშავე თურქი ეროვნების პირებმა, საშობლოში შემოსვლისას უნდა განაცხადონ, თურქეთში მცხოვრებ პირებს კი ბანკებიდან და კერძო საფინანსო ორგანიზაციებიდან ვალიუტის შესაძენად ნასესხები პირობით 5000 აშშ დოლარი ან და უფრო მეტი ოდენობის აქტივობის გაგანა შეუძლიათ თავისუფლად.

9. მგზავრებს; თან თავიანთ საკუთრებაში არსებული არაუმეტესი 15.000 აშშ დოლარის ღირებულების და არაკომერციული მიზნების მატარებელი მოჩუქურთმებული სამკაული მადნეულიდან ან და ქვებიდან დამზადებული ნივთის სამშობლოში შემოტანა შეუძლიათ და შეუძლიათ საზღვარგარეთ გაგანა. უფრო ძვირდ ღირებული მოჩუქურთმებული სამკაულის საზღვარგარეთ გაგანა, შემოტანისას იქნა თუ არა დეკლარირებული ან და იმ პირობით, რომ ნასაღისებული იქნას თურქეთში შესაძენად.

10. მგზავრებს; მგზავრის მიერ თანწამოღებული ნივთის შეღავათებით სარგებლობის პირობით; სამეცნიერო პროცედურებით დაბურული ჯამში არსებული ნებისმიერი სახის ნყლის პროდუქტები, ცხოველური პროდუქტები, დაკოსერვებული ბეკონი და ძეხვის მსგავსი გადამუშავებული ცხოველური პროდუქტები 5 კილოგრამამდე, მობმარების მიზნით წამოღებული მცენარეული პროდუქტებიდან ახალი და მშრალი ხილ-ბოსტნეული 3 კილოგრამამდე, დანარჩენ მცენარეული პროდუქტებზე კი 1 კილოგრამამდე შეღავათებით შეუძლიათ ისარგებლონ.

11. ჩვენს სახელმწიფოში მომავალი მგზავრები თან ან და ჩამოსვლამდე 1 თვით ადრე ან ხდ 1 თვის შემდეგ პერიოდის განმავლობაში, პირადი მკურნალობის მიზნით წამოღებული ნამალები, მოგზაურობის პერიოდში რომ უნდა გამოიყენონ ამასთან დაკავშირებთ, სასაზღვრო ადმინისტრაციას დოკუმენტის (ჯანდაცვის დაწესებულებიდან აღებული ცნობა, ექიმის ცნობა ან და რეცეფტი) წარდგენის პირობით, ჩვენს სახელმწიფოში დარჩენის პერიოდის გათვალისწინებით, შესაბამისი ოდენობის ნამალის შემოტანის ნებართვა შეიძლება იქნას გაცემული.

12. ტურისტული ღონისძიებების ფარგლებში; თურქეთის სასაზღვრო ტერიტორიის გარეთ დასახლებული პირების მიერ, საცხოვრებელ ადგილებში საკუთარებაში არსებული ან და სხვის საკუთრებაში არსებული და მინდობილობით ან და მიქირავების გზით პიროვნული გამოყენების მიზნით წამოღებული სახმელეთო გადაადგილების სამუალებებს 365 (სამასსამოცდახუთი) დღიან პერიოდში 180 (ასოთხმოცი) დღიანი პერიოდი ეძლევათ.

• თურქეთის სასაზღვრო ტერიტორიის გარეთ დასახლებული პირებიდან, ინვალიდობის გამო პენსიაზე გასულები და ნინა საპენსიო უფლება მიღებულების ჩათვლით საზღვარგარეთ პენსიაზე გასულები, პენსიონერობის დოკუმენტის ნარდგენის შემთხვევაში 360 (სამსამოცი) დღე ეძელვათ.

• ზემოთხსენებული პერიოდის სრულად გამოყენების შემდეგ, თურქეთში ხელახლა ტრანსპორტის შემოსატანად, პიროვნების ან და ტრანსპორტის გასვლიდან ყველაზე მცირე 185 (ასოთხმოცდახუთი) დღე რელურად საზღვარგარეთ უნდა დარჩნენ.

• თუ გირკვა, რომ პირებს რომლებსაც ტრანსპორტის შემოტანის სურვილის თარიღიდან დაწყებული ბოლო 185 (ასოთხმოცდახუთი) დღე უნყვეტად თურქეთის საზღვრისგარეთ არ ყოფილან, ზემოთ გასხაზვრული მდგომარეობის ჩამაბამის ეტრიოდებიდან, ტრანსპორტის და პირის თურქეთში ყოფნის პერიოდი ჩამოაკლდა და დარჩენილი დრო მიეცემათ.

• ტრანსპორტისთვის მისაცემი პერიოდის გამოთვლისას, ტრანსპორტის და პიროვნების პერიოდები ცალ-ცალკე გამოთვლება და, რომელიც მოკლე პერიოდი იქნება, ის მიეცემა. პიროვნების ტრანსპორტის გარეშე თურქეთში ყოფნის ხანგრძლივობა გათვალისნინებული იქნება.

• დროებით იმპორტისათვის ნებართვა გაცემეული პიროვნული და კომერციული მიზნებისათვის გამოსაყენებელი სამხედეო ტრანსპორტის; შემოგანის მიზნების გარდა, სხვა მიზნით გამოყენების შემთხვევაში, სხვაზე მიქირავება, თხოვება, სხვა პიროვნებაზე ნებართვის გარეშე გადაცემა, გაყიდვა, არა უფლება მოსილი პირების მიერ გამოყენება, ტრანსპორტთან ერთად შემოგანილი და ტრანსპორტთან ერთად გამოსაყენებელი ნანილების უნებართვო შეცვლა, პიროვნული გამოყენების მიზნით, სახმელეთო ტრანსპორტრისათვის ქვეყანაში დარჩენის პერიოდის გამამცდობა, საზღვარგარეთ არ გატანა ან და რომელიმე სასაზღვრო ადმინისტრაციისათვის ჩაუბარებლობის შემთხვევაში, ნომერ 5607 კონტრაბანდის ნინააღმდეგ ბრძოლის კანონის დებულების შესაბამისად, საბაჟო კანონის ნომერ 238 - ე მუხლის შესაბამისად, საჯარიმო პროცედურა განხორციელდება და დრეკებითი იმპორტის დოკუმენტის ანულირებით ტრანსპორტი საბაჟო ადმინისტრაციას ჩაბარდება.

• თურქეთში შემოსატან ტრანსპორზე, ნომერ 2918 სახმელეთო მოძრაობის კანონის შესაბამისად დაზღვევეს გაკეთება სავალდებულოა.

• ტურისტული შეღავათებთან სარგებლობით, დროებით იმპორტირებული ტრანსპორტის, მოძმედი მინდობილობით თურქეთის საზღვარს ტერტერორის გარეთ მცხოვრები სხვა პირის მხრიდან საზღვარგარეთ გასატანად მინდობილობის გამცემი და მინდობილობის მიმღები პირების მიერ საზღვრის ადმინისტრაციისადმი ერთობლივი განცხადების შემთხვევაში გაიცემა ნებართვა.

თურქეთის რესპუბლიკის ეკონომიკის სამინისტროს ოფიციალური ინტერნეტგვერდიდან, შეგიძლიათ დეტალური ინფორმაცია მიიღოთ ნნნ.გუმრუკ.გოვ.ტრ

საჭირო ტელეფონის ნომრები

საჭიროების შემთხვევაში ქვემოთ მოცემული ნომრებზე ნინ ყოველგვარი დანამატის გარეშე შეგიძლიათ დარეკოთ.
სასპატრული პოლიცია: 122
თიბელ აბესერიძის ქუჩა № 11 ბათუმი
პირველადი დახმარება - სასწრაფო: 113
პუშკინის ქუჩა № 45 ბათუმი
სახანძრო: 111
26 მაისის ქუჩა № 45 ბათუმი
თურქეთის რესპუბლიკის ბათუმის მთავარი საკონსულო ნინამთავრის ქუჩა № 9 ბათუმი/საქართველო
0 466 213 15 00 (**თურქული ნომერი**)
0 312 218 60 43 (**თურქული ნომერი**)
+995 422 27 47 89 (**ქართული ნომერი**)
+995 422 27 47 90 (**ქართული ნომერი**)

ARTVIN VALILIĞI ÖNERILER

GEREKLİ UYARILAR

1. Kimlikle seyahat eden Türk vatandaşlarının gümrük sahası girişinde bulunan Hopa Kaymakamlığı irtibat bürosundan belge almaları, bu belgelere saha içerisinde polis kontrol noktasında mühür almaları ve giriş-çıkış belgelerini seyahatleri boyunca yanlarında bulundurmaları gerekmektedir.

2. 18 yaşından küçük Türk vatandaşları yanlarında anne ve babaları veya muvafakat nameleri olmadan seyahat edememektedirler.

3. Türk vatandaşları kimlikle geçiş işlemlerinde, kimliklerinde T.C kimlik numarası bulunmasına dikkat etmeli, yıpranmış kimliklere müracaatta bulunmamaları gerekmektedir.

4. Kimlik dışında ehliyet ve benzeri belge ile işlem yapılmamaktadır.

5. Gürcistan dışına seyahat edecek olan vatandaşlarımızın pasaportla işlem yaptırmaları gerekmektedir.

6. Türk vatandaşlarının Gürcistan' da kalış süresi protokol gereği 90 gündür.

7. Gürcistan' a yapılacak seyahatlerde mümkün olduğunda rehber eşliğinde seyahat edilmesi önerilir.

8. Aracınızdan geçici sürelerle de ayrılsanız aracınızı her durumda kilitli tutunuz.

9. Emanet paket veya eşya kesinlikle kabul etmeyiniz.

10. Aracınızda mermi ve ya ateşli silah bulunmadığından emin olunuz.

11. Pasaportunuzda, Gürcistan toprağı olan Abhazya' ya deniz yoluyla ve/ veya başka ülkeler üzerinden seyahat ettiğinizi gösteren damga veya mühür bulunduğu takdirde para veya hapis cezasına çarptırılabileceğinizi dikkate alınız.

12. Aracınız adınıza kayıtlı değilse, yanınızda Gürcistan' ın ülkemizdeki dış temsilciliklerince onaylanmış araç kullanma vekaletinin İngilizce veya Gürcücesini bulundurunuz.

13. Pasaportunuz da veya kimlikle geçiş belgelerinde giriş ve çıkış mühürlerinin bulunduğunu kontrol ediniz.

14. Aracınıza tanımadığınız kişileri almayınız.

15. Araç kullanırken yoldaki küçükbaş ve büyükbaş hayvanlardan sakınınız.

16. Gürcü yerel makamları ile anlaşmazlık yaşanması halinde, Batum Başkonsolosluğuna (+995 422 27 47 89 veya +995 422 47 90) bilgi veriniz veya Başkonsolosluğa bilgi verilmesini talep ediniz.

UYULMASI GEREKEN KURALLAR

A.Gümrük İşlemleri

1. Türkiye ' den çıkış sırasında pasaport kontrolü için polis makamlarına başvurarak pasaport/kimlikle geçiş işlemi yaptırmanız kanun gereği zorunludur.

2. Her zaman, pasaportunuzu, kimlik ve kimlikle geçiş belgenizi yanınızda bulundurunuz. Belgelerinizi yetkisiz şahıslara vermeyiniz ve yetkisiz şahısların hiçbir yardım teklifini kabul etmeyiniz.

3. Yardıma ihtiyaç olduğu durumlarda Gürcistan emniyet makamlarına başvurmaktan çekinmeyiniz.

4. Yaya olarak geçiş yapıyorsanız, yaya yolculara tahsis edilmiş bölümleri kullanınız. Araç yollarını ya da farklı bölümleri kullanmanızın trafik düzenini olumsuz etkileyecek kendi can ve mal güvenliğiniz için tehlike oluşturabileceğini unutmayınız.

5. Yanınızda 30.000 Lari veya üzerindeki bir meblağa tekabül eden Türk lirası/döviz bulunduğu takdirde gümrük memurlarına önceden sözlü veya yazılı olarak beyan ediniz. Beyan edilmeyen nakit paranız, Gürcü yetkililerince el konulmaktadır.

6. Et ve süt ürünlerinin Gürcistan' a sokulması, kesinlikle yasaktır.

7. Araçla seyahat eden yolcuların ayda 1 defaya mahsus olmak üzere toplam 500 Lari değerinde azami 30 kilogram ağırlığındaki ticari mahiyet taşımayan eşyayı, saklanmamış olmak kaydıyla, vergilerden muaf olarak Gürcistan' a götürülmeleri mümkündür. Götürülen eşyaların değeri mevcutsa ibraz edilen fatura üzerindeki fiyattan, değilse, gürcü makamlarının tayin ettiği referans fiyat üzerinden belirlenmektedir.

8. İçki, sigara gibi bazı hassas maddeler dışındaki yolcu beraberinde eşyanın, izin verilen sınırlar üzerindeki kısmının, Gürcistan' a götürülmesinde gümrük vergisinin ve katma değer vergisinin tahsil edilmesini müteakip izin verilmektedir.

9. Ayda 1 defaya mahsus olmak üzere, azami 4 litre alkollü içecek ve 2 karton (20paket) sigara yolcu beraberinde vergiden muaf olarak Gürcistan'a götürülebilmektedir.

10. Bir ay içindeki ikinci veya müteakip seyahatlerde, Gürcistan'a götürülmek istenen içki ve sigaralara el konulmakta, asgari 1000 Lari para cezası uygulanmaktadır. Bu durumdaki yolcular, beraberindeki sigara veya içkiyi devlete hibe etmeleri halinde, para cezasından muafiyet tanınabilmektedir.

11. Gümrük memurlarının talimatlarını yerine getirmeyen veya itiraz eden yolculara 1.000 Lari para cezası uygulanmaktadır.

B. TRAFİKTE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Trafik Tescil' de kendi adına kayıtlı araçlarla Gürcistan' a seyahat eden sürücüler, en fazla 65 gün süreyle araçlarını kullanabilirler.

Trafik Tescil' de kendi adına kayıtlı olmayan araçlarla Gürcistan' a seyahat eden sürücüler, araç sahiplerinden noter aracılığı ile vekâlet alıp, Valiliklerden APOSTİLLE onayı yaptırarak en fazla 65 gün süreyle Gürcistan' da araç kullanabilirler.

Gürcistan' a seyahat eden sürücülerin sürücü belgelerini, araç ruhsatını ve sigorta belgelerini yanlarında bulundurmaları zorunludur.

2. Aracıyla geçiş yapan yolcuların evraklarının tam olduğundan emin olmaları ve işlemler sırasında araçlarını hudut kapısı sahası içerisinde uzun süreli bırakmamaları gerekir. Araç sahiplerinin araçlarının başından uzun süreli ayrılmamalarında yarar vardır.

3. Gürcistan' da, alkollü (0,20 promil ve üzeri) araç kullanmanın cezası 200 Lari' dir. Bu nedenle verilen para cezalarına itiraz etmek isteyen sürücülerin 1 saat içerisinde Batum' daki (Puşkin caddesi no:145) Eksper Dairesi' ne giderek test yaptırmaları gerekmektedir. Bu test sonucunda 0,05 promilin altında alkol düzeyi bulunan sürücüler, devriye polisine aldıkları raporu ibraz suretiyle itiraz başvurusunda bulunabilirler. Alkollü araç kullanmanın tekrarı durumunda 1 yıl süreyle araç kullanma yasağı getirilebilir.

4. Gürcistan' da, şehir içinde azami hız sınırı 40 km/saat' dir. Emniyet kemeri takılması mecburidir. Şehir dışındaki hız sınırları yolun, durumuna ve güzergâh üzerindeki yerleşim yerlerine göre değişmektedir. Seyahat esnasında yol, kenarlarındaki trafik işaret ve levhalarına uyulması gerekir.

5. Trafik para cezaları, banka şubelerine veya devriye polisinin Batum' daki merkez binasına (Tbel Abuseridze Caddesi no:11) bulunan vezneye ödenebilmektedir.

6. Hız sınırı ihlalinin cezası 100 Lari, kemer takmamanın cezası 40 Lari, hayvana, direğe veya ağaca çarpmanın cezası 250 Lari' dir.

7. 100 Lari' nin altındaki trafik para cezaları 30 gün içerisinde ödenmediği takdirde 150 Lari' ye yükseltilmekte, 60 gün içerisinde trafik para cezasını ödemeyenlerin ehliyetlerine asgari 1 yıl el konulmaktadır.

8. 100 Lari üzerindeki trafik cezaları 30, gün içerisinde ödenmediği takdirde 500 Lari' ye yükseltilmekte, 60 gün içerisinde para cezasını ödemeyenlerin ehliyetlerine asgari 1 yıl el konulmaktadır.

9. Sürücüler, sebep oldukları kazalardan kaynaklanan zararları tazmin etmekle yükümlüdürler.

TÜRKİYE' YE DÖNÜŞTE GÜMRÜK İŞLEMLERİ

1. Yolcu; ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere yabancı bir ülkeden karayolu, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ve yabancılar ile herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye' de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye' den aynı amaçlarla ve ayrı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancılardır.

2. Nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetleri yolcu sayılmazlar. Dolayısıyla bu kişiler, yolcu beraberinde eşya muafiyetinden yararlandırılamazlar.

3. Yolcunun beraberinde getirdiği, ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen eşya yolcu beraberi eşyadır.

4. Yolcu beraberi hediyelik eşya muafiyeti, her bir yolcu için toplam gerçek kıymeti 430 Avro' yu geçmeyen eşya için uygulanır. Ancak, 15 yaşından küçük yolcular için bu miktar 150 Avro olarak uygulanır.

5. KARA HUDUT KAPASINDAN DİĞER ÜLKELERE GİDEN YOLCULARIN SEYAHAT ETTİKLERİ ÜLKEDE EN AZ ÜÇ (3) GÜN GEÇİRMEDEN KARA HUDUT KAPISINDAN DÖNMELERİ HALİNDE, YOLCULAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN MUAFİYET HAKKINDAN YARARLANDIRILMAZLAR.

6. TÜTÜN VE TÜTÜN ÜRÜNLERİ

a) Sigaralar 600 Adet (10 paketlik 3 karton)

b) Sigarillolar 100 Adet (Her biri 3 gr. dan ağır olmayan purolar)

c) Puro 50 Adet

d) Kıyılmış Tütün 250 gr. (200 yaprak sigara kâğıdı ile)

e) Pipo Tütün 250 gr.

ALKOLLÜ ÜRÜNLER

a) Alkol derecesi %22' yi geçen alkol ve alkollü içkiler 1lt.

b) Alkol derecesi %22' yi geçmeyen alkol ve alkollü içkiler 2lt.

KOZMETİK ÜRÜNLER

600 ml' yi aşmamak kaydıyla kolonya, parfüm, lavanta, esans veya losyon ile 5 adet cilt bakım ürünü ve makyaj malzemesi.

GIDA ÜRÜNLERİ

a) Çay 1kg.

b) Çözülebilir Hazır Kahve 1.kg

c) Kahve 1.kg

d) Çikolata 1.kg

e) Şeker den mamul yiyecek 1.kg

İsteyen yolcular 1 kg. çikolata veya 1kg. Şekerden mamul yiyecek haklarının tamamını yani 2 kg.' lık hakkı söz konusu eşyadan sadece biri için kullanabilirler.

7. Yolcular, yolcu beraberi eşya muafiyet hakkı bulunması şartıyla evcil hayvanlardan(kedi, köpek, kuş) Veteriner sağlık raporu, orijin ve aşı belgesi ile varsa kimlik ve eşkâl belgesi ibrazı ve veteriner kontrolü kaydıyla toplam 2 adet getirebilirler.

8. a) Yolcuların Türk parasın ve dövizi beraberinde Türkiye'ye getirmeleri serbesttir.

b) Yolcular, 5000 ABD Doları veya eşitine kadar efektifi ve en çok 5000 ABD Doları karşılığı Türk parasını beraberinde yurtdışına çıkarabilirler.

c) Yurtdışında yerleşik kişiler ile Türkiye' de yerleşik sayılmakta birlikte yurtdışında çalışan Türk uyruklu kişiler yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye' de yerleşik kişiler ise bankalar ve özel finans kurumlarından döviz satın aldıklarını teşvik etmek kaydıyla 5000 ABD Doları veya eşitini aşan miktardaki efektif beraberinde yurtdışına serbestçe çıkarabilirler.

9. Yolcular; beraberinde KENDİLERİNE AİT değeri 15.000 ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde madenlerden veya taşlardan yapılmış eşyayı yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyasının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye' den satın alınmış olduğunu teşvik etmek şartına bağlıdır.

10. Yolcular; yolcu beraberi eşya muafiyeti hakkından faydalanmak hakkına sahip olmak şartıyla; fenni usullere göre kapatılmış kutulardaki her nevi su ürünleri, hayvansal ürünler konserveler ile pastırma ve sucuk gibi işlenmiş hayvansal ürünlerin 5 kilogramına kadar, tüketim amacıyla getirilen bitkisel ürünlerden taze ve kuru meyve sebzelerin 3 kilogramına, diğer bitkisel ürünlerin ise 1 kilogramına kadar muafiyet hakkından faydalanılır.

11. Ülkemize gelen yolcuların beraberinde ya da gelişlerinden 1 ay önce veya 1 ay sonraki süreler içerisinde şahsi tedavide kullanmak üzere getirilen ilaçların, yolcuların seyahatleri süresince kullanmaları gerektiğine ilişkin Gümrük İdaresine belge (Sağlık Kurumundan alınan rapor, doktor raporu veya reçete vb) ibraz edilmesi koşuluna bağlı olarak, ülkemizde kalınacak süre göz önünde bulundurularak, makul miktardaki ilacın girişine izin verilebilir.

12. Turistik olaylar kapsamında; Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından ikamet yerlerinde üzerine kayıtlı bulunan ya da başkasına ait olup, vekâleten veya kiralama yoluyla getirilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtlarına 365 (üçyüzaltmışbeş) günlük dönemi içerisinde 180 (yüzseksen) gün süre verilir.

• Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden, malulen emekli olanlar ile ön emeklilik hakkı kazananlar dâhil yurtdışından emekli olanların, emeklilik belgesin ibraz etmeleri halinde 360 (üçyüzaltmış) gün süre verilir.

• Yukarıda belirtilen sürülerin tamamının kullanılmasından sonra, yeniden Türkiye' ye taşıt getirebilmesi için kişi veya taşıtın, çıkış tarihinden itibaren en az 185 (yüzseksenbeş) gün süreyle fiilen yurtdışında bulunmaları gerekir.

• Taşıt getirmek istedikleri tarih itibariyle son 185 (yüzseksenbeş) gününü kesintisiz olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışında geçirmediği anlaşılan kişilere, yukarıda belirtilen durumlarına uyan sürelerden taşıtın ve kişinin Türkiye' de kaldıkları süre düşüldükten sonra arta kalan süre verilir.

• Taşıta verilecek süre hesaplanırken, taşıt ve kişi için süreler ayrı ayrı hesaplanır ve kısa olan süre verilir. Kişinin taşıtsız olarak Türkiye' de bulunduğu süreler göz önünde bulundurulur.

• Geçici ithaline izin verilen kişisel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının; getiriliş amacı dışında kullanılması, bir başkasına kiralanması, ödünç verilmesi, başka bir şahsa izinsiz devredilmesi, satılması, hak sahibi olmayan kişilerce kullanılması, taşıtla birlikte giren ve belgelerinde kayıtlı olan parçaların izinsiz olarak değiştirilmesi, kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları için yurtta kalma süresi içerisinde yurtdışına çıkarılmması veya herhangi bir gümrük idaresine teslim edilmemesi halinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Kanunun 238. Maddesi uyarınca cezai işlem yapılır ve geçici ithal izni iptal edilerek taşıt gümrük idaresince teslim alınır.

• Türkiye' ye girecek taşıtlara 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu gereğince sigorta yaptırılması zorunludur.

• Turistlik kolaylıklardan faydalanarak geçici ithali yapılan taşıtların, geçerli bir vekâletname ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik başka bir şahıs tarafından yurtdışı edilmesine, vekâlet veren ve vekâlet alan kişilerin gümrük idaresine birlikte müracaatı halinde izin verilebilir.

T.C Gümrük ve Ticaret Bakanlığı' nın www. gumruk.gov.tr resmi internet sitesinden ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz.

GEREKLİ TELEFONLAR

İhtiyaç duyulması halinde aşağıdaki telefonlar, önlerine herhangi bir rakam eklenmeksizin aranabilir.

**Devriye Polis Daires

მონათვაჭრობა

„თურქეთში ხშირია შრომითი ტრფიკინგის ისეთი ფაქტები, როცა მუშაობის დაწყების შემდეგ დამქირავებელი არც ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ პირობებს ასრულებს და არც ხელფასებს იხდის. მათ კი, ვინც სამუშაოს დატოვების სურვილს გამოთქვამს, ძალის გამოყენებით ართმევს პასპორტებს."

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების თავმჯდომარე ირაკლი პეტრიაშვილი / Gürcistan sendikalar birliğin başkanının İrakli Petriaşvili

თანამედროვე მსოფლიოში იძულებით შრომით ექსპლუატაციას, დაახლოებით, 12.3 მილიონი ადამიანი განიცდის. ისინი დამამცირებელ სამუშაოს სასჯელის შიშის გამო საკუთარი ნების წინააღმდეგ ასრულებენ. ადამიანისთვის მსგავსი პირობების შექმნის ერთ-ერთი გავრცელებული გზა "21-ე საუკუნის მონათვაჭრობად" აღიარებული ტრფიკინგია. თუმცა, მისი მასშტაბები ჯერ კიდევ არ არის შეფასებული. ამ დანაშაულის მსხვერპლი ყოველწლიურად 4 მილიონი ადამიანი ხდება. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მონაცემებით დროის ნებისმიერ მომენტში, სულ ცოტა, 2,5 მილიონი ადამიანია ტრფიკირებული.

ტრფიკინგი, როგორც მოვლენა, უკანასკნელ პერიოდში რეგიონსა და საქართველოში მომხდარ სოციალურ-ეკონომიკურ თუ პოლიტიკურ მოვლენებთან მჭიდროდაა დაკავშირებული. ამ გარემოების გამო უფრო უსაფრთხო და უზრუნველყოფილი ცხოვრების ძიების მიზნით სოფლიდან ქალაქისკენ (ძირითადად, თბილისისაკენ), ასევე -ქვეყნის ფარგლებს გარეთ მოსახლეობის გადაადგილება დიდი რაოდენობით მოხდა. თავისი გეოგრაფიული მდებარეობის გამო საქართველო უცხოელი მოქალაქეების მიგრაციის დროს, როგორც სატრანზიტო მაგისტრალი ისე გამოიყენება. ქვეყნის ორ უმნიშვნელოვანეს რეგიონზე, აფხაზეთსა და ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქზე კონტროლის დაკარგვამ ეს ტერიტორიები კრიმინალური აქტივობისთვის ნაყოფიერ ზონებად აქცია. ჩადენილ დანაშაულთა ნუსხაში თრეფიკინგი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანია. ამიტომ საქართველო სულ უფრო აქტიურად ერთვება მასთან ბრძოლაში.

ქვეყანა უკვე შეუერთდა ამ დანაშაულის წინააღმდეგ მიმართულ უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო დოკუმენტებს: ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ გაეროს კონვენციას, რაც გულისხმობს ადამიანებით, განსაკუთრებით, ქალებითა და ბავშვებით ვაჭრობის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დამნაშავეთა დასჯის დამატებით პროტოკოლს და ევროპის საბჭოს კონვენციას ადამიანებით ვაჭრობის (ტრფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ. ამ თვალსაზრისით გატარებულმა ღონისძიებებმა უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიღო. აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის 2008 წლის ტრეფიკინგთან დაკავშირებით მოხსენებაში საქართველო ე. წ. პირველი დონის ქვეყნებს შორის მოხვდა, რაც იმას გულისხმობს, რომ ქვეყანა სრულად აკმაყოფილებს ტრეფიკინგთან ბრძოლისთვის აუცილებელ მინიმალურ სტანდარტებს.

საქართველომ ადამიანებით ვაჭრობის (ტრფიკინგის) წინააღმდეგ მებრძოლ ქვეყანათა შორის მოწინავე ადგილი მომდევნო წლებშიც შეინარჩუნა და კვლავ იმ პირველი ჯგუფის ქვეყნებში მოხვდა, როგორიცაა: აშშ, გერმანია, ნორვეგია, საფრანგეთი. 2012 წლის 19 ივნისს, ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა ჰილარი კლინტონმა კონგრესს ტრეფიკინგთან ბრძოლის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში წარუდგინა. აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის შეფასებით საქართველო როგორც ტრეფიკინგის წყარო, ისე სატრანზიტო და საბოლოო დანიშნულების ქვეყანაა, რადგან ქართველი ქალები როგორც საქართველოში, ისე თურქეთში, არაბეთის გაერთიანებულ საემიროებსა და ეგვიპტეში სექსტრეფიკინგში არიან ჩართული. ქართველი კაცები კი ძირითადად შრომითი ტრეფიკინგის მსხვერპლი ხდებიან როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე თურქეთსა და რუსეთში.

საქართველოს შესახებ სახელმწიფო მდივნის მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ მთავრობამ მნიშვნელოვნად გაზარდა ფინანსური სახსრები პრევენციიულ ღონისძიებებზე, მსხვერპლთა თავშესაფარზე და ამ პრობლემის წინააღმდეგ მებრძოლ პროფესიონალთა გადამზადებაზე. მოხსენებაში ასევე ხაზგასმულია, რომ 2011 წელს ქვეყანამ წარმატებით გამოიძია ტრეფიკინგის შემთხვევები და ხუთ დამნაშავეს სასჯელის შესაბამისი ზომა შეუფარდა, რაც ექვსიდან ცხრამეტ წლამდე თავისუფლების აღკვეთით განისაზღვრა.

პროფკავშირების გაერთიანება აქტიურადაა ჩართული ევროკომისიის მიერ დაფინანსებულ შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის, მიგრაციის პოლიტიკის განვითარების საერთაშორისო ცენტრისა და ეუთოს ერთობლივ პროექტში: "ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო ყოველსმომცველი რეაგირების პროგრამის შემუშავება აზერბაიჯანში, სომხეთსა და საქართველოში". პროექტი მიზნად ისახავს შრომის ბაზართან დაკავშირებული სოციალური ინსტიტუტების, პირველ რიგში, პროფკავშირების ჩართვას ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო საქმიანობაში. უცხოური გამოცდილება მოწმობს, რომ პროფესიულ კავშირებს ტრეფიკინგისა და იძულებითი შრომის პრევენციის, ასევე შრომითი მიგრანტების უფლებების დაცვის საქმეში მნიშვნელოვანი ნელილის შეტანა შეუძლიათ. საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების გამგეობის დადგენილებით მიღებულია დოკუმენტი, რომელიც პროფკავშირების ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო სტრატეგიის განმსაზღვრელია.

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების თავმჯდომარის ირაკლი პეტრიაშვილის თქმით, „თურქეთში ხშირია შრომითი ტრეფიკინგის ისეთი ფაქტები, როცა მუშაობის დაწყების შემდეგ დამქირავებელი არც ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ პირობებს ასრულებს და არც ხელფასებს იხდის. მათ კი, ვინც სამუშაოს დატოვების სურვილს გამოთქვამს, ძალის გამოყენებით ართმევს პასპორტებს."

ირაკლი პეტრიაშვილი:

– ჩვენ ვიცით ამ პრობლემების არსებობა, მათ გადასაწყვეტად ხშირად ვუკავშირდებოდით ჩვენს კოლეგებს თურქეთში, რომელთა მეშვეობითაც ვაგვარებდით მეზღვაურების, სოფლის მეურნეობის სისტემასა და მომსახურების სფეროში მომუშავე ჩვენი თანამემამულეების პრობლემებს. უნდა ითქვას, რომ პრობლემების ნაწილი უკვე მოგვარდა, მაგრამ თურქეთში, ამ სფეროში ჯერ კიდევ არის გარკვეული განუკითხაობა, ამიტომ თურქ კოლეგებთან სამომავლოდ უფრო მჭიდრო ურთიერთობებს ვაპირებთ.

— ხშირია შემთხვევები, როცა დახმარებისთვის თქვენ მოგმართავენ?

— სხვათა შორის, მოქალაქეები ხშირად მოგვმართავენ და ჩვენც შეძლებისდაგვარად ყველას ვეხმარებით. მაგრამ ბევრმა სამწუხაროდ, არ იცის, ვის და როგორ მიმართოს. ამიტომ მოხარული ვიქნებით, თუკი, თქვენი გაზეთი ამ მხრივ გარკვეული შუამავლის როლს იკისრებს. ეს საქმეს ბევრად გაგვიოოლებს და ჩვენი დახმარებაც უფრო დროული იქნება.

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე გედევან ფოფხაძე საზღვარგარეთ სამუშაოდ წასულ საქართველოს მოქალაქეებს მოუწოდებს, რომ საკუთარ ქვეყანასთან სამართლებრივი კავშირი არ გაწყვიტონ. მისივე თქმით, როდესაც ადამიანი გაჭირვების გამო სამუშაოს საძებნელად საეჭვო ფირმის მეშვეობით მიდის, საკუთარ თავს ავტომატურად რისკის ქვეშ აყენებს, რადგან ქვეყნიდან გასული მოქალაქე ვიღაცის მსხვერპლად გახდომის საფრთხის წინაშე დგას. მაგრამ როდესაც ადამიანი საქართველოს ტოვებს და სამუშაოდ სხვა ქვეყანაში მიდის, სახელმწიფომ მასზე აუცილებლად უნდა იზრუნოს. საზღვარგარეთ წასულ მოქალაქეს არ უნდა ჰქონდეს იმის განცდა, რომ საკუთარი ქვეყნის ფარგლებს გარეთ დაუცველია. "პრობლემა იმაშია, რომ ხალხი სამუშაოდ საზღვარგარეთ კი არ უნდა მიდიოდეს, საკუთარ ქვეყანაში უნდა დასაქმდეს. მე ბორჯომის მაყორიტარი დეპუტატი ვარ და ვიცი, რომ ამ მხარიდან თურქეთში ბევრია წასული. არა მგონია, მათთვის მონური შრომა დამამცირებელი არ იყოს. გამოსავალი ის არის, რომ ჩვენ თავს ჩვენსავე ქვეყანაში მივხედოთ''- ამბობს დეპუტატი.

გედევან ფოფხაძის თქმით, ჯერ არ შეხვედრია ის, ვინც დაასაბუთებდა, თუ როგორ შეიძლება მოხდეს ტრეფიკინგის სამართლებრივი რეგულაცია. თეორიულად შესაძლებელია, რომ კონკრეტულ სახელმწიფოს პოლიციასთან მუშაობა გააქტიურო. შეიძლება, საქართველოსა და თურქეთს შორის რაიმე ხელშეკრულებაც გაფორმდეს, რათა მეზობელმა ქვეყანამ იქ მყოფი საქართველოს მოქალაქეები მაქსიმალურად დაიცვას. რაც შეეხება, არალეგალებს, გედევან ფოფხაძის აზრით, "არალეგალი თავისი ინიციატივით გადის ყოველგვარი სამართლებრივი რეჟიმიდან და მისი დახმარება, სირთულეს წარმოადგენს. მას მხოლოდ მაშინ ეხმარები, როდესაც საკუთარი უფლების დარღვევის შესახებ გატყობინებს".

თამარ შაიშმელაშვილი

Günümüüz dünyada yaklaşık 12.3 milyon zorla çalıştırılıyor, yani onlar istemeyerek cezalandırma kokrusu ile çalışıyorlar. Bu şartlara insanı düşürmenin yolu ise 20. Yy köle ticareti olarak adlandırılan "terefikingdir", ancak bunun çapları daha ölçülmedi. Her yıl bu suçla 4 milyon insan mağdur oluyor. Uluslar arası çalışma derneğin bilgilerine göre zamanın her anında en az 2.5 milyon insan kaçırılmış durumunda.

KÖLE TİCARETİ

Trefiking, olayı olarak, son zamanlarda bölgede ve Gürcistan'da gerçekleşen sosyal – ekonomik hareketlerle sık bir şekilde bağlı, buda toplumun büyük kısmın daha güvenilir hayat arayışlarında köyden şehire (Genellikle Tiflis'e) göç etmeye, ve aynı şekilde de yurt dışına çıkmaya yol açtı. Gürcistan coğrafik konumundan dolayı da yabancı vatandaşları tarafından göçleri esnasında tranzit geçiş olarak da kullanılıyor. Ülkennin en önemli iki bölge Abhaziya ve eski güney Osetya özerk cumhurriyeti üstünde kontrol kayıp, bu durum bölgeleri suç ortamlara verinli zemine çevirdi.

Gürcistan trefikingle mucadeleye her geçen gün daha etkili olarak katılıyor. Ülke bu suça karşı düzenlenen en önemli uluslararası protokollara da katıldı – milletler arası organize suçlar a karşı BM'in, insanlarla özellikle de kadınlarla ve çocuklarla ticaretten kaçınma protokla ve avrupa konseyin insan ticareti (Trefiking'e) karşı mucadeleyle ilgili protokolada. Son yıllarda bu açıdan yapılan yapılan çalışmalar önemli sonuçları verdi, ABD'nin dışişler bakanlığın 2008 yılın raporunda Gürcistan birinci derecedeki ğlkeler arasına girdi, bu da demekki, ülke terefikinge karşı mucadelede gereken minimum gereksinimlerini tamamen karşılıyor.

Gürcistan İnsan Ticarete (Trefikinge) karşı mücadele eden ülkeler arasında on sıralardaki yerini ilerleyen yıllarda da korudu ve yinede birinci grup ülkeler arasında, ABD, Almaniya, Norveç ve Fransa gibi ülkelerle...

19 Haziran 2012 yılında ABD Dışişleri bakanı Hilari Klinton kongreye trefikingle mucadele hakkında her yıllık raporunu sundu. ABD Dışişleri bakanlığın kararına göre Gürcistan hem trefikingin kaynağı hemde tranzit ve son noktasıdadır: Gürcü kadınlar seks trefikinge Gürcistan'da, Türkiye'de birleşmiş Arap emiratlarında ve Mısır'da olmaktalra, Gürcü erkekler Gürcistan'da, Türkiye'de ve Rusya'da genellikle zorla çalıştırılıyorlar.

Dışişler bakanın raporunda Gürcistan hakkında hükümetin suçu önleyebilmesi, mağdurların korunması ve uzmanların eğitilmesi için ciddi şekilde finansmanı arttırdığı da yazıyor. Raporda 2011 yılında başarılı şekilde biten trefiking soruşturmaların sonucunda beş kişini tutuklandığıda yazıyor. Onların cezaları altıdan ondokuz yıla kadar verildi. Sendikalar birliği, Avrupa konse tarafından finanse edilen uluslararası organizasyon, göç politikasını geliştiren merkezin ve AGİT'in ortak projeye "Trefikinge karşı herşey kapsayan reaksyon programı Azerbaycan'da, Ermenistan'da ve Gürcistan'da hazırlamaya" dahildir. Projenin hedefi çalışma pazarıyla ilgili sosyal ilgisinin, öncelikle de sendikaların trefikinge karşı mucadeleya katmak. Yabancıların tecrubeleri belirtiyor ki sendikalar trefikinge ve zorla çalıştırmanın önelenebilmeye öneli katıkıları sağlayabiliyorlar, aynı zamanda da çalışmak için göçedenerin haklarını da etkili bir şekilde koruyabiliyorlar.Gürcistan sendikalr birliğin yönetim kurluğunca alınan kararı var, Sendikaların trefikinge karşı strateji geliştirme belgesi olarak.

Gürcistan sendikalar birliğin başkanının İrakli Petriaşvili'nin söylediğine göre, Türkiyede çalıştırma trefiking olayları sık sık görülüyor. Yani maaşı ödememekten dolay sözleşmede başka şartlar vardı, çalışmaya başladıktan sonra da ne maaşı ödendi nede sözleşmedeki şartları yerine getirildi. "ne zaman bu sorunlarda dolayı işi bırakmak istedilerse ellerinden pasaportları alındı ve pasaportları alabilmeleri için sorunlar yaşıyorlardı.

İrakli Petriaşvili:

- Biz bizim Türkiye'deki meslektaşlarımızla irtibatlaşıp onların vasıtasıyla denizcilerin, tarımda ve hizmet sektöründe çalışan bizin vatandaşlarımızın sorunlarını hal ediyorduk.....

- yani trehiking sorunu hal edildi mi?

- Evet, bir kısmı hal edildi ama, Tğrkiye'de bu alanda kaos var ve Türkiyedeki meslektaşlarımızla karedeşlerimizle olan ilişkilerimizin dahada çok derinleşmesi gerekiyor.

- Sık sık mı size başvuruyorla ve siz onlara yardım ediyorsunuz?

- Çok sık sık oluyor. Tabbiki yardım ediyoruz başvurduklarında . bazıları hiç bilmiyorlar kime ve nasıl başvursun...çok sık sık da kandırılma olaylarda var.

Parlamento İnsan Hakları koruma ve toplumsla entegrasyon komite başkan yardımcısı Gedevan Popkhadze Yurt dışına giden Gürcistan vatandaşlarına kendi ülkeleri ile yasal irtibatlarını kesmeme çağırısında bulunuyor.

Popkhadzeye göre, vatandaş şüpheli şirketle sıkıntıdan dolayı iş bulmaya bir yere gidiyorsa, kendini otomatikman riske atıyor ve bu bakımdan kanunlarda ne değişiklik olurs olsun, ülkeden çıkmış vatandaş yinede birinin kurbanı olma tehlike karşısında olur.

Bununla beraber, onun söylediğine göre, vatandaşın Gürcistan'ı terk edip bir yere gittiğinde, devlet bu insanı kollamalı ve yurt dışına giden vatandaşın Gürcistan sınırlar dışında kendini tamamen güvensiz his etmemeli. "en önemli çözümü ise kimseye köle olmamaktır. Milet çalışmak için yurt dışına gitmemeli burda çalışmalı. Ben Borjomi'nin mlietvekiyim ve Türkiye'dye çok giden var. Benim etrafımda kim varsa herkesten gitmemeyi rica ediyorum. Belkide birşey düzelir die. Kimsenin Türkiye'ye gitmekten hoşlandığını zanetmiyorum. Türkiye'de köle gibi çalışmaktansa Gürcistan'da 300 – 400 lariyle çalışmayı tercih edyorlara nasıl olsa ordan hiç birşey getiremez. Esas çözüm ise biz kendi başımıza kendi ülkemizde bakmalıyız," diye düşünüyor millet vekili.

Onun söylediğine göre, trefikingi yasal olarak nasıl düzenleneceğini belgelendirebilin hiç kimseye rastlamadı, teorik olarak bu tür olayların çok görüldüğü belli bir ülkeyle belli rejimi sıkılaştırabilirsin, oradki polsile daha sıkı işbirliği yapabilirsin. Bunun yanı sıra Gürcistan ile Türkiye arasında her hangi bir anlaşma yapılabilir, komşu ülkede Gürcistan vatandaşların makismüm düzeyde koruması için.

kaçaklara gelince de, Gedevan Popkhadze'nin söylediğine göre, önleme bakımından hiç bir şekilde yardımcı olamazsın. Kaçağa sonuçtan sonra yardım edemezsin, kurban olduktan sonrada. "kaçak kendi inisiyatifi ile her türlü yasal rejimden çıkıyor ve ona ancak ihlalı bildirdiği taktirde yardım edebiliyorsun,"

Tamar Şaişmelaşvili

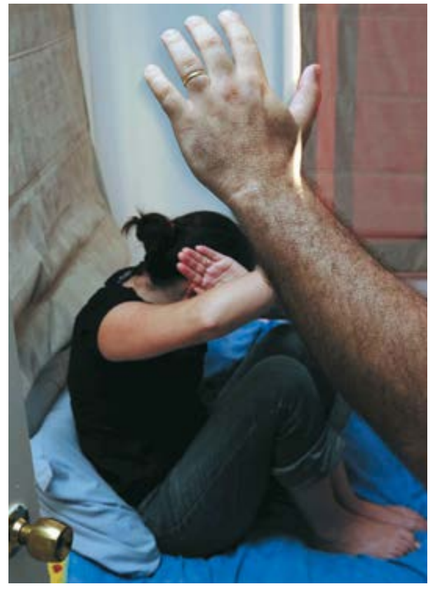

TÜRK OTOBÜSLERLE SEYEHAT ETMEK NEKADAR GÜVENLİ?

"Yedi yıldır Türkiye'ye ticaret amaçlı gidiyorum ve hep aynı sorunla karşılaşıyorum, sıkça karşılaşılan sorun otobüsün yarı yolda teknik arıza yapması ve yolcuların saatlerce beklemesidir. Şirketler bu tür sorunlara karşı önceden tetbir alamazlar mı? Ki benzeri durumlar yaşanmasa. Bu tür durumlarda kime baş vuracağımızı bilimiyoruz, çünkü Türk şoförler ve hostesler bu konularda konuşmaktan kaçınıyorlar. Aslında Türk şirketlerin hizmetleri çok yüksek, ama Gürcistan'da aynı şirketlerin hizmet seviyeleri çok düşük..."

Türk şirketlerle sık sık seyehat yapmak zorunda kalan yolculardan biri Ts.Nadiradzedir. Gürcistan vatandaşları için vize uygulamasının kaldırılmasından sonra sınırı geçmek problem değil. Bundan dolay Tiflis ve Batum'da çok sayida Türk ulaşım şirketleri kuruldu, bunlar da tüketicilere faklı fiyat ve farklı servislerini sunuyorlar. Bu alanda rekabet o kadar yüksek ki şirketler tüketicilere maksimum düzeyde konforu sağlamak zorunda kalıyorlar. Ama problemlerden yine kurtulamıyorlar. Türkiye'ye seyehatlar genelikle minibüsle yada otobüsle yapılmaktadır. Ama yolcular yine de otobüsleri tercih ediyorlar. Çünkü Türkiye'ye kadar olan yol çok uzun, burda ise çeşitli sorunlar ortaya çıkmakta, belli seviyede bu hizmet kalitesi ile de alakalı. Türkiye'ye otobüsle seyehat etme talebi genelikle mevsimde o kadar artıyor ki, ulaşım firmaları ve şirketler turistlere çeşitli rotaları ve seyehat turları bile sunuyorlar.

Şirketlerin çoğunluğu müşterilere yeni otobüslerle, intenet alanları ile ve her yolcu için özel televiziyonları ile hizmet veriyorlar. Yine de yolcuların izlenimleri ve fikirleri bunlardır. Sıkça görülen şikayetler arasında çok ve uzun molalardır, buda yolu daha uzun ve yorucu yapmaktadır. Bunun yanı sıra seyahatın kalitesi Türk hosteslere de bağlı, ama objektif olmak için, Gürcistan tarafında seyahatların gecikmesinin sebebi Gürcü yolcuların disiplinsiziliğinden kaynaklandığını da söylememiz gerekiyor. Sıkça olmazsa da onlar yemek için ayırtılan molaları içki aleme çeviriyorlar, bu da Türk şoförlerin ve hosteslerin memnuniyetsizliğine neden oluyor. Yolcular genelikle haklı şikayetlerinde bulunuyorlar, teknik olarak sağlam olmayan otobüslerden dolayı, bu da sıkça olan kazalara neden oluyor. Uyarılar otobüslerin Türk şoförleri de ilgilendiriyor, onlar direksiondayken telefonla konuşmaktan kaçınmıyorlar, böylece yolcuların hayatlarını tehlikeye atıyorlar.

Roportajda sayılan ve diğer nedenlerden dolayı bizim vatandaşlarımızın hakları sıkça ihlal ediliyor, bunlar ise davalarını çözmeye bizat uğraşıyorlar. Biz belli durumlarda yolcular kime başvuracakları konusunu merak ettik. ***Bundan dolayı biz kara yollarla yolcu taşımacılığı departman başkanı sayın Aleksandre İanvarişvili ile görüştük.***

- Aleksandre bey! Tam olarak kara yollarla yolcu taşımacılığı departmanın fonksoynlar arasında ne giriyor?

- Departmanın amacı, kendi alana ilgilendiren alanlara teknik regulasyonları ve buna bağlı hizmetleri sunmaktır. Bu alanda yürülükte olan uluslararası sözleşmelerle, anlaşmalarla ve Gürcistan kanunlarla belirtilen izinlerin, sertifikalrın ve erişim belgelerin verilmesi ve onları uygulama kontrölü. kara yollarla yolcu taşımacılık departmanın asıl alanı auto transportu test etme merkezlerin sağlanması, kara yollara uygunlukla ilgili zorunlu süreli testlerden geçtiğine dayır tabelaları verme, bunun yanı sıra onun fonksıyonlara ulaştırma pazarın sağlam ve istikrarlı çalışmayı desteklemek, ulusla nakliyecilerin ve tüketicilerin haklarını ve çıkarlarını koruma.

- Yolcular şikayetlerle sıkça başvuruda bulunuyorlar mı?

- Yolcu şikayetleri diye veri bankamız var, ama o boş. Çünkü yolcular bize baş vuruda bulunmadılar, ama biz anlıyoruz ki, ulaştırma alanı daha özel ve yolcular sıkça problemlerle karşılaşıyorlar. Belirtmek istiyorum ki, eğer her hangi bir sorun ortaya çıktı ise yada onların hakları çiğinendi ise, onlar ilk önce Türk şirketin Gürcü ortaklarla irtibata geçmeliler. Vatandaşların özel şikayetlerini onlar çözmeliler. Biz de ise etkin gözetleme yetkimiz yok.

- Sizin departmanınızda yolcuların şikayetlerin ve iddiaların kontrölü nasıl yapılmaktadır?

- Biz ulaştırma araçların teknik kontrölünü yapıyoruz ama, malesef kazaların nedenleri genelikle otobüs şoförler oluyorlar.

Gördüğümüz kadarı ile bahs edilen departmanın, amaçlarından biri tüketicilerin haklarını ve çıkarlarını korumaktır. Bundan dolay bizim tavsiyemiz, kanunların ihlal edildiği taktirde yada sizin haklarınızın çiğinenildiği taktirde, ilkönce Türk şirketin Gürcü ortağına baş vurmanızdır, eğer onlar gerektiği gibi yardım ede mezler ise, "kara yollar yolcu taşımacılığı departmana" resmi başvuruda bulununuz.

Onların İrtibat Bilgileri:

SSİP KARA YOLLAR DEPARTMAN.

ADRES: Vaja Pşavela Cad. 16 Tiflis

Telefon: 2 51 06 71;

E – Posta : chancellery @lta.gov.ge

Eğer, Hataları toplumun ve ilgili makamın duyurmasını "TG Life" gazetesi sayesinde istiyorsanız, biz bu konuları yayınlamaya hazırız. Bir sonraki sayımızda biz editorlüğümüzün, Türk ulaştırma şirketlerin çalışma hakkında, yapmış olduğu kontrölü sunacağız, bunun yanı sıra, güvenli ve konfrolu seyehat edebileceğiniz şirketler hakkında da objektif bilgi vereceğiz.

Vergine Şamiani

რამდენად უსაფრთხოა თურქული ავტობუსებით მგზავრობა?

„უკვე მეშვიდე წელია დავდივარ თურქეთში სავაჭროდ და ერთი და იგივე პრობლემას ვაწყდები, ხშირად ავტობუსები ტექნიკური გაუმართაობის გამო შუა გზაზე ჩერდებიან და მგზავრებს საათობით გვიწევს ხოლმე ლოდინი. ნუ თუ არ შეიძლება კომპანიებმა თავიდანვე იზრუნონ, რომ მსგავსი უსიამოვნო ფაქტები თავიდან აგვარიდონ. ჩვენ ისიც არ ვიცით, თუ ვის მივმართოთ ასეთ სიტუაციებში, რადგან თურქი მძღოლები და გამცილებლები თავს არიდებენ ამ საკითხზე საუბარს. საქმე იმაშია რომ, თურქული სატრანსპორტო კომპანიებიის მომსახურება ძალიან მაღალია თურქეთის შიდა რეისებზე, ხოლო საქართველოში იგივე კომპანიების მომსახურება ძალიან დაბალია..."

ც. ნადირაძე ერთ-ერთი მგზავრთაგანია, ვისაც ხშირად უწევს თურქული კომპანიების ავტობუსებით მგზავრობა. მას შემდეგ რაც საქართველოს მოქალაქეებისთვის თურქეთში გასამგზავრებლად ვიზა აღარ არის საჭირო, საზღვრის გადალახვა პრობლემას არ წარმოადგენს. ამიტომ თბილისსა და ბათუმში ძალიან ბევრი თურქული სატრანსპორტო კომპანიები გაიხსნა, რომლებიც მომხმარებელს განსხვავებულ სერვისსა და ფასს სთავაზობენ. ამ სფეროში კონკურენცია იმდენად დიდია, რომ კომპანიები იძულებულნი არიან მგზავრებისთვის მაქსიმალური კომფორტი უზრუნველყონ. თუმცა, პრობლემებს თავს მაინც ვერ ართმევენ. თურქეთში გადაადგილება ძირითადად მიკროავტუბუსებითა და ავტობუსებით ხდება. მაგრამ მგზავრები მაინც უპირატესობას ავტობუსებს ანიჭებენ. რადგან გზა თურქეთამდე საკმაოდ დიდია, აქ თავს სხვადასხვა სახის ხარვეზებიც იჩენს, გარკვეულად ეს მომსახურების ხარისხსაც უკავშირდება. თურქეთში ავტობუსებით მგზავრობის მოთხოვნილება განსაკუთრებით სეზონზე იმდენად დიდია, რომ სატრანსპორტო ფირმები და კომპანიები მგზავრებს განსხვავებულ მარშრუტებსა და სამოგზაურო ტურებსაც კი სთავაზობენ.

კომპანიების უმრავლესობა მგზავრებს ემსახურება ახალი ავტობუსებით, ინტერნეტერ დაფარვითა და ინდივიდუალური ტელევიზორით ყველა მგზავრისთვის, მაგრამ ნებისმიერი კომპანიის კარგი რეპუტაციის განმსაზღვრელი მაინც თავად მგზავრების შთაბეჭდილებები და მოსაზრებებია. ყველაზე ხშირად პრეტენზიებს ხშირი და ხანგრძლივი გაჩერებების გამო გამოთქვამენ, რაც გზას გრძელ უფრო დამქანცველს ხდის. მგზავრობის ხარისხი აგრეთვე ბევრადაა დამოკიდებული ავტობუსის თურქ გამცილებელზეც, მაგრამ ობიექტურობისთვის ისიც უნდა ვაღიაროთ, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე მგზავრობის შეფერხების მიზეზი ქართველი მგზავრების უდისციპლინობაც ხდება. ისე ხშირად ისინი კვებისთვის გამოყოფილ შეჩერებას ღრეობად აქცევენ ხოლმე, რაც თურქი მძღოლებისა და გამცილებლების უკმაყოფილებას იწვევს. ყველაზე ხშირად მგზავრები სამართლიან პრეტენზიებს გამოთქვამენ ტექნიკურად გაუმართავი ავტობუსების გამო, რაც ხშირი ავარიების მიზეზი ხდება. შენიშვნები ავტობუსების თურქ მძღოლებსაც ეხება, ისინი არ ერიდებიან საჭესთან ტელეფონზე ლაპარაკს, რითაც მგზავრების სიცოცხლეს საფრთხეში აგდებენ.

სტატიაში ჩამოთვლილ და კიდევ სხვა მიზეზთა გამო, ხშირად ირღვევა ჩვენი მოქალაქეების უფლებები, რომლებიც დავის მოგვარებას უმეტესწილად ინდივიდუალურად ცდილობენ. ჩვენ დავინტერესდით, ვის უნდა მიმართონ მგზავრებმა გარკვეული შემთხვევების დროს. ამიტომ გავესაუბრეთ სამგზავრო გადაყვანების სამმართველოს უფროსს ბატონ ალექსანდრე იანვარაშვილს.

- ბატონო ალექსანდრე! კონკრეტულად რა შედის სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო ფუნქციებში?

- სააგენტოს მიზანია მის კომპეტენციას მიკუთვნებული სფეროს ტექნიკური რეგულირება და მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევა. დარგში მოქმედი საერთაშორისო ხელშეკრულებებით, შეთანხმებებით და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნებართვების, სერტიფიკატებისა და დაშვების მოწმობების გაცემა და მათი დაცვის მონიტორინგი. სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს საქმიანობის ძირითადი სფეროა ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ტესტირების ცენტრების უზრუნველყოფა, გზისთვის ვარგისობაზე სავალდებულო პერიოდული ტესტირების გავლის დამადასტურებელი ფირნიშებით, ამასთანავე, მის ფუნქციებში შედის სატრანსპორტო ბაზრის გამართული და სტაბილური ფუნქციონირების ხელშეწყობა, ეროვნულ გადამზიდველთა და მომმხმარებელთა უფლებებისა და ინტერესების დაცვა.

- ხშირად მოგმართავენ თუ არა მგზავრები საჩივრებით?

- მგზავრთა საჩივრების მონაცემთა ბაზა გვაქვს, მაგრამ ის ცარიელია. რადგანაც მგზავრებს ჩვენთვის არ მოუმართავთ, თუმცა ჩვენ გვესმის რომ სატრანსპორტო სფერო მეტად სპეციფიურია და მგზავრებს ხშირად პრობლემებიც ექმნებათ. მოგახსენებთ, თუკი რაიმე დარღვევა გამოვლინდა ან მათი უფლებები დაირღვა, პირველ რიგში, მათ გადამზიდავი თურქული კომპანიის ქართველი პარტნიორი კომპანიის წარმომადგენლებს უნდა მიმართონ. სწორედ მათ უნდა გაარკვიონ მოქალაქეთა კერძო საჩივრები. ჩვენ კი ოპერატიული მონიტორინგის უფლება არ გვაქვს.

- როგორ ხდება თქვენს სამმართველოში მგზავრთა საჩივრებისა და პრეტენზიების მონიტორინგი?

- ჩვენ ვახორციელებთ სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკური გამართვის მონიტორინგს, მაგრამ სამწუხაროდ, ხშირად ავარიების მიზეზი ავტობუსის მძღოლები ხდებიან.

როგორც ვხედავთ, ხსენებული საგენტოს ერთ-ერთი მიზანი, მომხმარებელთა უფლებებისა და ინტერესების დაცვაა. ამიტომ, ჩვენი რჩევაა, კანონდარღვევების ან თქვენი უფლებების შელახვის ნებისმიერი ფაქტის დროს, პირველ რიგში, მიმართეთ თურქული კომპანიის პარტნორ ქართველ კომპანიას, ხოლო თუ ისინი ვერ გაგინევენ სათანადო დახმარებას, ოფიციალურად შეიტყობინეთ „სახმელეთი ტრანსპორტის საგენტოს".

მათი რეკვიზიტებია:

სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის საგენტო.

მისამართი: თბილისი,

ვაჟა ფშაველას გამზ. 16

ტელეფონი: 2 51 06 71;

ელ ფოსტა: chancellery @lta.gov.ge

თუკი გსურთ, დარღვევების შესახებ საზოგადოებამ და კონკრეტულმა უწყებამ "Tg life"-ის საშუალებით შეიტყოს, ჩვენ მზად ვართ გავაშუქოთ ისინი. შემდეგ ნომერში ჩვენ შემოგთავაზებთ რედაქციის მიერ ჩატარებულ მონიტორინგს თურქული სატრანსპორტო კომპანიების მუშაობის შესახებ, ასევე, ობიექტურად წარმოგიდგენთ იმ კომპანიებს, რომელის სატრანსპორტო საშუალებებითაც უსაფრთხოდ და კომფორტულად იმგზავრებთ.

ვერგინე შამიანი

TAO – KLARCETİ'NİN GELECEĞİ

(Konu devamı)

-"Bizim kültür mirasımızın, - Oşki ve İşkhani anıtların yenilenmesi konusunda Başbakana teşekür etmek itiyorum. O, Orada Gürcü mimarların çalışabilme konusuna hemen cevap verdi. Biz bizim tarafımızdan, Türk anıtların yeniden tespit edilmesi ve onları korunması konusunda elimizden geleni yapacağız. Genel olarak biz çok iyi arkadaşlık ilişkiyi kurduk ve bunu gelecekte de geliştireceğiz." – diye konuştu basınla yapılan toplantıda Bidzina İvanişvili.

Buna karşılık, Başbakan Erdoğan da "biz kültürel mirasın koruma yönünde Türkiye ve Gürcistan arasında olan kültürel ve insani ilişkilere de değenerek, Türkiye'de bulunan Gürcü Kültürel anıtların yenilenmesi ve restavrasyon konusunu da görüştüklerini altını çizrek vurguladı."

Bu görüşmeden sonra Türkiye'deki Gürcü anıtların rehabilitasyon sürecine Gürcü patrikhanelğin temsilcilerin de dahil olmaları netleşti. Gürcü basında, Gürcistan kültür ve anıtlar koruma bakan yardımcısının Marine Mizandarın, Gürcistan Katolikos – Patrikle yaptığı toplantıdan sonra yapılan açıklama yayınlandı. Sayın Mizandarinin söylediğine göre: İşkhani ve Oşki rehabilitasyon projesinde çalışmalar Türk tarafından başlatılmış bulunuyor. Bizim gazetemizin ilk numarasında tenderi kazanan şirket temsilcilerin açıklamalarını yayınladığımızı hatırlatırız.

-"Finansmanı Türk tarafından geliyordu. Bundan dolayı bu süreçte Gürücü tarafın da finansman bulması daha mantıklı olacağını düşünüyoruz," - diye söyledi Gürcistan kültür bakan yardımcısı. Cami inşaatına gelince de bu konuya Gürcistan'a döndükten sonra yapılan bakanlar kuruluğun toplantı başlamadan önce, dışişler bakanı Sayın Maia Pancikidze değendi. Bunu kültür bakanı da doğruladı.

-"Caminin yapılacağı yer hakkında bilgimiz yok, önemli olan Azizye konusunda anlaşmaya vardık. Şimdilik çekiniyoruz ama, yeni Cami inşa edilecek," diye söyledi Sayın Guram Odişaria.

Şimdilik bu Caminin Aziziye adına mi olacak, yada nerde inşaa edilecek daha kesinleşmedi. Okuyucular için uzmanların ve her iki tarafın dini temsilcilerin görüşleri enteresandır.

Bu konuda gazetemizin adına Elyazmaları enstitüsü müdürü Buba Kudava'dan yorum istedik.

- Bildiğiniz gibi Gürcistan'da İslam kültür anıtlar bulunuyor, gerçeği Tao – Klarceti'de olan Gürcü anıtlar kadar değil ama onlar tartışmaksızın var. Bence Türkler Gürcü anıtlara bakmalı ve Gürcüler de Gürcistan bölgesinde bulunan islami kültür örneklerini bakmalı, bu her iki milletin birbirine karşı hem görevi hem de sorumluluktur.

Daha kapsamlı yayın olmsı için dinin her iki tarafın temsilcilerin pozisyonlarını da sunuyoruz. Gürcistan Müftü Sayın Cemal Paksadze:

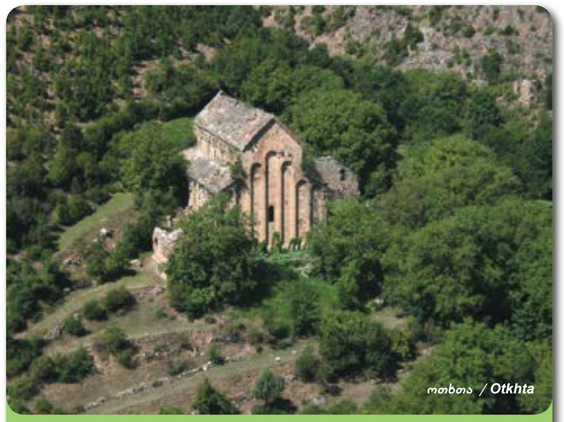

ოთხთა / Otkhta

Gazetemizin bir önceki numarasında Tao – Klarceti konusuna geniş çaplı söz ettik ve bu konu hakkında gelcekte de bilgi vereceğimize söz vermiştik. Sizin de iyi bildiğiniz gibi 14 Şubatta Başbakan Bidzina İvanişvili başkanlığı ile Türkiye'ye Gürcistan'dan resmi heyet gitti. Bu görüşmenin hem Gürcü hem de Türk okuyucuğumuzu ilgilendiren konular hakkında bilgi vermeye karar verdik. Her iki ülkenin Başbakanları da Gürcistan – Türkiye arasında olan ilşkilere ve ortaklaşa kararlaştırılacak konulara değendiler.

- Batum'da yeni Camiyi cemaat finanse edecek. Bu Cami ne azizye adına olacak ne de başkası. Bu Gürcü Mimari örneklere göre inşaa edilen Müslüman dua yeri olacak."

Bilindiği gibi Patrikhanelik bu konuda yorum yapmaktan çekiniyor. Böylelikle Gürcistan monarşist birlik başkanı Sameba kilisesinin Diakonu rahip Elizbar Diakonidze'den kendi fikrinin açıklamasını istedik. O bizimle konuşurken:

- "biliyorum ki patrikhanelik Oşki'nin ve Khakuli'nin yıkılmasını istemiyor ama, buna karşılık ne alıyoruz? Türkler burda inşaa edilen Camide dua edecekler ama, Tao – Klarceti'deki Kiliselerde dua ve ayınler yapmaya izin verecekler mi? Oşki'yi ve İşkhani'yi yenilememiz iyi ama, Khakuli ve Atskuri Kiliselerde Cami olduğunu biliyor musunuz?!. Onların İslmi Camilerin çoğalmasını istedikleri gibi, biz de istiyoruz Hristyan ocakların çoğalmasını. Ben Acaralıyım ve Gürcistan'a Hristyanlığın bu bölgeden girdiğini iyi biliyorum. Acara'da Azizye Cami inşaatına karşı yükselen protesto dalgasını hatırlıyor musunuz? Bu protesto başkanlığını Batum metropolit Dimitri ve Skhalta Başpiskopos Serapion yapıyorlardı. Bu da yerli Batum'un kendi görüşünü bu şekilde belirttiği anlamına geliyor. Gürcistan Müftü Sayın Cemal'ın, Batum'da Caminin cemaat tarafından inşaa edileceği fikrine gelince de, - Acarali çiftçinin sıkıntılarını çok iyi biliyorum, onlar kendi eş ve çocuklarını doyuramıyorlar ve Camiyi inşaa edeceği paraları olduğunu zanetmiyorum. Kısacası Gürcistan'da inşaa edilen Müslüman Camilerde dua ettikleri gibi, bize de Türkiye'de bulunan Kilislerde ayın ve dua yapma iznin verilmesi iyi olur." Diye söyledi

Gürcistan ve Türkiye Başbakanların Türkiye'de bulunan Gürcü Kilise – Manastırlarda ayın ve duaların yapılabilme konusunda görüşüp görüşmedikleri hakkında bilgimiz yok.

Tao – Klarceti'yi araştıran tarihçi İrine Giviaşvili "TG Life" gazetesine verdiği ropörtajda: -"Türk tarafı daha 2010 yılında görüşmeleri eski dışişleri bakanı Girgol Vaşadze yönetirken bu isteğimize olumlu yanıt vermişti. O dönemde Türk Taraf Kilise ve Manastırların restavrasyon konusunun karalaştırıldıktan sonra ayın ve duaların yapmaya konusunda da sorun yaşanmayacağını beyan etmişti. Ama o zamana kadar tarihi binalara restavrasyonun yapılması gerekiyor. Bundan sonra da Gürcü cemaatın Oşki ve İşkhani Kiliselerde ayın ve dua yapabilme yönünde de anlaşmanın başarılı şekilde devam edeceğini umuyoruz. Türkiye için Efes'teki Meryem ana kilisesinin ve Mira'daki Nikolozun Kilisesinin olduğu gibi, turizmin genişlemenin bir yolu daha olur, bunları bugün çok sayıda pligrim ziyaret etmektedir."

Bu gazete yayınımız için Batumluların fikirlerini de öğrendik. Batum'da yan yan farklı inanç temsilcileri oturuyorlar, bundan dolayı Tao – Klarceti ve Acara'da yeni Caminin inşaatı hakkında onların fikirleri belki okuyucumuz için enteresandır. Size onalrın fikirlerini yorumsuz sunuyoruz.

Lia Morçiladze Batumlu Ortadoks.

- Lia Hanım! Farklı farklı inançlara sahip Gürcülerle ilişkileriniz nasıl?

- Normal ilişkimiz var. Ben batumlu avluda yaşıyorum, burada komşu olarak farklı inanç sahip Gürcüler var. Farklı dini inançtan dolayı aramızda her hangi bir sorun yaşadığımız hatırlaymıyorum. Dini bayramları birbirimize normal bir şekilde kutluyoruz. Hangi inançа hizmet verdiğimize bakmaksızın birbirimize saygı duyuyoruz. Alah hepimiz için bir değil midir?!. Hristiyan komşular Müslüman Gürcülere Kurban bayramını kutluyorlar, onlar ise bize paskalya ve noyel bayramı kutluyorlar. Ben hristyan olduğum için Kilisede dua ediyorum ve orucu da tutuyorum. Batum'da olduğu gibi, bizim bütün sabahlarımız kahve içerek başlıyor. Bazen onlar bizi kendilerine davet edyorlar, bazen ise biz onları davet ediyoruz, bazen kahve ile Müslüman tatlıyı da ikram ediyorlar, genelikle helvayı.

- Rahibiniz ne düşünüyor Müslüman yemekleri yebilir misiniz?

- Rahibimizle bu konuyu konuştuk ve haç işareti yapıp yebilirsiniz, sorun yok dedi. Müslüman Gürcüler'de Cuma günün ismi Cumadır, bugün onlar dinleniyorlar ve bunu hepimiz biliyoruz, bundan dolayı onları bize davet ediyoruz.

Maguli Tavdgiridze Batumlu Müslüman: Ben Gürcüyüm. Ama inanç olarak Müslimanım, Tabbi ki cahil değilim ülkemin tarihini biliyorum. Müslümanların bizi 300 yıl boyunca yönettiği dönemde vardı, bundan dolayı doğaldır ki benim atalarım inancını değiştirdiler. Benim Hristyan olarak vaftiz olan torunlarım var ama, buna karşı çıkmadım, Hristyan olarak vaftiz olmalarına karşı. Ben bunu yapamadı – dinimi değiştiremedim. Bence tabbiki Cami inşaa edilmeli. Hemde bununla bizim Tao-muzu koruyacaksak! Türkiye'de çok sayda Hristyan anıt bulunuyor ve biz onlara sahip çıkmalıyız. Cami konusuna gelince ise Batum'da Cami var ama, o kadar dua eden var ki, sığamıyorlar. Evlerde olan özel Camileri kast etmiyorum. Sizin cematın Kiliseye sığamadıkları takdirde yeni kiliseyi inşaa etmez miyiniz? Bence Cami Batum'da değil şehir dışında inşaa edilmeli, çünkü hoca duayı megafonda okuyor ve bunla orda yaşayan toplum rahatsız olmamalı. Bundan dolayı tatsızlığın oluşmaması için Caminin şehir dışında inşaa edilmesi daha uygun olurdu.

- Natia Mikheladze: Ben 23 yaşındayım, Batum'da yaşıyorum. Benim atalarım Müslüman inancın hizmetçileridi, ben ise Hristyan olarak vaftiz olmak istiyorum. Onlar buna karşı değiller, çünkü bunun benim tercihim olduğunu düşünüyorlar. Dedem sık sık söyler ki, biz gelenekten Hristyandık, ben ihtiyarım, bundan dolayı artık inancı değiştirmek artık geç, ama sen kalbinin sana söylediği gibi hareket etmelisin, çünkü ahlakın karşısında haklı olmalısın. Tao – Klarceti konusuna gelince de bu yazın Antalya'ya geziye gittim ve Caminin bir yanında eski Hristyan Kilisesi vardı. Kendi gözümle gördüm duadan sonra Camiden çıkan Hoca Kiliseye nasıl girdi ve orayı nasıl toparlayıp temizlediğini. Öğrendiğim kadarı ile o hoca, bu Kiliseye sürekli böyle sahip çıkıyormuş. Onunla konuştuğumda şöyle anlattı: Hristyan misafirler geldiklerinde her zaman buraya getiriyorum. Türistleri buraya kağıt yada başka birşey attıklarında hep uyarıyorum diye söyledi. Bilmiyorum bence bugün en önemli Tao – Klarceti'yi kurtarmak olmalı ve bunun için her şey yapmalıyız.

Tabbi ki bu yayınımızla Tao – Klarceti hakkında konuşmamızı bitirmiyoruz, çünkü bu konuyu gelecekte de yayınlamayı planlıyoruz. Tarafsızılık adına ise yine her iki tarafın da pozisyonunu sunacağımıza söz veriyoruz. Önemli olan ise nihayet işin artık ivme kazanıp ilerlemesidir, sabırla devamedilim ve onurla sonuçlandıralım.

Mzia Gogniaşvili

ბანა/Bana

ტაო-კლარჯეთის მოძავალი

(თემის გაგრძელება)

ოფიციალური შეხვედრის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი თემა ტაო-კლარჯეთის ისტორიული ძეგლების რესტავრაცია იყო. საქართველოსა და თურქეთის მხარემ კულტურული მემკვიდრეობის ერთობლივ აღდგენაზეც ისაუბრეს.

- ,, მადლობა მინდა გადავუხადო პრემიერს იმ საკითხთან დაკავშირებით, რაც შეხება, ჩვენი კულტურული მემკვიდრეობის,- ოშკისა და იშხანის ძეგლების აღდგენას. მან მყისიერად პასუხი გამცა, რომ იქ შეიძლება ქართველი არქიტექტორების დაშვება. ჩვენის მხრივ ყველაფერს გავაკეთებთ იმისთვის, რომ თურქული ძეგლების აღწერა გავაკეთოთ და მათ მოვლა-პატრონობას შევუწყოთ ხელი. საერთოდ ჩვენ ძალიან მეგობრული ურთიერთობები ჩამოვაყალიბეთ, რომელსაც მომავალშიც განვავითარებთო." -განაცხადა პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებთან საუბარში ბიძინა ივანიშვილმა.

თავის მხრივ პრემიერ მინისტრმა ერდოღანმაც ხაზგასმით აღნიშნა, რომ "ჩვენ შევეხეთ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მიმართულებით თურქეთსა და საქართველოს შორის არსებულ კულტურულ და ადამიანურ ურთიერთობებსაც, ვისაუბრეთ თურქეთში არსებული ქართული კულტურული ძეგლების აღდგენა - რესტავრაციის საკითხებზე."

ამ შეხვედრის შემდეგ ცნობილი გახდა, რომ თურქეთში საქართველოს ძეგლების რეაბილიტაციის პროცესში საქართველოს საპატრიარქოს ნარმომადგენლებიც ჩაერთვებიან. ქართულ პრესაში გავრცელდა საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის მოადგილის, მარინე მიზანდარის განცხადებაც, რომელიც გაჟღერდა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქთან გამართული შეხვედრის შემდეგ. ქ-ნ მიზანდარის თქმით: იშხანისა და ოშკის რეაბილიტაციის პროექტებზე მუშაობა თურქული მხარის მიერ უკვე დაწყებულია. შეგახსენებთ, რომ ჩვენი გაზეთის პირველ ნომერში თქვენ უკვე გაგაცანით ტენდერში გამარჯვებული კომპანიის ნარმომადგენელთა კომენტარები.

- ,,დაფინანსება თურქული მხარიდან მოდიოდა. ამდენად ვფიქრობთ, რომ უფრო ლოგიკური იქნება ამ პროცესში ქართულმა მხარემ გამონახოს დაფინანსება", -აღნიშნა საქართველოს კულტურის მინისტრის მოადგილემ. რაც შეეხება მეჩეთის აშენებას ბათუმში, ამ საკითხს საქართველოში დაბრუნების შემდეგ ერთ-ერთ სამთავრობო სხდომის დაწყებამდე საგარეო საქმეთა მინისტრი, ქალბატონი მაია ფანჯიკიძე შეეხო. ეს ფაქტი კულტურის მინისტრმაც დაადასტურა.

- ,,ინფორმაცია, თუ სად აშენდება მეჩეთი, არ ვიცით, მთავარია, პრინციპული შეთანხმება მოხდა აზიზიესთან დაკავშირებით. ჯერჯერობით, თავს ვიკავებთ, მაგრამ ახალი მეჩეთი აშენდება," - აღნიშნა ბატონმა გურამ ოდიშარიამ.

ამ ეტაპზე ზუსტი ინფორმაცია იმის შესახებ, ეს მეჩეთი აზიზიეს სახელობის იქნება თუ არა, ან კონკრეტულად სად აშენდება იგი,- ჯერ დადასტურებული არ არის. მკითხველისთვის ალბათ საინტერესო იქნება სპეციალისტებისა და რელიგიური სფეროს წარმომადგენელთა ორივე მხარის მოსაზრებაც.

ამ თემაზე კომენტარი ჩვენი გაზეთის სახელით ვთხოვეთ ხელნაწერთა ინსტიტუტის დირექტორს, ბატონ ბუბა კუდავას:

- მოგეხსენებათ, რომ საქართველოში არის ისლამური კულტურის ძეგლები, მართალია, არა იმ რაოდენობითა და ხარისხის, რაც ქართული ძეგლებია ტაო-კლარჯეთში, მაგრამ ისინი უდაოდ არიან. ჩემი აზრით, თურქებმაც უნდა იზრუნონ ქართულ ძეგლებზე და ქართველებმაც თავის მხრივ, ასევე უნდა მოუარონ ისლამური კულტურის ნიმუშებს საქართველოს ტერიტორიაზე, ეს არის ორივე ერის ვალდებულება და პასუხისმგებლობა ერთმანეთის წინაშე.

იმისთვის, რომ პუბლიკაცია უფრო სრულყოფილი იყოს, ორივე მხარის სასულიერო პირთა პოზიციასაც წარმოგიდგენთ. სრულიად საქართველოს მუფთი, ბატონი ჯემალ პაქსაძე:

- "ახალ მეჩეთს ბათუმში მრეული დაადგინებსებს, ეს არ იქნება არც აზიზიეს და არც არავინი სახელობის. ეს იქნება მუსლიმანური სამლოცველო, რომელიც აშენდება ქართული არქიტექტურული ნიმუშების მიხედვით".

როგორც ცნობილია, საპატრიარქო ამ თემაზე ოფიციალური კომანდატარისგან თავს იკავებს. ასე რომ, საკუთარი აზრის გამოთქმა ვთხოვეთ სრულიად საქართველოს მონარქისტული კავშირის წინამძღვარს სამების საკათედრო ტაძრის დიაკონს, მამა ელიზბარ დიაკონიძეს. ჩვენთან საუბარში მან ბრძანა:

- "ვიცი, რომ საპატრიარქო თანახმაა, ოშკი და ხახული არ დაინგრას. მაგრამ ამის სანაცვლოდ რას მივიღებთ? თურქებმა უნდა ილოცონ აქ აშენებულ მეჩეთში, მაგრამ ჩვენ მოგვცემენ ტაო- კლარჯეთის ეკლესიებში ნირვა-ლოცვის უფლებას? ოშკს და იშხანს რომ აღვადგენთ, კარგია, მაგრამ იციდთ, რომ ხახულსა და ანყურში მეჩეთია გახსნილი?!. ჩვენც გვინდა ქრისტიანული კერები გამრავლდეს, ისევე როგორც მათ სურთ ისლამური მეჩეთების რაოდენობა გაიზარდოს. მე აჭარელი ვარ და კარგად ვიცით, რომ ქრისტიანობა საქართველოში ამ კუთხიდან შემოვიდა. გახსოვთ, აჭარაში აზიზიეს ტაძრის მშენებლობის წინააღმდეგ საპროტესტო ტალღა რომ აგორდა? ამ პროტესტს ბათუმის მიტროპოლიტი დიმიტრი და სხალთის მთავარეპისკოპოსი სერაპიონი ედგნენ სათავეში. ეს იმას ნიშნავდა, რომ ძირძველი აჭარა თავის შეხედულებას ასე გამოხატავდა. რაც შეეხება, საქართველოს მთავარი მუფთის ბატონი ჯემალის მოსაზრებას, რომ მეჩეთს ბათუმში მრეული ააშენებს,- მე კარგად ვიცი, აჭარელ გლეხს დღეს ძალიან უჭირს, მათ ცოლშვილი ვერ გამოუკვებავთ და ვეჭვობ, მეჩეთის ასაშენებელი ფული ჰქონდეთ. მოკლედ, კარგი იქნება, თუკი თურქეთში არსებულ ეკლესიებში ნირვა-ლოცვის ჩაბარების უფლებას მოგვცემენ, ისევე როგორც საქართველოში აშენებულ მუსლიმანურ მეჩეთებში ლოცულობენ."

ჩვენთვის არ არის ცნობილი, ისაუბრეს თუ არა საქართველოსა და თურქეთის პრემიერ-მინისტრებმა თურქეთში არსებულ ქართულ ეკლესია - მონასტრებში ნირვა-ლოცვის ჩაბარების შესაძლებლობებზე.

ტაო-კლარჯეთის მკვლევარმა ისტორიკოსმა ირინე გიგიაშვილმა "TG Life"-თვის მიცემულ ინტერვიუში გაიხსენა: - "თურქეთის ნარმომადგენლებმა ჯერ კიდევ 2010 წელს, როცა მოლაპარაკებებს საქართველოს საგარო საქმეთა ყოფილი მინისტრი გრიგოლ ვაშაძე ანარმოებდა, დადებითი პასუხი ამ თხოვნაზე უკვე მოგვცა. მაშინ თურქულმა მხარემ გამოაცხადა, რომ ეკლესია-მონასტრებისთვის რესტავრაციის საკითხის გადაწყვეტის შემდეგ არც ნირვა-ლოცვის ჩატარება იქნებიდა პრობლემა. მაგრამ მანამდე, აუცილებელია, რომ ისტორიულ შენობა-ნაგებობებს რეაბილიტაცია ჩაუტარდეს. რის შემდეგაც გამოთქვამდა იმედს, რომ მოლაპარაკებები ამ მხრივაც წარმატებით გაგრძელდება და ქართველ მრევლს ოშკსა და იშხანში ნირვა-ლოცვის საშუალება მიეცემა. ეს კი ტურიზმის გაფაართოების კიდევ ერთი გზა იქნება, - ისეთივე როგორც თურქეთისთვისაა მარიამის ეკლესია ეფესოში ან ნიკოლოზის ეკლესია მირაში, რომლებსაც დღეს უამრავი პილიგრიმი სტუმრობს."

ამ საგაზეთო პუბლიკაციისთვის აუცილებლად მივიჩნიეთ ბათუმელების აზრიც გაგვეგო. ბათუმში ერთმანეთის გვერდით განსხვავებული რწმენის ადამიანები სახლობენ, ამიტომ მათი აზრი ტაო-კლარჯეთსა და აჭარაში ახალი მეჩეთის აშენების შესახებ ალბათ საინტერესო იქნება. მათ მოსაზრებას კომენტარის გარეშე გთავაზობთ.

ლია მორჩილაძე, ბათუმელი მართლმადიდებელი:

— ქალბატონო ლია! როგორი ურთიერთობა გაქვთ სხვადასხვა რელიგიური რწმენის მქონე ქართველებთან?

- ნორმალური ურთიერთობა გვაქვს. მე ბათუმურ ეზოში ვცხოვრობ, სადაც მეზობლად განსხვავებული რწმენის ქართველები მყავს. მე არ მახსოვს, რომ რელიგიური განსხვავების გამო კამათი მოგვსვლოდეს ერთმანეთში. ჩვეულებრივად ვულოცავთ-ხოლმე ერთმანეთს რელიგიურ დღესასწაულებს. რადგან პატივს ვცემთ ერთმანეთს, მიუხედავად იმისა თუ რა რწმენას ვემსახურებით. ღმერთი ხომ ერთია ყველასთვის?!.. ქრისტიანი მეზობლები მუსულმან ქართველებს ყურბან-ბაირამს ულოცავენ, ისინი კი ჩვენ გვილოცავენ აღდგომის დღესასწაულს და შობას. მე ქრისტნიანი ვარ, ამიტომ ეკლესიაში ვლოცულობ და მარხვასაც ვიცავ. ჩვენი ყველა დილა როგორც ბათუმში ხდება ხოლმე, ყავის სმით იწყება. ხან ისინი გვეპატიჟებიან თავისთან, ხან ჩვენ ჩვენთან, ყავასთან ზოგჯერ მუსულმანურ ტკბილეულსაც მოგვართმევენ ხოლმე, უფრო ხშირად ხალვას.

- მოძღვარო რა აზრისაა, შეიძლება თუ არა მუსულმანური საკვები რომ მიიღოთ?

- მოძღვართან გვქონდა ამის შესახებ საუბარი და მან გვითხრა, რომ პირჯვარი გადაიწერეთ და ისე მიირთვით, არ არის პრობლემაო. პარასკევი დღეს მუსულმან ქართველებში ჯუმა ჰქვია, ამ დღეს ისვენებენ ხოლმე და ეს ყველამ ვიცით, ამიტომ ჩვენთან ვეპატიჟებით მათ.

მაგული თავდგირიძე, ბათუმელი მუსულმანი: მე სულით-ხორცამდე ქართველი ვარ. მაგრამ რწმენით მუსულმანი. რა თქმა უნდა, უნიგნური არ ვარ, კარგად ვიცი ჩემი ქვეყნის ისტორია. იყო დრო, როცა 300 წელი ბატონობდნენ ჩვენზე მუსულმანები, ამიტომ რა გასაკვირია, რომ ჩემმა წინაპრებმა რწმენა შეიცვალეს. მე შვილშვილები მყავს, რომლებიც ქრისტიანულად მოინათლნენ, მაგრამ წინააღმდეგ არ ნავსულვარ, რომ ისინი ქრისტიანულად მონათლულიყვნენ. მე კი ეს ვერ შევძელი,- ვერ ვუღალატე ჩემს რელიგიას. ჩემი აზრი ასეთია, რა თქმა უნდა, მეჩეთი უნდა აშენდეს. მით უფრო, თუკი ამით ჩვენ ტაოს შევნარჩუნებთ! თურქეთში ბევრი ქრისტიანული ძეგლია და ჩვენ აუცილებლად უნდა ვიზრუნოთ მათზე. რაც შეეხება, მეჩეთს არის ბათუმში მეჩეთი, მაგრამ მლოცველები იმდენია, რომ იქ ვერ ეტევიანან. სახლებშიც რომ არის კერძო მეჩეთები იმათ არ ვგულისხმობ. წარმოიდგინეთ, თქვენი მრევლი რომ ვერ ეტევიდეს ეკლესიაში, ხომ აამენებთ ახალ ეკლესიასა? ჩემი აზრით, მეჩეთი არა ბათუმში, არამედ ქალაქგარეთ უნდა აშენდეს, რადგან მოლა ლოცვას მეგაფოონში ხმამაღლა კითხულობს და ამით მოსახლეობა არ უნდა შეწუხდეს. ამიტომ უსიამოვნების თავიდან ასაცილებლად სჯობია, რომ მეჩეთი ქალაქგარეთ აშენდეს.

— ნათია მიქელაძე: მე 23 წლის ვარ, ბათუმში ვცხოვრობ. ჩემი წინაპრები მუსულმანური რელიგიის მსახურები არიან, მე კი ქრისტიანულად მინდა რომ მოვინათლო. ისინი წინააღმდეგი არ არიან, რადგან თვლიან, რომ ეს ჩემი არჩევანია. ბაბუა ხშირად მეუბნება, რომ ჩვენ ტრადიციულად ქრისტიანები ვიყავით,მე მოხუცი ვარ, ამიტომ უკვე გვიანია რწმენა შევიცვალო, მაგრამ შენ ისე უნდა მოიქცე, როგორც შენი გული გიკარნახებს, რადგან ღმერთთან მართალი უნდა იყოო. რაც შეეხება, ტაო კლარჯეთს, ამ ზაფხულს ანტალიაში ვიყავი ექსკურსიაზე და ჯამეს გვერდით ერთ ადგილას ძველი ქრისტიანული ტაძარი იყო. ჩემი თვალით დავინახე, როგორ გამოვიდა ლოცვის შემდეგ ხოჯა თავისი სამლოცველოდან, როგორ შევიდა იმ ტაძარში და როგორ დაალაგა და დასსუფთავა. როგორც შევიტყვე, ის ხოჯა სულ ასე პატრონობს თურმე ამ ტაძარს. როცა გამოველაპარაკე, ასე ამიხსნა: როცა ქრისტიანი სტუმრები ჩამოდიან, ყოველთვის აქ შემომყავსო. ტურისტებს სულ ვსაყვედურობ, როცა აქ ქალაღლს ან რამეს დააგდებენო. რა ვიცი, ჩემი აზრით, ტაო-კლარჯეთის გადარჩენა დღეს ყველაზე მთავარი უნდა იყოს და ამისთვის ყველაფერზე უნდა ნავიდეთ.

ამ პუბლიკაციით, რა თქმა უნდა, ტაო-კლარჯეთზე საუბარს არ ვამთავრებთ, რადგან მის გაშუქებას მომავალშიც ვაპირებთ. ობიექტურობისთვის კი გპირდებთ, რომ ტრადიციულად კვლავაც ორივე მხარის პოზიციას წარმოგიდგენთ. მთავარია, საქმე, რომელიც ფაქტიურად ადგილიდან დაიძრა, მოთმინებით გავაგრძელოთ და ღირსეულად მივიყვანოთ ბოლომდე.

მზია გოგნაშვილი

MÜSLÜMAN MESKHETLERIN TARIHI VATANLARINA DÖNMELERI NEDEN GECIKTIRILIYOR?

1999 yılında avrupa konseyine katılırken, Gürcistan hükümeti avrupa konseyi karşı 1944 yılında Adigeni, Akhaltsikhe, Aspindza, Akhalkalaki ve Bogdanovka illerden, ve Ajara'dan sürgüne gönderilen vatandaşların ülkesine geri dönme amacı ile 2001 yılı için yasal düzenlemeleri hazırlama sorumluluğunu aldı. Geri dönme süreç 2002 yılında başlayarak 2011 yılında bitecekti ancak, 2005 yılında Gürcistan'da olan sorunlardan dolayı avrupa konseyin aldığı kakrı ile geri dönme süreci 2013 yılına kadar üzatıldı. Gürcistan parlamentosu geçen yüz yılın 40lı yıllarda zorla sürgüne gönderilen vatandaşların vatanlarına geri dönme yasal düzenlemeyi, 11 temmuz 2007 yılında yaptı, bu da 2008 yılından itibaren müslüman meskhetleri yada onların torunlarını vatanlarına geri dönme sürecini kapsayıyordu, ne yazıkki müslüman meskhetlerin tarihi vatanlarına dönebilmeleri için, ne gerekli para bulunabildi nede gerekli ekonomik yada siasi hava oluşturulabildi.

Uzmanlara göre, meskhetlerin geri dönme kanunu sadece yasal dayanağıdır ve biyürokratik zorlukları oluşturuyor, buda sürecin işleişini geciktiriyor. Yıllar boyunca, sınır dışı edilen meskhetlerin durum siyasi spekulasyonların ve anti meskhetler kampanya konus ıdı. Vatanlarına geri dönme konusunda olumsuz etki yaratan bir sürü faktörlerden bahs ediyorlar: ülkenin zor ekonomik ve siyasi durumu, demografik dengenin bozulma tehlikesi, Ermeniler ve Müslüman Meskhetler arasında oluşabilecek çatışma ve en önemlisi de ülkenin içinde 300 binden daha fazla zorla göç ettirilen vatandaşların olması.

"Gül devrimiyle" gelen hükümet müslüman meskhetlerin geri dönmelerini belirtilen tarihlerde gerçekleştiremedi ve gecikmekten dolayı Şevardnadze dönemindeki hükümeti suçladı, sorumluluğu "Gül devriminden" sonra gelen hükümet değil, Eduard Şevardnadze'nin hükümeti aldı, ve gerekli yasal düzenlemelerin olşturması için hiç birşey yapmadılar, kanun ancak 2007 yılında alınabildi. Sürecin geciktirme ile ilgili halkın yönetimden şikayetlerini inceleyen görevli de endişesini dile getirdi – geri dönme statüsünü arayanların başvuruların incelemesinin yavaş olması ve aynı zamnda kanunda olan hatalara da dikkat çekti. Zamanında halkın yönetimden şikayetlerini inceleyen Giorgi Tughuşi kendi raporunda avrupa konseyi tarafından 26 ocak 2012 yılında bilgi amaçla verilen notayı da kulandı, notada Gürcistan hükümeti tarafından Meskhetlere layik geri dönme stratejinin olmamasından bahs ediliyordu.

Bununla beraber raportan anlaşılıyor ki Gürcistan'ın işgal edilmiş bölgelerden zorla göç ettirilenler hakkında, konaklama ve mülteciler bakanlığı, geri dönme statüsünü arayan şahısların dilekçelerin görüşmesi de bitmemiş. Resmi bilgilere göre geri dönme statüsünü kazanma isteğile bakanlığa 6 bin kişi başvurmuş, bakanlık ise sadece 350 dilekçey görüşmüş.

Geri dönmeye destek uluslar arası vakıf Temur Lomsadze'nin ifadesine göre, görüşme sürecini statüsünü arayanların tamamlanmamış dilekçeler geciktiriyor: çok belgeler var ve onları elde etmek zor. Geri dönme isteğin bu kadar az olmasının sebebi de bu.... açıktır ki geri dönme isteyenler daha çok ancak, halkın yönetimden şikayetlerini inceleyen görevlinin raporunda yazıldığına göre, belirtilen süreci belirli sübjektif faktörler geciktiriyor: geri dönme statüsünü kazanmak için dilekçeyi görüşme süresi hiç bir belgede belirtilmiş değil. Bunun haricinde geri dönme statüsünü arayanlar etkili yasal korunma haklarındanda yoksunlar ve statüsü ile ilgili alınan kararları itraz edebilmeleri için mahkemelere ulaşamıyorlar. Aynı zaman belli oluyor ki statüsünden kaynaklanan her hangi bir sosyal yardım programı da yok. Mesketlerin andalndırılma konusu da önemlidir. Gürcü toplumun bir kısmı onları "Türk Meskhetliler" adı ile tanıyorlar buda yanlış. Terim tarihi gelişmelerden dolayı oluştu. İnsan haklarını koruyan inisiyatif grup, kendi basılan gayriresmi "Saqartvelos moambe" dergisinde bu konuyu ve Gürcistan'dan meskhetlerin sürgün konusunu aktif olarak basıyordu. Merab Kostava onları Türkler olarak yanlış adlandırılan meskhetler diye adlandıryordu, bunlar aslında, bir zamanlar eski Yunanlıların meskhetiler olarak tanıdıkarlı eski Gürcü kavimlerin torunlarıyidi ve onların kaynaklara göre de pitagoranın kendisinin de bunlardan bilgiyi ediniyordu. Sonradan samtskhe – saatabagonun büyük idareyi oluşturdular ve güney sınırları areze nehrine kadar dayanıyordu. "mekhetliler Davit Kurucunun ve kraliçe Tamaranın en önemli sparezlerden birileriydiler ve onlardan iberiya orduların komutanları seçiliyordu. Seçilmiş bölgeyidi, Grigol Khandzteli'nin ve Giorgi Merçule'nin yaratıcılığın yerküresidi, ahiret yeridi keşişleri için, Rustaveliyi doğuranidi, Ioane ve Giorgi Mtatsmindelinin, Beqa ve Beşken Opizrelin, İvane ve Şalva Akhaltsikellilerin v.d. onlara Türk denebilmesi için, değirmen taşı dönmeliyid bu halkın başına,"

XVI yüz yılında Türkler işgal ettiler Samtskhe – Saatabagoyu, onların kahramanca savaşmalarına rağmen üç yüz yıl içinde meskhetleri müslümanlaştırmayı başarabildiler.

Tamda meskhetlerle başlandı Rusların acımasız politikaları ve bugün de devam eden Gürcistan asimilasyonu. Rus hükümeti uyruğu dinden kasten ayırmadı ve müslüman Gücüleri Türk olarak ilan etti. 1829 yılında Gürcistan'ın baş yönetmen paskeviçin

eli ile o Javakhet – Samtskhe bölgesinden müslümanlaşmış bir sürü Gürcüyü Türkiye'ye sürdü, ve onların yurtlarına Kars'tan 30 bin Ermeniyi yerleştirdi. Ama anti – Gürcü faliyelerle geri kalan meskhetleri de iyi durumda brakmadı. Rusya hükümeti 1900'lü yıllarda Akhlatsikheli Gürcü müslümanlar için Türk okulları açtırdı, bunlarda 1930 yılına kadar vardı ve 1930 yılında Soviyet hükümeti müslüman Gürcülere Gürcü okulları yerine Azeri okulları açtı, toplumun büyük bir çoğunluğun Gürcü olmasısna ve Gürcü okulları istemesine rağmen. 15 Kasım 1944 yılın gecesi Soviyet hükümeti güney Gürcistan'ın birkaç ilinde çok gizli operasyon düzenledi. On binlerce insanı yük vagonlara atarak orta asyanın yoluna koydular. Onlar arasında Türk olarak kabul edilen müslüman Gürcüler de vardı. Uzmanların bir kısmı düşünüyor ki, Gürcistan'da bu kadar terk edilmiş köy varken Gürcistan'a daha çok ihtiyacı var meskhetlerin meskhetlere göre. Bundan dolayı devlet onların getirilmesi ile uğraşmalı. Kimlik teşhisi ile kendileri de ilgileniyorlar. Bunun için gerekli ise tamamlanmış iyi düşünülmüş devlet politikasına ihtiyaç var ve bu insanlar çok kısa süre içinde entegre olurlar.

Yeniden entegre olma konusunda Gürcistan devlet bakanı Paata Zakareişvili Gürcistan paralmentosunun geri dönme konusunda almış olduğu kanun bugüne kadar etkisiz olduğuna dikkat çekti. Tüm konulara ciddi şekilde yaklaşmaya çalışacağız. Kanunla belirlenmiş tum hüsüslarını gerçekleştireceklerini ifade etti. Bu kanun milliyetçi partisinin aldığı kanun değil, bu kanunu devlet aldı, ve biz kesin olarak tüm hüsüları uygulamaya çalışacağız.

kafkasiya konularında uzman Mamuka Areşidze:

bu kanunun sadece formalite olduğunu düşünmüyorum, düşünüyorum ki bu kanunun kabulu olumluydu, ancak kanunu gerçekleştirme süreci engellerle doluydu, birinin bu konuyu çözmesini istemediğinden yada önemsemediğinden dolayı değil, bazı kötü niyetlilerin olamsıydı. Kanunu uygulamak için bir sürü engeli oluşturdular, ancak bu engeller bile o kadar korkutucu değildi.

Hatırlıyorum geri dönmek isteyenler kontöllerin zor aşamalardan şikayet ediyorlardı. Ülkeye bu kadar büyük kütlenin geldiğinde bunların kim olduklarini bilmek zorundasın. İkinciside sürelerden şikayet edyorlardı, belgeleri toplayabilmemiz için kısa süre verildi diye. Kısa süre değildi hatırladığım kadarı ile bir yada iki yıl verilmişti, ve bunu yapamayacakları kadar imkansız hiç birşey yoktu.

Bence bu konuya düzensiz ve istifaflı yaklaşımdan doalyı şüpheleri oluştu.

- Böyle yaklaşım kimden geliyordu? Hükümetten mi?

- Belkide bu konudan sorumlı yetkililerden. Geri dönme kurumun gerktiği gibi çalıştığına ve köklü sorunları çözebildiklerini sanmıyorum.

Bu konu ile ilgili yeni yaklaşımlara ihtiyaç var. Bence yeni kurumun kurulması gerekiyor, burda da geri dönenler reabilitasyon ve adaptasyon kursunu görecekler. Bu sürec kendi başına bıraklımıştı ve avrupa kurumların bizden bekledikleri sonuçlar alınamadı.

Zoya Artişeviç

რატომ ფერხდება მაჰმადიან მესხთა ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნება?

1999 წელს, ევროსაბჭოში გაწევრიანებისას, საქართველოს ხელისუფლებამ ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის წინაშე 1944 წელს ადიგენის, ახალციხის, ასპინძის, ახალქალაქისა და ბოგდანოვკას რაიონებიდან, ასევე აჭარის ასსრ-დან გასახლებულ მოქალაქეთა რეპატრიაციის მიზნით, 2001 წლისთვის საკანონმდებლო ბაზის შექმნის ვალდებულება აიღო. რეპატრიაციის პროცესი 2002 წელს უნდა დაწყებულიყო და 2011 წლისთვის დასრულებულიყო, თუმცა 2005 წელს საქართველოში არსებული პრობლემებიდან გამომდინარე, ევროსაბჭომ მიიღო რეზოლუცია, რომლითაც რეპატრიაციის პროცესის დასრულება 2013 წლამდე გადაავადა. საქართველოს პარლამენტმა გასული საუკუნის 40-იან წლებში იძულებით გადასახლებულ პირთა რეპატრიაციის შესახებ კანონი 2007 წლის 11 ივლისს მიიღო, რომელიც 2008 წლიდან მაჰმადიანი მესხების, ან მათი შთამომავლების რეპატრიაციისთვის საჭირო პროცედურების დაწყებას ითვალისწინებდა, მაგრამ სამწუხაროდ, მაჰმადიან მესხთა ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნებისთვის არც საჭირო თანხა გამოინახა და არც შესაბამისი ეკონომიკური თუ პოლიტიკური ამინდი ქვეყანაში.

საქართველოს რეინტეგრაციის მინისტრი პაატა ზაქარეიშვილი / Gürcistan devlet bakanı Paata Zakareishvili

ექსპერტების თქმით, კანონი მესხების დაბრუნების მხოლოდ იურიდიული საფუძველია და ქმნის ბიუროკრატიულ სიძნელეებს, რაც აფერხებს პროცესის მიმდინარეობას.

წლების განმავლობაში დეპორტირებული მესხების თემა პოლიტიკური სპეკულაციისა და ანტიმესხური კამპანიის საგანი იყო. ასახელებენ მრავალ ფაქტორს, რაც უარყოფით გავლენას მოქმედებს რეპატრიაციის პროცესზე: ქვეყნის რთულ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ მდგომარეობას, დემოგრაფიული ბალანსის დარღვევის საფრთხეს, შესაძლო ეთნიკურ კონფლიქტს სომხებსა და მაჰმადიან მესხებს შორის და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ქვეყნის შიგნით 300 ათასზე მეტი იძულებით გადაადგილებული პირის არსებობას.

„ვარდების რევოლუციით" მოსულმა მთავრობამ მაჰმადიანი მესხების რეპატრიაციის განსახღვრულ ვადებში ვერ განხორციელება და შეფერხება შეგარდნაძის მთავრობას გადააბრალა, ვალდებულებები არა ვარდების რევოლუციის შემდეგ მოსულმა ხელისუფლებამ, არამედ ედუარდ შევარდნაძის მთავრობამ აიღო, ხოლო შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის მექმნისთვის არაფერი გააკეთა, კანონის მიღება მხოლოდ 2007 წელს მოხერხდაო.

პროცესის გაჭიანურებით შეშფოთება გამოხატა ომბუდსმენმაც — რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების განხილვის დაბალ ტემპსა და მაჩვენებელზე, ასევე კანონმდებლობაში არსებულ ხარვეზებზე გაამახვილა ყურადღება. თავის დროზე ყოფილმა ომბუდსმენმა გიორგი ტულუშმა ომბუდსმენის ანგარიშში მოიშველია ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის 2012 წლის 26 იანვრის საინფორმაციო ნოტა, რომლის თანახმადაც, საქართველოს მთავრობას არ ჰქონია შემუშავებული მესხების ღირსეული რეპატრიაციისათვის ჩამოყალიბებული სტრატეგია.

ამასთან, ანგარიშიდან ირკვევა, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ჯერ კიდევ არ დაუსრულებია რეპატრიანტის სტატუსის მოპოვების მსურველთა განაცხადების განხილვა. ოფიციალური ინფორმაციით, რეპატრიანტის სტატუსის მოპოვების თხოვნით, სამინისტროსთვის 6 ათასამდე პირს მიუმართავს, სამინისტროს კი მხოლოდ 350-მდე აპლიკაცია განუხილავს.

რეპატრიაციის ხელშეწყობის საერთაშორისო ფონდის ხელმძღვანელის თემურ ლომსაძის თქმით, განხილვის პროცესს სტატუსის მაძიებელთა არასრულყოფილი აპლიკაციები აფერხებს: საბუთები ბევრია, რთულია მათი მოპოვება. ამიტომაა დაბრუნების მსურველთა მცირე რაოდენობა...

ცხადია, რეპატრიაციის მსურველი გაცილებით მეტია, თუმცა, როგორც სახალხო დამცველის ანგარიშშია აღნიშნული, პროცესს რამდენიმე სუბიექტური ფაქტორი აფერხებს: რეპატრიანტის სტატუსის მოსაპოვებლად განაცხადის განხილვის ვადები არც ერთ დოკუმენტში განსაზღვრული არ არის. ამის გარდა, რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელი პირები მოკლებულნი არიან სამართლებრივი დაცვის ეფექტიან მექანიზმს და, სტატუსთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების გასაჩივრებისათვის სასამართლოზე ხელი არ მიუწვდებათ. ასევე ირკვევა, რომ სტატუსიდან გამომდინარე, რეპატრიანტებისთვის არ არის გათვალისწინებული რაიმე სოციალური დახმარების პროგრამები.

არანაკლებ მნიშვნელოვანია მესხების სახელდების პრობლემა. ქართული საზოგადოების ნაწილი მათ "თურქი მესხების" სახელით იცნობს, რაც არასწორია. ტერმინის წარმოშობა განაპირობა ისტორიულმა პროცესებმა. ადამიანის უფლებათა დაცვის საინიციატივო ჯგუფი თვითგამოცემულ არალეგალურ ჟურნალ "საქართველოს მოამბეში" აქტიურად აშუქებდა ამ თემასაც და საქართველოდან მესხთა გადასახლების საკითხსაც.

მერაბ კოსტავა მათ თურქებად შეცდომით სახელდებულ მესხებად მოიხსენიებდა, რომელნიც სინამდვილეში იმ უძველესი ქართული ტომის შთამომავლები არიან, ოდესღაც ძველი ბერძნები მესხების სახელით რომ იცნობდნენ და რომლებთანაც, მათივე გადმოცემით, თავად პითაგორა ეუფლებოდა სიბრძნეს. მათგან ჩამოყალიბდა შემდგომში სამცხე-საათაბაგოს დიდი სამთავრო, რომლის საზღვარი სამხრეთით მდინარე არეზს ემიჯნებოდა. „მესხნი იყვნენ დავით აღმაშენებლისა და თამარ დედოფლის უპირველესი სპარზენნი, რომელთაგან აღირჩეოდა სპასალარი იბერთა მხედრობისა, ათაბაგად წოდებული. გამორჩეული იყო კუთხე იგი, სამოღვაწეო გრიგოლ ხანძთელისა და გიორგი მერჩულესი, მრავალთა ღირსთა მამათა სავანე, მშობელი რუსთველისა, იოანე და გიორგი თმანმინდელებისა, ბეკა და ბეშქენ ოპიზრებისა, ივანე და შალვა ახალციხელთა და ა.შ. წისქვილის დოლაბი უნდა დატრიალებულიყო ამ ხალხის თავს, მათთვის თურქნი რომ ეწოდებინათ."

XVI საუკუნეში თურქთა წარიტაცეს სამცხე-საათაბაგო და გმირული წინააღმდეგობის მიუხედავად, სამას წელიწადში მაინც შეძლეს მესხების გამაპმადიანება.

სწორედ მესხებით დაიწყო რუსეთის ვერაგული პოლიტიკა, მიზნად რომ ისახავდა და ამჟამადაც ისახავს საქართველოს ასიმილაციას. რუსეთის მთავრობამ გაწგებ აღარ გამოარჩია ეროვნება სარწმუნოებისაგან და მაჰმადიანი ქართველები თურქებად შერაცხა. 1829 წელს, საქართველოს მთავარმართებელს, პასკევიჩს ხელით მან ჯაჯახეთ-სამცხის ტერიტორიიდან აჰყარა და მრავალი გამაპმადიანებული ქართველი თურქეთში გადაასახლა, ხოლო მათ სამკვიდრებელში ყარსიდან 30 ათასი სომეხი შეასახლა. მაგრამ ანტიქართული ღონისძიებებით არც დარჩენილი მესხები ჩაუგდია უკეთეს დღეში. რუსეთის მთავრობამ 1900-იან წლებში ახალციხის მხარის ქართველი მაჰმადიანებისთვის თურქული სკოლები გაახსნევინა, რომელნიც 1930 წლამდე არსებობდნენ, ხოლო 1930 წელს უკვე საბჭოთა მთავრობამ ქართულის ნაცვლად აზერბაიჯანული სკოლები გაუხსნა მაჰმადიან ქართველებს, თუმცა მოსახლეობის უმრავლესობა ქართულად მეტყველებდა და ქართული სკოლების მსურველი იყო.

1944 წლის 15 ნოემბრის ღამეს, საბჭოთა ხელისუფლებამ სამხრეთ საქართველოს მრავალ რაიონში მკაცრად განაიღოლოფული მასშტაბური ოპერაცია ჩაატარა. ათეულობით ათასი ადამიანი საგზაო მატარებლში შეყარეს და შუა აზიის გზას გაუყენეს. მათ შორის უმრავლესობა თურქებად მიჩნეული მაჰმადიანი ქართველი იყო.

ექსპერტთა ნაწილი ფიქრობს, რომ როდესაც საქართველოში ამდენი მიტოვებული სოფელია, საქართველოს უფრო სჭირდება მესხები, ვიდრე მესხებს საქართველო. ამიტომ სახელმწიფომ უნდა იზრუნოს მათ ჩამოყვანაზე. თვითიდენტიფიკაციის საკითხი მათაც აინტერესებთ. ამისათვის საჭიროა სრულყოფილი, კარგად გააზრებული სახელმწიფო პოლიტიკა და ეს ადამიანები ძალიან სწრაფ ინტეგრაციას მოახდენენ.

რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა პაატა ზაქარეიშვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული კანონი რეპატრიაციის შესახებ აქამდე უფუნქციო იყო. ვეცდებით ყველა საკითხს სერიოზულად მივუდგეთ. რაც კანონით დადგენილია, ყველა პუნქტი შესრულდება, — დასძინა მან. ეს არ არის ნაციონალების მიღებული კანონი, ეს სახელმწიფომ მიიღო, და ჩვენ აუცილებლად შევეცდებით, რომ ყველა პუნქტი შესრულდეს.

მამუკა არეშიძე, ექსპერტი კავკასიის საკითხებში:

„ვერ ვიტყვი, რომ მთლად ფორმალური იყო ეს კანონი, ვფიქრობ, რომ მისი მიღება დადებითი მომენტი იყო, თუმცა კანონის განხორციელების პროცესი იყო ძალიან წინააღმდეგობებით აღსავსე, არა იმიტომ, რომ ვიღაცას არ უნდოდა ამ საკითხის გადაწყვეტა და იგი მნიშვნელოვნად არ ეჩვენებოდა, არამედ იმიტომ, რომ მავანს აგდებული ილ დამოკიდებულება ჰქონდა. კანონის განსახორციელებლად მრავალი ბარიერი აღმართეს, თუმცა ბარიერებიც აქ იყო იმდენად სერიოზული და შემაფერხებელი წინააღმდეგობა.

მახსოვს რეპატრიანტები უჩიოდნენ შემოწმების ძალიან რთულ პროცესს. როცა ქვეყანაში ამხელა მასა შემოდის, აუცილებლად უნდა იკოდე, ვინ არიან ისინი.

მეორე — ვადებს უჩივიან, მოკლე დრო იყო საბუთების შესაგროვებლადო. არ იყო მოკლე ვადა, როგორც მახსოვს, ერთი თუ ორი წელი იყო, და შეუძლებელი არაფერი იყო, რომ ეს ვერ გაეკეთებინათ.

ჩემი აზრით, ამ საკითხის მიმართ არაორგანზებულობამ და აგდებულმა დამოკიდებულებამ უფრო დაბადა ეჭვები.

— ვისგან იყო ასეთი დამოკიდებულება? ხელისუფლებისგან?

— ალბათ იმ ჩინოვნიკების მხრიდან, ვისაც ეს საქმე ჩააბარეს. არ ვთვლი, რომ რეპატრიაციის სამსახური სათანადოდ მუშაობდა, რომ ფუნდამენტური საკითხის გადწყვეტა შეეძლო.

ამ საკითხთან დაკავშირებით ახალი მიდგომებია საჭირო. ეფიქრობ, უნდა შეიქმნას ახალი დანესებულება, სადაც რეპატრიანტები გაივლიან რეაბილიტაციის, ადაპტაციას კურსს. ეს მიშვებული იყო თვითდინებაზე, და ვერ მივიღეთ ის შედეგი, რასაც ჩვენგან ევროპული სტრუქტურები მოითხოვდნენ.

ზოია არტიშევიჩი

„პატიმრის ოჯახს უფლება აქვს, იცოდეს, რა პირობებში იმყოფება მისი ოჯახის წევრი ციხეში“

საქართველოში ამ ბოლო დროს განხორციელებულმა ფართომასშტაბიანმა ამნისტიამ უცხო ქვეყნის მოქალაქე მსჯავრდებულების ოჯახის წევრებსა და ახლობლებში კითხვები დაბადა. მათ აინტერესებთ რა სიახლეებია სასჯელაღსრულების სისტემაში, როგორ უნდა დაამყარონ სამინისტროს ახალ ხელმძღვანელობასთან კომუნიკაცია, როგორ უნდა დაუკავშირდნენ ბრალდებულს/მსჯავრდებულს? საქართველოს კანონმდებლობა ხომ არ კრძალავს მათთვის რაიმე სახის შეზღუდვებს? ამ მიზნით ინტერვიუ ვთხოვეთ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილეს ავთო მიქანაძეს:

_ ბატონო ავთო, უნინ ყოფილა თუ არა და ხომ არ იგეგმება უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა ამნისტია ან შეწყალება?

— ამნისტიის შესახებ საქართველოს კანონი შესაძლებელია გავრცელდეს უცხო ქვეყნის იმ მოქალაქეებზეც, რომლებიც საქართველოს კანონით არიან გასამართლებულნი. კანონმდებლობით რაიმე სახის შეზღუდვა არ არის დაწესებული, რომ ამნისტიის გავრცელება აკრძალულია უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე. შესაბამისად, ამგვარი მიდგომა საკმაოდ ჰუმანური იქნება და ამავე დროს კარგი პრაქტიკის ჩამოყალიბებას შეუწყობს ხელს.

_ როგორ ხერხდება უცხო ქვეყნის მოქალაქე მსჯავრდებულების კომუნიკაცია მათ ახლობლებთან?

— უცხო ქვეყნის მოქალაქე ბრალდებულები /მსჯავრდებულები სარგებლობენ ისევე უფლებებით, რითაც საქართველოს მოქალაქე ბრალდებული /მსჯავრდებულები. შესაბამისად, რაიმე სახის შეზღუდვებს კომუნიკაციებთან დაკავშირებით საქართველოს კანონმდებლობა მათთვის არ ითვალისწინებ-

— საქართველოს პატიმრობის კოდექსით დეტალურად არის განმარტებული უცხო ქვეყნის მოქალაქე ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა უფლება, შეუზღუდავად შეხვდნენ თავიანი ქვეყნის საკონსულოს წარმომადგენლებს, ან იმ ქვეყნის უფლებამოსილ დიპლომატიურ წარმომადგენლებს, რომლებიც საქართველოში ითავსებენ მისი ქვეყნის ინტერესების დაცვას. ამასთან, იმ შემთხვევაში, თუ ბრალდებული /მსჯავრდებული იმ ქვეყნის მოქალაქეა, რომელსაც საქართველოში დიპლომატიური დაწესებულებები და საკონსულოები არ გააჩნიათ, უფლება აქვთ, ჰქონდეთ ურთიერთობები იმ სახელმწიფოთა დიპლომატიურ დაწესებულებებან და საკონსულოებთან, რომლებმაც მათი ინტერესების დაცვა საკუთარ თავზე აიღეს.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ბრალდებულს/მსჯავრდებულს უფლება აქვს შეხვდეს დაცველს და ისარგებლოს ყველა იმ უფლებით, რაც ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის დადგენილია საქართველოს კანონმდებლობით.

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის ეკა ბესელიას განცხადებით, საქართველოს ციხეებში მყოფ უცხო ქვეყნის მოქალაქეების ოჯახის წევრებმა სასჯელაღსრულების სამინისტროსთან კომუნიკაცია უნდა დაამყარონ და მსჯავრდებულებთან დაკავშირებით ყველა საჭირო ინფორმაციას მიიღებენ.

ბესელია ფიქრობს, რომ სასჯელაღსრულების სამინისტროს, ახალ ხელმძღვანელობასთან, დღეს კომუნიკაცია ძალიან იოლია.

დეპუტატის თქმით, პატიმრის ოჯახს უფლება აქვს, იცოდეს, რა პირობებში იმყოფება მისი ოჯახის წევრი ციხეში და როგორ

ბს. ბრალდებულებს /მსჯავრდებულებს გარე სამყაროსთან მუდმივი კონტაქტის უფლება აქვთ. კერძოდ, მათ შეუძლიათ შეხვდნენ ახლო ნათესავებს როგორც ხანმოკლე, ისე ხანგრძლივი პაემნის ფარგლებში. ასევე, საკუთარი ხარჯებით ახლო ნათესავებთან, ან მათთვის სასურველ პირებთან ტელეფონებით დაკავშირების და მათთან პირადი მიმწერების უფლება აქვთ. სატელეფონო ზარების გამო, რაიმე სახის შეზღუდვები არ არსებობს.

ერთი თვის განმავლობაში ბრალდებულს შეუძლია სატელეფონო საუბარი სამჯერ განახორციელოს, თითოეული — არაუმეტეს 15 წუთისა. რაც შეეხება მსჯავრდებულს, დახურული ტიპის დაწესებულებაში მას მხოლოდ სამი სატელეფონო ზარის უფლება აქვს, ნახევრად ღიაში — ოთხი.

მათ შეუძლიათ დაწესებულების ტერიტორიაზე არსებულ მაღაზიაში სატელეფონო ბარათების შეძენა, სადაც დარიცხულია გარკვეული ოდენობის თანხა და სატელეფონო ზარის უფლებით სარგებლობა.

ასევე, ბრალდებულს/მსჯავრდებულს უფლება აქვს, მიიღოს ან გაუგზავნოს ამანათი და ფულადი გზავნილი ახლო ნათესავებს, ადმინისტრაციის ნებართვით — სხვა პირებსაც.

რაც შეეხება მიღებულ ფულად გზავნილს, მსჯავრდებულს ნაღდი ფულის სახით არ გადაეცემა და ირიცხება მის ან მისივე თანხმობით ახლო ნათესავის პირად ანგარიშზე.

_ ვრცელდება თუ არა რაიმე განსხვავებული ტიპის სამართლებრივი წესები უცხო ქვეყნის მოქალაქე ბრალდებულების /მსჯავრდებულების მიმართ?

არის. მოთხოვნის შემთხვევაში კი ოჯახისთვის ეს ინფორმაცია ღია უნდა იყოს.

"მათ უნდა დაამყარონ კომუნიკაცია სამინისტროსთან და ყველა საჭირო ინფორმაცია მიიღონ. თუ ეს კომუნიკაცია ვერ ხდება, შეიძლება ამას რამე სხვა მიზეზები აქვს, მაგრამ სასჯელაღსრულების სამინისტროსთან მუშაობს ის სამსახური, რომელიც აწვდის ინფორმაციას დასაშვებ ფარგლებში.

პატიმრის შესახებ კოდექსით ინფორმაციების მიწოდება შეზღუდულია, მაგრამ ოჯახის წევრებს, რომლებიც ქვეყნის გარეთ იმყოფებიან, გარკვეული დოზით ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეთ", — აღნიშნა ბესელიამ.

მისივე თქმით, პატიმრის შესახებ ინფორმაციის მიღების ერთ-ერთი გზა ადვოკატია, რომელსაც ციხეში შესვლა და მსჯავრდებულის მონახულება შეუძლია, მეორე კი ალბათ საინფორმაციო სამსახურია, რომელიც საჭიროების დროს ქვეყნის გარეთ მყოფი პატიმრების ოჯახებს ეხმარება.

დეპუტატის თქმით, საქართველოში გახორციელებული ფართომასშტაბიანი ამნისტია როგორც საქართველოს მოქალაქეებს, ისე ქართულ ციხეებში მყოფ უცხო ქვეყნის მოქალაქეებსაც შეეხებათ.

"ყველა უცხოელზე, ვინც საქართველოს კანონმდებლობით არის გასამართლებული, ბუნებრივია, ეს ამნისტია ვრცელდება. უსამართლობა, უფრო მეტიც, დისკრიმინაცია იქნებოდა პატიმრების ასე დახარისხება ", - დასძინა მან.

თამარ შაიშმელაშვილი

"HAPİSANEDE TUTUKLU AİLESİNİN, KENDİ AİLE ÜYESİNİN NE ŞARTLAR ALTINDA OLDUĞUNA BİLME HAKKI VAR"

Gürcistan'da bu son dönemlerde gerçekleştirilen geniş çaplı af yabancu üyrüklü tutukluların ailelerinde soruları doğurdu. Cezaevi sisteminde ne tür yenilikler var, bakanlığın yeni yönetimi ile nasıl haberleşecekler, davalıya / tutukluya nasıl ulaşacaklar? Gürcistan yasalarca onlar için her hangi bir yasaklama var mı? Bu amaçla cezaevi departman başkan yardımcısı Avto Mikanadze'den röportaj istedik:

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის ეკა ბესელია / Parlamento İnsan hakları koruyan ve sivil entegrasyon komite başkanı Eka Beselia

- Avto bey, daha önceden var mıydı yada planlanıyor mu yabancı ülke vatandaşların afı?

- Af hakkındaki Gürcistan kanunu, Gürcistan kanunlarla yargılanmış yabancı ülkelerin vatandaşları da kapsamaktadır. Yasalarlada afın yabancı ülkeler vatandaşları kapsamasın dye her hangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu tür yaklaşım da oldukça insani olur ve böylelikle güzel pratiğin oluşmasına imkan verecektir.

- Yabancı ülke vatandaş mahkumlarin kendi yakınları ile nasıl irtibat kuruyorlar?

- Yabancı ülke vatandaş davalı/mahkum da Gürcü davalı/mahkumun yaralandıkları kanunlardan yaralanıyorlar. Bu nedenle, onlar için, irtibatla ilgili her hangi yasal kısıtlama bulunmamaktadır. Davalıların/mahkumların dış dünyayle sürekli irtibatlaşma hakları var. Yani yakın akrabalarla kısa ve üzün vadeli randevülerle görüşebilirler. Aynı şekilde kendi imkanları ile yakın akrabalarla yada istedikleri kişilerle telefonla görüşme yada yazışma hakları var. Telefon görüşmelerden dolayı her hangi bir kısıtlama yok.

Davalının bir ay boyunca üç telefon görüşme hakkı var. Her biri en fazal 15 dakikalık olma ile. Mahkumlara gelince de kapalı tip tesislerde sadece 3 telefon görüşme hakkları var. Yarı açıkta ise 4.

Onlar tesis alanında bulunan mağazalarda telefon kartları alabilirler, bu kartlarda belli miktarda para bulunuyor ve telefon görüşmelerini yapabilirler.

Bunun yanı sıra yönetmenliğin izniyle davalı/mahkum emaneti alabilir yada göndere-bilir yakın akrabalara – diğer şahıslarada.

Para havalesine gelince de mahkuma para nakit olarak verilmeyip onun yada onun belirttiği akrabasının hesabına yatırılıyor.

- Yabancı ülkelerin davalı/mahkum vatandaşlara uygulanan her hangi farklı yasal kurallar var mı?

- Gürcistan mahkumlar yönetmmenlikte detaylı olarak açıklanıyor ki, yabancı ülkenin davalı/mahkum vatandaş kendi ülkelerin konsolosluk temsilcilerle ya da Gürcistan'da o ülkenin çıkarlarını korumayı üstleyen yetkili diplomatik temsilcilerle sınırsız görüşme hakları var. Bununla beraber eğer davalının/mahkumun ülkesinin Gürcistan'da diplomatik temsilcisi yada konsoloslık bulunmamakta ise kendisini korumayı üstlenen diplomatik temsilciyle yada konsoloslukla görüşme hakları var. Altını çizmek gerekiyor ki davalı/mahkum kendisini koruyanla görüşebilir ve Gürcistan kanunlarla belirtilmiş tüm haklardan yararlanabilir.

Parlamento İnsan hakları koruyan ve sivil entegrasyon komite başkanı Eka Beselia'nın açıklamasıyla. Gürcistan hapisanelerde bulunan yabancı mahkumların aileleri hapisane bakanlığı ile irtibata geçmeleriler ve mahkumla ilgili bütün bilgiyi edinebilirler. Beselia düşünüyor ki cezavi bakanlığıyle bugün irtibat kurmak çok kolay. Milletvekiliye göre, Hapisanede tutuklu ailesinin, kendi aile üyesinin ne şartlar altında ve nasıl olduğuna bilme hakkı var. Onlar bakanlığıyle irtibatlaşmalılar ve bütün gerekli bilgi edinirler. Eğer bu irtibatlaşma kurulamiyorsa bunda belki başka nedenler var, ama bakanlığın bünyesinde çalışan kurum açıklanması gereken bilgiyi açıklıyor. Mahkumlar hakkındaki yönetmenliğince mahkum hakında bilgi verme yasaktır ama, ülke dışındaki aile üyelerin bilgi edinme hakları olmalı", söyledi Beselia. Kendi açıklamasına göre mahkum hakkında bilgi edinmeni bir diğer yolu da avukatıdır, o hapisaneye girebilir ve mahkumla görüşebiliyor, ikincisi de belkide haber merkezidir bu da gerektiğinde mahkumların yurtdışındaki ailelere yardımcı oluyor.

Miletvekilinin açıklamasına göre Gürcistan'da gerçekleştirilen geniş çaplı af her ne kadar Gürcistan vatandaşları kapsıyor ise o kadar da Gürcistan'da mahkum olan yabancı ülke vatandaşlarını da kapsıyor.

"Tüm yabancılar Gürcistan kanunlara görе yargılananlar doğal olarak bu af kapsamına girdiler. Haksızlıktan daha da ötesi diskriminasyon olurdu mahkumları böyle değerlendirmek" – diye konuştu.

Tamar Şaişmelaşvili

გაზეთ „TG Life"-ის გაფრთხილება!

კორუფცია ქემელფაშის ისტამბულ ბაზარში

თურქეთის ბაზარზე ვაჭრობა ქართულ ლარებში შესაძლებელია, მაგრამ...

ნლება, რაც სტამბულის ბაზარი საქართველოდან სავაჭროდ ჩასული მოქალაქეებისთვის ყველაზე მოსახერხებელი ადგილია. ასევეა სავაჭრო ობიექტი ქემალფაშაც, სადაც ქართველ მოქალაქეებს უფლება აქვთ ქართული ლარებით ივაჭრონ. მაგრამ ბოლო დროს შექმნილი სიტუაცია იმის საფუძველს იძლევა, რომ აქ ვაჭრობის სანდობაში ეჭვი შეგვეპაროს. საქმე ისაა, რომ თურქეთის მოქალაქეები სარგებლობენ იმ ფაქტით, რომ საქართველოდან ჩასული ბაზარი გარკვეულ შემთხვევაში არ არიან სწორად ინფორმირებულები და ადვილად ახვევენ მათ სიცრუის მახეში.

კერძოდ, თუ სტამბოლის ბაზარში 1000 ლარით შეხვალთ და ფულს თურქულ ლირაზე გადაახურდავებთ, ბაზრის დაათვალიერების შემდეგ, ყოველგვარი შენახვნის გარეშე დატოვებთ, ჯიბეში 1000 ლარის ნაცვლად დაახლოებით 970 ლარს აღმოაჩენთ. ასეთი უცნაური არითმეტიკა მოქმედებს სტამბულის ბაზარზე. ქემალფაშას ბაზარში, ჩვენს მოქალაქეებს ქართული ლარით ვაჭრობა ნებისმიერ მაღაზიაში შეუძლიათ. საქართველოდან ჩასული ადამიანი ლარს ჯერ თურქულ ლირაზე ცვლის შემდეგ მაღაზიებში ვაჭრობს, ბოლოს კი იძულებული ხდება, დარჩენილი თურქული ფული ისევ ლარზე გადაცვალოს, ამგვარი ფინანსური „ოპერაციის" შედეგად მოვაჭრე სერიოზულად ზარალდება.

იმის გამო, რომ არსებულ ტერიტორიაზე ვალუტის ოფიციალურად გადასახურდავებელი პუნქტი არ არის, მოვაჭრეები ამ ოპერაციას დამოუკიდებლად ახორციელებენ. ამიტომ გაზეთი "TG Life"-ი თავს მოვალედ თვლის, გამოესარჩლოს საქართველოს მოქალაქეებს და მათ გარკვეული რჩევა-რეკომენდაციები გაუწიოს.

- თქვენ არ ხართ ვალდებული, რომ ფული სტამბულის ბაზარში არსებულ ვალიუტის გადასახურდავებელ პუნქტში გადაახურდაოთ, რადგან ლარით ვაჭრობის უფლება ყველა მაღაზიაში გაქვთ. თუკი ადგილობრივები მანიც მოგინოდებენ, რომ ფულის გადახურდავება აუცილებელია, ამას არავითარ შემთხვევაში არ დათანხმდეთ! იცოდეთ, რომ ოფიციალურად დაშვებული ამგვარი სავაჭრო ურთიერთობების მიზანი ორივე მხარისთვის უნდა იყოს სასიკეთო და მომგებიანი!

თურქეთის სახელმწიფომ თავის თავზე აიღო უცხოელი ტურისტების უფლებების დაცვის ვალდებულება, აქედან გამომდინარე, თუკი თქვენ კანონის ფარგლებში იმოქმედებთ, ჩვეულებრივი პროცედურების გატარებისას, საკუთარი უფლებების დაცვა ყველა შემთხვევაში შეგიძლიათ.

ნერილი "TG Life"-ის რედაქციას.

სარფის სასაზღვრო გამშვებ პუნქტზე თურქული პოლიციის მუქარა

გაზეთ "TG Life" - ის პირველი ნომრის შემდეგ, რედაქციაში, საქართველოსა და თურქეთის მოქალაქეობის მქონე მ. ბ. - ს წერილი მივიღეთ. წერილში....

"20 იანვარს დაახლოებით 14:00 - 16:00 საათზე თურქეთიდან, საქართველოში ორმაგი მოქალაქეობის მქონე 7 წლის შვილთან ერთად ვბრუნდებოდი. თურქეთში ვცხოვრობ და მეუღლეც იქაურია. იმის გამო, რომ ჩემი შვილი საქართველოში სნაელობს, ხშირად მინნავს საზღვრის გადაკვეთა. თურქეთის საზღვარზე პრობლემა შემექმნა. მაშინ როდესაც საზღვარზე თურქულ პოლიციას პასპორტი ვუჩვენე ისნი დაინტერესდნენ ბავშვს ჰქონდა თუ არა თურქული პირადობის მოწმობა. მე განვუმარტე, რომ პირადობის მოწმობა მამამისთან იყო და იმის გამო, რომ მუდმივად ქართული პასპორტით სარგებლობდა პირადობა აუცილებელი არ იყო. როგორც გაიარკვა მათ ჩემი პასუხი არ მოეწონათ და მათგან ჯერ სიტყვიერი მეურ აცყოფა ხოლო შემდეგ აგრესიული დამოკიდებულება წამოვიდა. მე მათ განვუმარტე, რომ თუ საჭიროა ჩემი მეუღლე ბავშვის პირადობის მოწმობას მოიტანდა, თურქეთის სასაზღვო პოლიციამ ესეც ტყულიად ჩათვალა. სამუშაო კაბინეტიდან გამოსულმა ორმა პოლიციელმა იქეთ აქედან ხელებში მომკიდეს და ყვრილით "მენ ჩვენ ქართულო პოლიცია, ხომ არ გგონივართ? ჩვენ თურქული პოლიცია ვართ და ნახავ ახლა როგორებიც ვართო!'' ყვირილით განყოფილებაში შემიყვანეს. ამ სცენის მნახველი ჩემი შვილი შეშინდა და ატირებული იქ მარტო დარჩა. განყოფილებაში როდესაც საბუთები შეამოწმეს და მიხედნენ, რომ მე მართალი ვიყავი იმ ორმა პოლიციელმა განყოფილება დატოვა და განყოფილებაში მყოფმა სხვა თანამშრომლებმა ბოდიში მოიხადეს. განმიმარტეს, რომ მათ ასე მოქცევის უფლება არ ჰქონდათ და მე მათი უხეში საქციელის მსხვერპლი გავხდარვარ.

თქვენ ამ ამბის შინაარს გნერთ, ხოლო სარფის სასაზღვრო პოლიციის ხელმძღვანელობას, წერილობით დეტალურად შევატყობინე. გთხოვთ მსგავსი შემთხვევების თავიდან არიდების მიზნით, საზოგადოებას მიანოდოთ ინფორმაცია თქვენი გაზეთის საშუალებით.

რედაქციისგან:

გაზეთ "TG Life" - ის რედაქციამ, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ტრაპზონის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დეპარტამენტს მიმართა, მათგან პასუხად კი, მომხდარი შემთხვევით შეწუხებულები ვართ და საზღვარზე არცერთ მესაზღვრეს მოქალაქისადმი მსგავსი მოპყრობის უფლება არ ააქვს, ვიდეო ჩანაწერებს დეტალურად შევისწავლით და ამ ქმედებაში დამნაშავე პირებს, კანონის ფარგლებში სასტიკად დასჯის პირობა მივიღეთ. რედაქცია იმედოვნებს, რომ თურქულ საზღვარზე მსგავსი მოვლენები კვლავ აღარ განმეორდება. მსგავსი მოვლენები ქართულ - თურქულ ურთიერთობებზე უარყოფითად აისახება. ამ ორი პოლიციელის არასწორი ქცევა კი სასაზღვრო პუნქტზე მომუშავე სხვა დანარჩენ თანამშრომლებზეც უარყოფითად აისახება.

დაზარალებულმა ორივე ქვეყნის მოქალაქეებმა, თქვენი პრობლემები შეგვატყობინეთ.

რედაქციის ელ-ფოსტა: tglife@hotmail.com

KEMALPASA İSTANBULBAZAARINDA YOLSUZLUK

Karadeniz sınırlarımız için önemli bir Turizm ve alışveriş kapısı olan Gürcistan bölgedeki sosyal,ekonomik ve kültürel gelişime katkı sağlamakla birlikte, Turizm sektörümüz açısından da oldukça önemli bir girdi sağlayan gelir kapısıdır.

Türkiye'nin Gürcistan'daki potansiyel Gürcüler için olumlu yorumlanması,yabancı turistler için tercih edilir hale gelmesi ülkemizdeki uygulamalarla mümkündür.Bu konuda bölgeye gelen turistlere uygulanan her türlü uygulama büyük hassasiyet taşıyor aslında.

Bu bağlamda; İstanbul Bazarı Avm olarak hizmet veren Avm'de hedef kitle Gürcü müşteriler. Kemalpaşa da bulunan istanbulBazar'a gelen gürcü vatandaşlar maalesef yanlış yönlendirilmekte.

Mesela, 1000 lariyle girdiğinde istanbulbazarında türk parasına çevirirse bazarı gezip alış veriş yapmadan geri çıkmak isterse cebinde 1000 larisi olmuyor. Yaklaşık 970 larilere düşüyor.

Normal Kemalpaşa pazarında insanlar her mağazadan aldıkları alış verişleri lariyle ödüyebiliyorlar ama istanbulbazarında ödeyemiyorlar.

Önce lariye türk parasına çeviriyorlar sonra mağazalardan alış veriş yapıyorlar geri kalan türk paralarını yine lariye çevirmek zorunda kalıyorlar. Bu sebeple ciddi zararlara uğruyorlar.

Resmi döviz bürosu olmadığı halde bu işlemi açıldığından beri kendi bünyelerinde yapıyorlar.

Değerli gürcü halkımız; istanbulbazarında ki lari döviz çevirme ofisinde paranızı çevirmek zorunda değilsiniz. Tüm mağazalardan lari karşılığı alış veriş yapabilirsiniz. Eğer size paranızı çevirmenizi söylerlerse bunu kesinlikle kabul etmeyiniz. Biz TG Life olarak Türkiye ve Gürcistan arasında bir köprü görevi misyonuyla ve toplumsal sorumluluk bilinciyle sizleri uyarmak durumundayız. Yapacağınız alışverişlerde kendi paranızın değerini bilmeli zarar uğrayacağınız uygulamalar konusunda bilinçli olup ona göre hareket etmelisiniz..

Kimse ne sizi ne de paranızın değerini farklı ticari faaliyetlarde değersiz kılamaz.Ülkeler arasındaki alışverişin temel amacı i,ki tarafında kazanç elde etmesi,fayda sağlamasıdır.

Değerli Gürcü halkı yapacağınız her türlü alışverişte İstanbulBazar size bu konuda diretmede bulunamaz.Bu konuda bilinçlenmeli ve paranızın gerçek değeri doğrultusunda alışveriş yapmalısınız.

Ülkemiz yerli ve yabancı tüm turistlerimizin temel haklarını korumakla yükümlüdür.Bu doğrultuda sizden talep edilen normal uygulamaların dışında bu tür taleplerde lütfen gerekli haklarınızı arayınız ve tercihlerinizi bu yönde kullanınız..

Biz bir kültürel mecra olarak bu konuda siz değerli Gürcü halkını bilgilendirmek ve daha keyifli alışverişler yapmanızı sağlamak adına üzerimize düşen görevi yapıyoruz.Keyifli alışverişler…

"TG LİFE" EDİTÖRLÜGUNE!

SARP SINIR KAPISINDA Kİ TURK POLİSİNİN TEHTİDİ

tg life dergimizin ilk sayısından sonra, editörlügümüze Türkiye ve Gürcistan vatandaşı m.b nın mektubunu aldık, mektupta.....

"20 ocak saat 14.00 ile 16.00 sularında Türkiye'den Gürcistan'a çifte vatandaş olan 7 yaşındaki çocuğumla birlikte dönüyordum. Türkiyede oturuyorum ve eşimde oralı. Çocuğum Gurcistan da okuduğu için sınırdan sık sık geçmek zorunda kalıyorum. Türk gümrüğünde sorun yaşadım. Gümrükte Türk sınır polisine pasaport gösterdiğimde, onlar çocuğumun T.C. kimlik kartı olup olmadığını sordular. Kimliğinin babasında olduğunu gerek olmadığını devamlı Gurcu pasaportuyla giriş çıkış aldığımı ifade ettim. Anlaşıldığına göre benim cevabım onları kızdırdı ve ardından da onlardan sözlü hakaret ve agresif davranışlar takip etti. Ben, eğer gereikiyorsa eşim çocuğumun kimlik kartını getireceğini söyledim, bunuda Türk gümrük pasaport polisleri yalan olarak saydılar.Görev kabininden çıkıp o iki polis memuru kollarımdan tutup ve bağırarak "sen bizi Gürcü polisi mi zanediyorsun? Biz Türk polisiyiz ve nasıl olduğumuzu şimdi göstereceğiz."diyerek karakola çektiler. Bu sahneyi gören çocuğum korkup ağlayarak orada yanlız kaldı. Karakol da belgelerim kontrol edildikten sonra, o iki polis benim haklı oduğumu görünce karakolu terk ettiler ve onların karakoldaki diğer meslektaşları benden özür dilediler. Böyle davranma haklarının olmadığını ve onların terbiyesizliklerinden dolayı mağdur edildiğimi soylediler.

Bu durumu size özettle yazıyorum, detaylı olarak şikayetimi sarp sınır kapısı yetkililerine yazılı olarak bildirdim. Lütfen sizin derginizin vasıtası ile bu tür olaylar yaşanmaması için insanları bilgilendirmenizi istiyorum.

Editörden:

"TG Life" dergisi editörlüğü konu hakkında Trabzon Gümrük Müdürlüğu departmanına başvuruda bulundu, ordan alinan bilgi ise olan olaydan dolayı üzüldüklerini ve gümrükteki hiç bir memurun vatandaşa böyle davranma yetkisi olmadığını, video kayıtlarını detaylı olarak inceleyip, olayda suçlu olan şahıslar hakkında kanuni çerçevede, en ağır şekilde hesap sorulacağına söz verdiler. Editörlük; benzeri olayların Türk Gümrüğünde birdaha yaşanmaması ni umud ediyor. Benzeri olaylar Gürcü – Türk ilişkilerine olumsuz etkileyecektir.Bu iki polisin yanlış davranışlarından dolayı, sınır kapısında görev yapan diğer meslektaşlarını da olumsuz etkiliyor.

Mağdur edilmiş her iki ulke vatandaş'ları; Yaşadığınız sorunları bize bildirin.

Editörlüğün bilgileri E_Mail: tglife@hotmail.com

სარეკლამო სამსახური / Reklam işleri:
+995 577 13 55 03 / +995 555 96 92 92;
Email: TGlife@hotmail.com

ᲐᲕᲔᲯᲘ ᲖᲔᲙᲘ
L ZEKİ MOBİLYA

ნამდვილი ცხოვრების სტილი

20% ფასდაკლება საქართველოს მოქალაქეებისთვის

MAĞAZA: KULEDİBİ MAH. NO:6 / HOPA - ARTVİN

TEL: 0466 351 65 30 - 0533 615 37 50

İMALAT : ARTVİN YOLU ÜZERİ TEL : 0466 351 75 75

EGARİ – GÜRCÜ ETNO JAZ – GRUBU

“Bizim sanatımızı Türkiye’li Gürcüler’e da tanıtmayı çok istiyoruz”

Gürcistan gibi, müzik geleneğine sahip olan ülkede, müzisyenin yada müzik grubun kurulması zordur. Başarı için sadece yetenek yeterli değil, mutlaka farklı olmalısın, bunu da herkes başaramıyor. Başaranlardan birisi de Gürcü grubu “Egaridir”. Grup 2009 yılında kuruldu ve aynı yıl Gürcistan’ın yılın en iyi yeni markası oldu. “Egaris”in bestelerinde, geleneksel Gürcü enstrümental müzik, Avrupa etno – jaz ve Gürcü dansı alışılmamış bir şekilde birleştirilmiş. Grup aylar boyunca Gürcistan sınırlar dışında falyet göstermekte. Onun biyografisinde: bir müzik albümü, dört konseri, televiziyon programları ve gazete makaleleri bulunuyor. Grup bir kaç tane müzik klibini de çekmiş, bunlar arasında en tanınmışı beste ise “maikl Tavdgiridzedir”, yeni bestelerin de yer aldığı, “Bir defa Kafkasyada” adlı bir albümü de çıkarmış.

Grubun en “yaşlı” üye dansçı Datunika Skhirtladze’nin raçuli dansın bestecisi olduğunu Gürcistan’da bile çoğunluk bilmiyor. Söylenmesi gerekiyor ki daha önce Gürcüler bu yörenin dansına sahip değildiler. Sanatçı sahnede hangi dans oynayacağını önceden düşünmüyor çünkü her şeyni doğaçlama yolu ile yapıyor.

Datunika Skhirtladze:

-“Bütün hayatım dansla bağlantılı... dansın abc’sini ilk olarak raçada sevdirdiler. Çocukken her yerde dans ediyordum. Büyüdüğümde, dansçı olacağımı biliyordum. Tiflis’te Sergo Zakariadze adındaki okulda benim öğretmenim Konstantine Mancgaladze idi. Yaklaşık olarak iki büçük yıl içinde Gürcistan çapında yapılan Gürcü dans festivallerini kazandım. İliko Sukhişvili bu festivalın başkanı idi ve 1977 yılında beni kendi grubuna davet etti. Sukhişvili’de yedi sene oynadım. Büyüdüğümden itibaren raçuli dans hakında sürekli düşünüyordum. Raçuli dansın olmadığı için üzülüyordum. Bundan sonra raçuli dansın hareketler üzerinde çok çalıştım... önce “Şini” grubunda oynuyordum, bugün bu dansı “Egaris” grubun konserlerinde oynuyorum.”

“Egaris”in yazısı gerçekten seçilmiş ve farklıdır. Son bir kaç aydır grup Gürcülerin daveti ile Rusya’a turundeydi. Bir kaç Rus kanalı onların konserlerini canlı yayında gösterdiler, bu da büyük rezonans gördü. “Egaris”in bir konserinden sonra tanınmış Rus gazeteci Matvei Ganapoliski

-“fanduri, çanguri, salamuri, dudukiyi gördüm ve folkloru bekliyordum ama, tamamen orijinal müziği dinledim. Kemer – kılıçla kuşanmış dansçıları bekliyordum ama, gödüğüm ise kesinikle yeni bir yöndür, folklorun jazla geliştirilmesi. Her şey Gürcü müzikle o kadar güzel birleştirilmiş ki, teşekkürden başka deiyeceği bir şey bulamıyorum.” Söyledi.

Grup Bir solo konserini „цдх“de resamlar evinde düzenledi. 800 kişilik salon doluydu, konser tam katılımı ile geçti, bu konsere yerli sanat aleminden ve basın mensuplarından da çok sayda katılan oldu.

Aleko Khizanişvili grubun müzisiyeni

-“konserden sonar bizim grubumuzun 34-üncü uluslararası sinema festivalı açmamızı teklif ettiler. Festival tanınmış italyan senaryocu Tonino Guera’nın filmi ile açıldı. Festivalın yöneticisi Guera’nın senaryosu ile çekilen film sahnelerin Gürcü müziği ile tasarlamamızı istedi, bunu başarı ile başarabildik ve hem salonun hem de yöneticilerini beğenisini aldık. Mart ayında iki solo konserimizi İsviçre, Stokholm’deki konser salonu “Stallet folk & varldsmusik’de düzenleyeceğiz. Sonar ise konserimiz Goteborg şehrindeki konser salonu “tseanen”de düzenlenecek. Burda sizin gazetenizin sayesinde ve bizim grubumuzun tüm üylerei adına söylemek istiyorum ki, bizim sanatımızı Türkiyeli Gürcülere de tanıtmayı çok istiyoruz. Sizin gazetenizin vasıtası ile bu konuda yardımcı olursanız minettar kalırız.”

Bizim okuyucumuzla, Gazetemizin gelecekte ciddi ortak kültürel projeleri düzenlemeyi planladığını paylaşmak istiyoruz, bu konuda daha detayılı bilgiyi gelecekte öğrenirsiniz.

Şotiko Şareidze

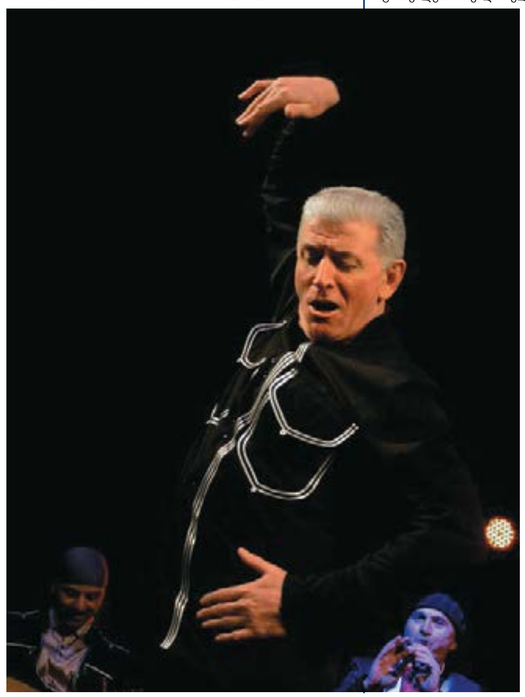

ეგარი - ქართული ეთნო ჯაზ-ჯგუფი

„დიდი სურვილი გვაქვს, რომ ჩვენი ხელოვნება თურქეთში მცხოვრებ ქართველებს გავაცნოთ”

ტრადიციულად მუსიკალურ ქვეყანაში, როგორიც საქართველოა, ძნელია, მუსიკოსმა ან მუსიკალურმა ჯგუფმა თავი დაიმკვიდროს. ნარმატებისთვის მხოლოდ ნიჭიერება არ არის საკმარისი, აუცილებელია, რომ განსხვავებულიც იყო, ეს კი,- მხოლოდ ერთეულებს შეუძლია. მათ რიცხვშია ქართული ეთნო ჯაზ-ჯგუფი „ეგარი“. ჯგუფი 2009 წელს დარსდა და იმავე წელს საქართველოში ნლის საუკეთესო ახალ ბრენდად დასახელეს. „ეგარი“-ს კომპოზიციებში უჩვეულოდაა მოზავებული ტრადიციული ქართული ინსტრუმენტალური მუსიკა, ევროპული ეთნო-ჯაზი და ქართული ცეკვა. ჯგუფი თვეობით მოღვაწეობს საქართველოს საზღვრებს გარეთ. მის ბიოგრაფიაშია: ერთი მუსიკალური ალბომი, ოთხი კონცერტი, სატელევიზიო გადაცემები თუ საგაზეთო პუბლიკაციები. ჯგუფს გადაღებული აქვს რამდენიმე მუსიკალური კლიპი, რომელთა შორის ყველაზე ცნობილია კომპოზიცია “მაიკლ თავდგირიძე“, გამოცემული აქვს მუსიკალური ალბომი „ერთხელ კავკასიაში“, სადაც ახალი კომპოზიციებია შესული.

საქართველოშიც კი ბევრისთვის უცნობია ის ფაქტი, რომ ჯგუფის ყველაზე „ასაკოვანი“ წევრი, მოცეკვავე დათუნიკა სხირტლაძე რაჭული ცეკვის ავტორი გახლავთ. უნდა ითქვას, რომ მანამდე ამ კუთხის ცეკვა ქართველებს არ ჰქონდათ. ხელოვანს ნინასწარ არასოდეს აქვს მოფიქრებული თუ რას იცეკვებს სცენაზე, რადგან ყველაფერს იმპროვიზაციით ასრულებს.

დათუნიკა სხირტლაძე:

- “მთელი ჩემი ცხოვრება ცეკვასთან არის დაკავშირებული... პირველად ცეკვის ანბანი რაჭაში შემაყვარეს. ბავშვობაში ყველგან ვცეკვავდი. რომ წამოვიზარდე, ვიცოდი, რომ მოცეკვავე გამოვიდოდი. თბილისში სერგო ზაქარიაძის სახელობის სასნავლებელში ჩემი პედაგოგი კონსტანტინე მანჯგალაძე იყო. დაახლოებით ორ წელინად-ნახევარში, საქართველოს მასშტაბით გამართულ ქართული ცეკვის ფესტივალზე გავიმარჯვე. ილიკო სუხიშვილმა, რომელიც ამ ფესტივალის თავმჯდომარე იყო 1977 წელს თავის ანსაბლში მიმიწვია. სუხიშვილებში შვიდი ნელი ვცეკვავდი. რაც ნამოვიზარდე, არ მასვენებდა რაჭულ ცეკვაზე ფიქრი. ბავშვობიდან ვხედავდი სოფელში სხვადასხვა სიტუაციებში, რაჭულ სიმღერაზე მოცეკვავე ადგილობრივებს. ყველაფერს ვიმახსოვრებდი. გული მწყდებოდა, რომ რაჭული ცეკვა არ არსებობდა. ამის მერე, რაჭული ცეკვის ილეთებზე ბევრი ვიმუშავე... ჯერ ანსამბლ „შინიში“ ვცეკვავდი, დღეს ამ ცეკვას, ჯგუფ „ეგარის“ კონცერტებზე ვასრულებ. ”

„ეგარის“ ხელწერა მართლაც გამორჩეული და განსხვავებულია. ბოლო რამდენიმე თვის მანძილზე ჯგუფი ქართველების მოწვევით რუსეთში იმყოფებოდა გასტროლებზე. რამდენიმე რუსულმა ტელეარხმა მათი გამოსვლები პირდაპირ ეთერში გადაასცა, რასაც დიდი გამოხმაურება მოჰყვა. „ეგარის“ ერთ-ერთი კონცერტის შემდეგ, ცნობილმა რუსმა ჟურნალისტმა მატვეი განაპოლსკიმ თქვა:

- „დაკინახე ფანდური, ჩანგური, სალამური, დუდუკი და ველოდებოდი ფოლკლორს, თუმცა, მოვისმინე სრულიად ორიგინალური მუსიკა. ველოდებოდი ქამარ-ხანჯალში გამოწყობილ მოცეკვავეებს, მაგრამ რაც ვნახე, ეს აბსოლუტურად ახალი მიმართულებაა, ფოლკლორის განვითარება ჯაზით. ყველაფერი ისე კარგადაა შერწყმული ქართულ მუსიკასთან, რომ მადლობის მეტი არაფერი მეთქმის.“

ერთი სოლო კონცერტი ჯგუფმა “цдх“- ში, -მხატვრების სახლში გამართა. 800 კაციანი დარბაზი სავსე იყო, კონცერტმა ანშლაგით ჩაიარა, მას ადგილობრივი შოუ-ბიზნესისა და მედიის უამრავი წარმომადგენელი ესწრებოდა.

ალეკო ხიზანიშვილი, ჯგუფის მუსიკოსი:

- „კონცერტის შემდეგ ჩვენს ჯგუფს 34-ე საერთაშორისო კინო-ფესტივალის გახსნა შემოგვთავაზეს. ფესტივალი ცნობილი იტალიელი სცენარისტის, ტონინო გუერას ფილმით გაიხსნა. ფესტივალის რეჟისორმა გუერას სცენარით გადაღებული ფილმების კადრების ქართული მუსიკით გაფორმება გვთხოვეს, რასაც თავი კარგად გავართვით და დარბაზისა და რეჟისორების მონონება დავიმსახურეთ. მარტის თვეში, ორ სოლო კონცერტს შვედეთში, სტოკჰოლმის საკონცერტო დარბაზ "Stallet folk & världsmusik"-ში გავმართავთ. შემდეგ კი კონცერტი ქ. გოტებორგში საკონცერტო დარბაზში "ceanen"-შიც ჩატარდება. აქვე, თქვენი გაზეთის სამუალებით და ჩვენი ჯგუფის ყველა წევრის სახელით მინდა, მოგახსენოთ, რომ დიდი სურვილი გვაქვს, რომ ჩვენი ხელოვნება თურქეთელ ქართველებს გავაცნოთ. მადლობელი ვიქნებით, თუ კი თქვენი გაზეთი ამ საქმეში დახმარებას გაგვინევს.”

ჩვენს მკითხველს მინდა გავანდო, რომ გაზეთის მომავალში განზრახული აქვს სერიოზული ერთობლივი კულტურული პროექტების მომზადება, რის შესახებაც უფრო კონკრეტულად მომავალში შეიტყობთ.

შოთა შარეიძე

TÜRKİYELİ GÜRCÜLERİN HAYATI

“İnegöl’de Gürcü kökenli sürücülerin sürdükleri her tırın arkasında “ÇVENEBURİ” yazıyor ki Gürcistan’dan gelenler sürücünün Gürcü olduğunu anlasın.”

Gerçek hikaye ile başlayacağım: Londra’da bir Türkiyeli Gürcü yaşıyormuş, köken olarak Gürcü olduğunu atalarından biliyormuş, ama Gürcistan’da hiç bir zaman olmamış ve dili de bilmiyormuş. İsrayel’in aşdod şehrine gittiğinde farketmiş ki yerlilere kendi Gürcü kökeninden bahs ettiğinde herkes ağlamaya ve onu okşamaya başlıyorlarmış. Onların bu davranışla şaşıran Türkiyeli Gürcü demiş ki; Gürcistan’a sadece bu insanların neden ağladıklarını görmek için gideceğim.” Bu üstün hikayeyi yönetmen Soso Stura anlattı. Soso bey genellikle etnografik konulu filmlerde çalışıyor. O Türkiye’ye sık sık seferler yapıyor, yerli Türkiyeli Gürcülerin yaşam tarzlarını, ve etnografisini iyi biliyor ve bu konuda bir sürü enteresan filmleri bulunuyor. Bunlar arasında, - “Şorvart” (Uzaktayız), “Marioba ar dagvişlia” (mariobayi unutmadık), bu filmler seyrcilere Türkiye’de yaşayan Gürcü varlığını ve kültürünü anlatıyor.

- Soso bey siz Türkiye’de yaşayan Gürcüleri, şanlı Gürcü iş yapanları iyi tanıyorsunuz. Onlar arasından her hangi birini ayrırmıydınız?

- Ahmet Melaşvili hakkında anlatmak istiyorum, ona Türkiyeli Gürcülerin İliası bile diyorlar, çünkü o da tıpkı onun gibi halk için yaşıyordu ve o da hayatını trajik olarak yitirdi – kendi evin önünde öldürdüler. Ahmet Melaşvili çok önemli kitabı “Gürcistan”ı ve Gürcü yazarların tercümelerini Türkiyeli Gürcülerin Gürcü kültürünü, tarihini ve dilini tanımak için kendi masrafları ile yayınladı. 1977 yılında Stokholm’de Türkiyeli Gürcüler Şalva Tevzadze ile birlikte süreli dergiyi “Çvenebureb” yayınlamaya başladılar. Bundan sonra dergiyi Türkiye’ye getiriyorlardı ve buralı Gürcülere bedavadan dağıtıyorlardı. Dergi iki dilliydi.

- Soso bey! Benim temsil ettiğim gazete de iki dillidir o da Türkiye’de basılıp Türkiye’de ve Gürcistan’da yaşayan Gürcülere bedava dağıtılıyor.

- Anlaşılan onların başladıkları işi devam ediyorsunuz... bu gerçekten sevindirici ve hoş karşılanmalı. “Çvenebureb” dergisine gelince de o 1980 yılında bursada basıldı.

- Bildiğim kadarı ile meslek olarak siz yönetmen değilsiniz ama bu alanda çok başarılısınız.

- Evet yönetmen değilim, ama yıllardır TV’de çalışıyorum. Benim arkadaşımın Zaza Khalvaşi’nin söylediğine göre: yönetmenlik hem meslek hem de sanattır. Biz mesleği öğretiyoruz ve sanatçı kendin yönetmen olmalı. Ben mesleği TV’de öğrendim ve nasıl bir sanatçı olduğumu seyrci değerlendirmeli.

- Soso bey! Sizin filmlerinizi konusu genelikle etnografiktir, bu seçimi neden yaptınız?

-Etnografide 2001 yılından itibaren çalışıyorum. Bu projede çalışmaya başlarken, TV projelerin özeliğinde olduğu gibi bittiğinde tam olarak nasıl birşey olacağını tahmin edemiyordum. Öyle bir proje yapmak istiyordum ki, siyasi olarak bölünmüş ülkemizin bütünleşmesine az da olsa birleşmeye yarasaydı ve onu gören Gürcüler vatanlarını daha da sevseydiler. Bu o kadar zor bir konudur ki, siyasi durumların çıkmaza girdiğinde, - etnografi çoğalan sorulara kendiliğinden cevapliyor. Gürcü – Abkhaz ilişkilerin yenilenmesinde de böyle olacağını, - kültür ve etnografi kesin olmazasa da önemli rol oynayacağını düşünüyorum. 2001 den 2008 yılına kadar benim tarafımdan etnografik konularda hazırlanan filmlerim Acara TV’de sistematik olarak yayınlanıyordu. Söylemek isterim ki bu filmlerin değişmez operatörü meslek olarak yönetmen olan Anzor Katamadzedir. Biz birlikte 40’tan fazla film çektik. 2004 yılından itibaren Gürcistan çapında ve dışında seferler yapma imkanımızda oldu. Azerbaycan ve Türkiyede yaşayan Gürcüleri birkaç defa ziyaret ettik.

- Türkiyeli Gürcülerin üstünde duralım siz onları iyi tanıyor musunuz ?

- Türkiyeli Gürcüleri üç gruba ayırabiliriz: Tarihi bölgede, yani Tao – Klarceti ve Lazistan da oturan, muhacirler, yani göçmen gürcüler bunlar 19. Yy’dan itibaren Anadolunun bati ilerde yerleşenler ve İstanbul ile Ankara’da toplanan ay dınlar sınıfı. Biz Türkiye’de yaşayan Gürcüler hakkında trilojiyi bu yönde çektik. Bunların bütünü Acara TV’i ile gösterildi. Söylediğim gibi meslek olarak etnogravçı değilim ama, gurula söyleyebilirim ki, bu filmler Tiflis’teki ve Batum’daki bilim alanlarında çok beğenildi. Yükseköğretim kurumlarında bunları öğretmek ilustrasyon için bile kullanıyorlar.

- Türkiyeli Gürcülere Sizin filmlerinizi gösterdiğinizde onların tepkileri enteresan?

- bu filmler 2007 yılında İnegöl’de gösterildi oraya üç filmimi götütdüm. Onları yazar metni olmadan hazırladık ki, oralı Gürcüler için içeriği anlaşılır olsaydı. Yerliler bunları seyrederken svinçlerini gizleyemiyorlardı, çünkü ekranda, memleketini, köyünü, kendi örf – adetlerini ve seremonileri, folklor örneklerini seyrediyorlardı. Söylemek istiyorum ki İnegöl’de Gürcülerin en büyük ve en güçlü topluluğu var. Orda herşeye gürcü ismini veriyorlar.

- Örnek olarak birkaçtanesini hatırlayabilir misiniz?

Tamam efendim. Söylemek itiyorum ki, Gürcü adlar Türk harflerle yazıyor, ama onların anlamı Gürcüce. Mesela halıların mağazasının ismi “da-ge”, bu da ser demek. Aşağıdaki gibi yazılarla da karşılaşıyoruz “Tetri” (beyaz), “Sinatle” (ışık/aydınlık), “didi” (büyük), “vardi” (Gül). İnegöl’de Gürcü kökenli sürücülerin sürdükleri her tırın arkasında “ÇVENEBURİ” yazıyor ki Gürcistan’dan gelenler sürücünün Gürcü olduğunu anlasın.

- Soso Bey! Karşılaştığınızda en çok duygusal ve en çok hatırlanacak her hangi bir insanı hatırlayabilir misiniz?

-Mutlaka, 75 yaşındaki Seyhettin Putkardze ile karşılaştığımı hatırlarım, Bayar Şahin tarafından seslendirilen şarkıları o sakladı. Bu insan şarkılarında mükkemel bir şekilde yayıyor seleri. Onun “Acaralı Makruliyi” tiflisli öğrencilere ve folklorculara dinlettirdiğimizde şaşkınlığını gizleyemiyorlardı. Bunun yanı sıra söylemek istiyorum ki Şavşati’de Badzgireti köyünde Gürcü dansların ve şarkıların benzeri olmayan numuneler korunmuş. Bugün bizde popüler “Jinveloyi” şarkısı Jilda köyünde yaygın, bundan dolayı o Acaralı değil Şavşatlıdır. Malesef ordaki köylerde gençler Gürcüceyi artık ikinci dil olarak öğrenmiyorlar. Yerliler sadece gündelik ev Gürcüceyi hatırlıyorlar.

- En çok hangi isteği belirtiyorlar sizinle görüştüklerinde?

- Oralı yaşılların en büyük arzuları onlardan oluşan 20 kişilik heyetin Gürcistan’a gitmeleridir, Acara köyleri ile başka bölgelerin Gürcü köyleri görmek ve buradakilerle görüşüp konuşmayı merak ediyorlar.

- Biz biliyoruz ki 2007 yılındaki uluslararası ortadoks film festivalinde siz “aziz Andria hacını” kazandınız.

- Bu festifalın kurucusu ve yönetmeni Mate Takidze bey ve onun eşi Nana Veruleşvili benim arkadaşlarımdırlar. Ben onları, Batum’da ortadoks filmllerin her yıllık gösterisini düzenlediklerinide de destekliyordum. Bir süre sonra bu gösteriler uluslararası festivale döndü. Burda sevincimi belirtmek istiyorum ki benim memeleketim Batum aratık yavaş yavaş vestivaller şehri oluyor. Söz edilen festival yarışmasına “Zaris Dabadeba” (Çan doğumu) belgesel filmimi sündüm ve en güzel belgesel film olarak “aziz Andiria hacı” ile bu filmin ödüllendirilmesi beni gururlandırıyor. Filmde ortadok kilisesinin çanın dökümün tüm teknolojik ayrıntıları gösteriliyor, aynı şekilde Gürcü çanın genetiği ve tarihi. Film Tifliste kahramanlar meydanında çekildi orada o dönemde çan dökümcü usta Levan Metreveli’nin atölyesi vardı. Burda söylemek isterim ki bu festivalde elde etiğim başarı benim için çok önemliyid.

Mzia Gogniaşvili

Editöryaldan: bu mektup yayınlanana kadar bir sevindirici haber aldık, Soso Sturua bey Acara TV’nin genel müdürü olarak atandı. Bizim gazetemizin editörluğu Soso beye terfisini kutlar gelecekte yaratıcılığında büyük başarılarını dileriz.

თურქეთელი ქართველების ცხოვრება

„ინეგოლში ყველა სატვირთო მანქანას, რომლის მძღოლიც წარმოშობით ქართველია, „ჩვენებური“ აწერია, რათა საქართველოდან ჩასული მიხვდეს, რომ მათი მეპატრონე ქართველია.“

ნამდვილი ამბით დავიწყებ: ლონდონში ერთი თურქეთელი ქართველი ცხოვრობდა, რომელმაც წინაპრებისგან იცოდა, რომ წარმოშობით საქართველოდან იყო, მაგრამ საქართველოში არასდროს ყოფილა და არც ქართული სცოდნია. ისრაელში ქალაქ აშდოდში ჩასულს, შეუნიშნავს, რომ როგორც კი ადგილობრივებს საკუთარი ქართული წარმოშობის ამბავს უყვებოდა, - ისინი მაშინვე ტირილს და მის მოფერებას იწყებდნენ. მათი ქცევით გაოცებულს თურქეთელ ქართველს უთქვამს: „მარტო იმიტომ ჩავალ საქართველოში, რომ გავიგო, რა ატირებდა იმ ხალხს...“ ეს ამაღელვებელი ამბავი რეჟისორმა სოსო სტურუამ გვიამბო. ბატონი სოსო ძირითადად ეთნოგრაფიული თემატიკის ამსახველ ფილმებზე მუშაობს. იგი ხშირად დადის ექსპედიციებში თურქეთში, კარგად იცნობს ადგილობრივი თურქეთელი ქართველების ყოფა ცხოვრებას, ეთნოგრაფიას და ამ თემაზე ბევრი საინტერესო ფილმი აქვს გადაღებული. მათ შორისაა,- „შორვართ“, „მარიობა არდაგვიშლია“, „ნაღვერდალი“, ტრილოგია „შავშეთელები“, „საახალწლო ჩვეულებანი შავშეთში“. ეს ფილმები მაყურებელს თურქეთში არსებულ ქართულ ყოფასა და კულტურაზე მოუთხრობს.

სოსო სტურუა აჭარის ტელევიზიის გენერალურ დირექტორი / Soso Sturua Acara TV’nin genel müdürü

- ბატონო სოსო! თქვენ კარგად იცნობთ თურქეთში მცხოვრებ ქართველებს, მათ, ვინც ქართულ, საშვილიშვილო საქმეს აკეთებენ. რომელიმე მათგანს ხომ არ გაიხსენებდით?

- ახლედ მელაშვილზე მინდა მოგითხროთ, რომელსაც თურქეთელი ქართველების ილიასაც უწოდებდნენ, რადგანაც მის მსგავსად ხალხისთვის ცხოვრობდა და მანაც ტრაგიკულად დაამთავრა სიცოცხლე - საკუთარი სახლის წინ მოკლეს. ამბედ მელაშვილმა ძალზე მნიშვნელოვანი ნიგნი „ბურჯულისტანი“ და ქართველ ავტორთა თარგმანები გამოსცა საკუთარი ხარჯით, რათა თურქეთის ქართველებს გაეცნოთ ქართული კულტურა, ისტორია და ენა. 1977 წელს სტოკჰოლმში თურქეთელმა ქართველებმა, შალვა თევზაძესთან ერთად დაინყეს პერიოდული ჟურნალის „ჩვენებურების“ გამოცემა. ამის შემდეგ, ჟურნალი თურქეთში ჩაჰქონდათ და მას აქაურ ქართველებში უსასყიდლოდ ავრცელებდნენ. ჟურნალი ორენოვანი იყო.

- ბატონო სოსო! მინდა გითხრათ, რომ გაზეთიც, რომელსაც ახლა მე წარმოვადგენ, ორენოვანია, ისიც თურქეთში იბეჭდება და საქართველოსა და თურქეთში მცხოვრებ ქართველებში უსასყიდლოდ ვრცელდება.

- გამოდის, რომ მათ დაწყებულ საქმეს აგრძელებთ... ეს მართლაც სასიხარულო და მისასალმებელია. რაც შეეხება, ჟურნალი „ჩვენებურებს“ იგი 1980 ნელს ბურსაში დაიბეჭდა.

- რამდენადაც ვიცი, თქვენ პროფესიით რეჟისორი არ ბრძანდებით, მაგრამ საკმაოდ წარმატებით მოღვაწეობთ ამ სფეროში.

- გეთანხმებით,რეჟისორი არ ვარ, მაგრამ წლების განმავლობაში ტელევიზიაში ვმუშაობ. როგორც ჩემი მეგობარი ზაზა ხალვაში ამბობს: რეჟისორობა ხელობაც არის და ხელოვნებაც. ჩვენ ხელობას ვასწავლით და ხელოვანი თავად უნდა იყოს რეჟისორიო. მე ხელობა ტელევიზიაში ვისწავლე და როგორი ხელოვანი ვარ, ეს თავად მაყურებელმა უნდა შეაფასოს.

- ბატონო სოსო! თქვენი ფილმების თემატიკა, ძირითადად ეთნოგრაფიით შემოიფარგლება, რატომ გააკეთეთ ასეთი არჩევანი?

- ეთნოგრაფიაზე 2001 წლიდან ვმუშაობ. როცა ამ პროექტებზე ვიწყებდი მუშაობას, როგორც სატელევიზიო პროექტებს ჩვევია, ნათლად ვერ წარმომედგინა, თუ რა სახეს მიიღებდა ის დასრულების შემდეგ. მსურდა, ისეთი პროექტი გამეკეთებინა, რომელიც პოლიტიკურად გახლეჩილ ჩვენი ქვეყნის გაერთიანებას ცოტათი მაინც წაადგებოდა და მის მნახველ ქართველებს უფრო მეტად შეაყვარებდა სამშობლოს. ეს იმდენად რთული თემაა, რომ ხშირად როცა პოლიტიკური სიტუაციები ჩიხში შედის,- ეთნოგრაფია ბევრ კითხვას პასუხს თავისთავად სცემს. ვფიქრობ, ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის აღდგენის საქმეშიც ასე იქნება,- კულტურა და ეთნოგრაფია გადამწყვეტ თუ არა, მნიშვნელოვან როლს აუცილებლად შეასრულებს. 2001 დან 2008 წლამდე, ჩემს მიერ ეთნოგრაფიის თემაზე მომზადებული ფილმები აჭარის ტელევიზიით სისტემატურად გადიოდა. უნდა გითხრათ, რომ ამ ფილმების უცვლელი ოპერატორი პროფესიით რეჟისორი ანზორ ქათამაძე გახლდათ. ჩვენ, ერთობლივად ორმოცზე მეტი ფილმი გვაქვს გადაღებული. 2004 წლიდან, იმის საშუალება მოგვეცა, რომ საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ ექსპედიციები მოგვეწყო. რამდენჯერმე ვიყავით აზერბაიჯანსა და თურქეთში მცხოვრებ ქართველებთან.

- იქნებ კონკრეტულად შევჩერდეთ თურქეთელ ქართველებზე, თქვენ მათ კარგად იცნობთ?

- თურქეთელი ქართველები შეიძლება სამ კატეგორიად დავყოთ: ისტორიულ ტერიტორიაზე, ანუ ტაო-კლარჯეთსა და ლაზეთში მცხოვრებნი, მოჰაჯირი, ანუ ემიგრანტი ქართველები, რომლებიც მე-19 საუკუნიდან დამკვიდრდნენ ანატოლიის დასავლეთ ოლქებში და ინტელიგენცია, რომელიც ქალაქ სტამბულსა და ანკარაშია თავმოყრილი. ჩვენი ტრილოგია თურქეთში მცხოვრებ ქართველებზე სწორედ ამ მიმართულებით გადავიღეთ. ყველა მათგანი აჭარის ტელევიზიისაა ნაჩვენები. როგორც უკვე მოგახსენეთ,- პროფესიით ეთნოგრაფი არ ვარ, თუმცა, ჩემდა საამაყოდ შეიძლება ითქვას, რომ ამ ფილმებმა, თბილისისა და ბათუმის სამეცნიერო წრეებში დიდი მოწონება დაიმსახურა. უმაღლეს სასწავლებლებში მათ სასწავლოდ, სალიუსტრაციო მასალადაც კი იყენებენ.

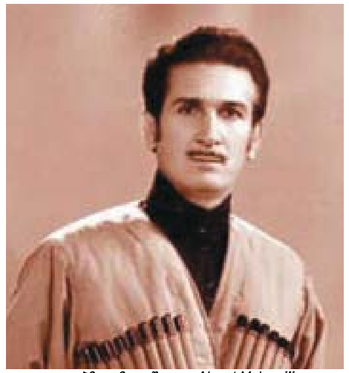

აპმედ მელაშვილი Ahmet Melaşvili

- საინტერესოა, რა რეაქცია ჰქონდათ თურქეთელ ქართველებს, როდესაც თქვენს ფილმებს აჩვენებდით?

- ამ ფილმების ჩვენება 2007 წელს მოეწყო ქალაქ ინეგოლში, სადაც სამი ფილმი ჩავიტანეთ. ისინი საავტორო ტექსტის გარეშე მოვამზადეთ, რათა იქაურ ქართველებისთვის გასაგები ყოფილიყო მათი შინაარსი. როცა მათ უყურებდნენ, ადგილობრივები სიხარულს ვერ მალავდნენ, რადგან ეკრანზე მშობლიურ მხარეს, სოფელს, საკუთარ ნეს-ჩვეულებებსა და რიტუალებს, ფოლკლორის ნიმუშებს უყურებდნენ. მინდა გითხრათ, რომ ინეგოლში არის თურქეთელი ქართველების ყველაზე დიდი და ძლიერი სათვისტომო. იქ ყველაფერს ქართულ სახელებს არქმევენ.

- შეგიძლიათ, ნიმუშისთვის რამდენიმე მათგანი გაიხსენოთ?

- კი ბატონო. აქვე ვიტყვი, რომ ქართული სახელწოდებები თურქული ასოებით წერია, მაგრამ მათი მნიშვნელობა ქართულია. მაგალითად, ხალიჩების მაღაზიას ჰქვია „და-გე“ , რაც დაგეს ნიშნავს. გვხვდება ასეთი ქართული სახელწოდებებიც „თეთრი“, „სინათლე“, „დიდი“, „ვარდი“. ინეგოლში ყველა სატვირთო მანქანას, რომლის მძღოლიც წარმოშობით ქართველია, „ჩვენებური“ აწერია, რათა საქართველოდან ჩასული მიხვდეს,- რომ მათი მეპატრონე ქართველია.

- ბატონო სოსო! კონკრეტულად რომელიმე ადამიანს ხომ ვერ გაიხსენებთ, ვისთან შეხვედრაც ყველაზე მეტად ემოციური და დასამახსოვრებელი იყო?

- აუცილებლად გავიხსენებ 75 წლის სევფეთინ ფუტკარაძესთან შეხვედრას, ბაიარ შაჰინის მიერ გაჟღერებული სიმღერები, სწორედ მისი შემონახულია. ეს ადამიანი სიმღერებში საოცრად შლის ხმებს. როცა მისი „აჭარული მაყრული“ მოვასმენინეთ თბილისელ სტუდენტებსა და ფოლკლორისტებს, ისინი აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ. ამის გარდა, მინდა გითხრათ, რომ მაკმეთში, სოფელ ბაბგირეთში ქართული ცეკვისა და სიმღერების უნიკალური ნიმუშებია შემონახული. დღეს ჩვენში უკვე პოპულარული სიმღერა „ჯინველო“, სოფელ ჯილდაშია გავრცელებული, ამიტომ იგი აჭარული კი არა შავშეთური. სამწუხაროდ, იქაურ სოფლებში ახალგაზრდობა ქართულს მეორე ენად აღარ სწავლობს. ადგილობრივებს მხოლოდ საყოფაცხოვრებო ქართული ახსოვთ.

- ყველაზე ხშირად რა სურვილს გამოხატავენ თქვენთან შეხვედრის დროს?

- იქაურ მოხუცებს დიდი სურვილი აქვთ რომ მათი 20 - კაციანი დელეგაცია მაინც ჩავიდეს საქართველოში, აჭარის სოფლებსა და სხვა რეგიონის ქართულ სოფლებში, აინტერესებთ, აქაურებთან შეხვედრა და საუბარი.

- ჩვენთვის ცნობილია, რომ 2007 წლის საერთაშორისო მართლმადიდებლური ფილმების ფესტივალზე, თქვენ „წმ. ანდრიას ჯვრის“ პრიზიორი გახდით.

- ამ ფესტივალის დამფუძნებელი და დირექტორი ბატონი მათე ტაკიძე და მისი მეუღლე ნანა ვერულაშვილი ჩემი მეგობრები არიან. მათ ჯერ კიდევ მაშინ ვგულმამატკივრობდი, როცა ისინი ბათუმში მართლმადიდებლური ფილმების ყოველწლიურ ჩვენებებს აწყობდნენ. მოგვიანებით, ეს ჩვენებები საერთაშორისო ფესტივალში გადაიზარდა. აქვე გამოვთქვამ სიხარულს იმის თაობაზე, რომ ჩემი მშობლიური ბათუმი თანდათან ფესტივალების ქალაქი ხდება. ხსენებული ფესტივალზე, საკონკურსოდ დოკუმენტური ფილმი „ზარის დაბადება“ წარვადგინე და ჩემდა საამაყოდ, როგორც საუკეთესო დოკუმენტური ფილმი „წმ. ანდრიას ჯვრით“ სხორედ ეს ფილმი დაჯილდოდდა. ფილმში ნაჩვენებია მართლმადიდებლური საეკლესიო ზარის ჩამოსხმის სრული ტექნოლოგიური პროცესი, ასევე ქართული ზარის გენეტიკა და ისტორია. ფილმი თბილისში, გმირთა მოედანზეა გადაღებული, სადაც იმ დროისთვის ზარების ჩამოსხმის ოსტატის ლევან მეტრეველის სახელოსნო მდებარეობდა. აქვე გეტყვით, რომ ამ ფესტივალზე მიღწეული წარმატება ჩემთვის ძალზე მნიშვნელოვანი იყო.

მზია გოგნიაშვილი

რედაქციისგან: სანამ ეს წერილი დაიბეჭდებოდა, ერთი სასიხარულო ფაქტი შევატყვეთ, ბატონი სოსო სტურუა აჭარის ტელევიზიის გენერალურ დირექტორად დაინიშნა. ჩვენი გაზეთის რედაქცია ულოცავს ბატონ სოსოს დანიშვნას და მომავალშიც დიდ შემოქმედებით წარმატებებს უსურვებს.

დამფუძნებელი: მალვინა ბიბილაშვილი
მთავარი რედაქტორი: ირაკლი ბებია
თურქეთის წარმომადგენელი: მეჰმედ ბაშარი
კონსულტანტი: ქეთი ხოსიტაშვილი
ჟურნალისტები: მზია გოგნიაშვილი, თამარ შაიშმელაშვილი, ზოია არტიშევიჩი
ვერგინე შამიანი, შოთა შარეიძე, სოფო აზარიაშვილი.
თარჯიმანი: რომან კვიციანი
კორექტორი: ირინა კვანჭიანი
ფოტოგრაფი: გურამ ჯანჯღავა, გიორგი კარტოზია.

KURUCU: Malvina Bibilaşvili
BAŞ EDİTOR: İrakli Bebia
TÜRKİYE TEMSİLCİSİ: Mehmet Başar
DANIŞMAN: Keti Khositaşvili
GAZETECİLER: Mzia Gogniaşvili, Tamar Şaişmelaşvili, Zoya Artişeviç,
Vergine Şamiani, Şotiko Şareidze, Sopo Azariaşvili
TERCÜMAN: Roman Kvitsiani
DÜZELTİCİ: Irina Kvanchiani
FOTOĞRAFÇI: Guram Canckhava, Giorgi Kartozia.

სარეკლამო სამსახური / Reklam işleri: +995 577 13 55 03 / +995 555 96 92 92; Email: TGlife@hotmail.com
BASILDIĞI YER: T Medya Baskı Teknoloji A.S Davutpaşa Cad.No:34/1C Blok Topkapı/İSTANBUL